

Fiu și conducător

iubit al țării,

adinca ei dragoste

și recunoștință!

(Paginile 2—3—4—5)

Îmi plec poemul

Tovarășului Nicolae Ceaușescu

Îmi plec poemul ca pe-un steag solemn,
În fața lui, a numelui și-a faptei
Ce m-au zidit puternic, nalt și demn
În țara bucuriilor și-a șoaptei

Ce trece-n cîntec de pe-ntins de griu,
Din răsărit de lună și din cerbii
Ce vin să beie stele mari din riu
Și să se culce pe lumina ierbii.

Îmi plec poemul ca pe-un crin involt
Spre inima cit bărganul țării:
Se nasc din ea luminile pe Olt
Și vasele pe frămîntarea mării,

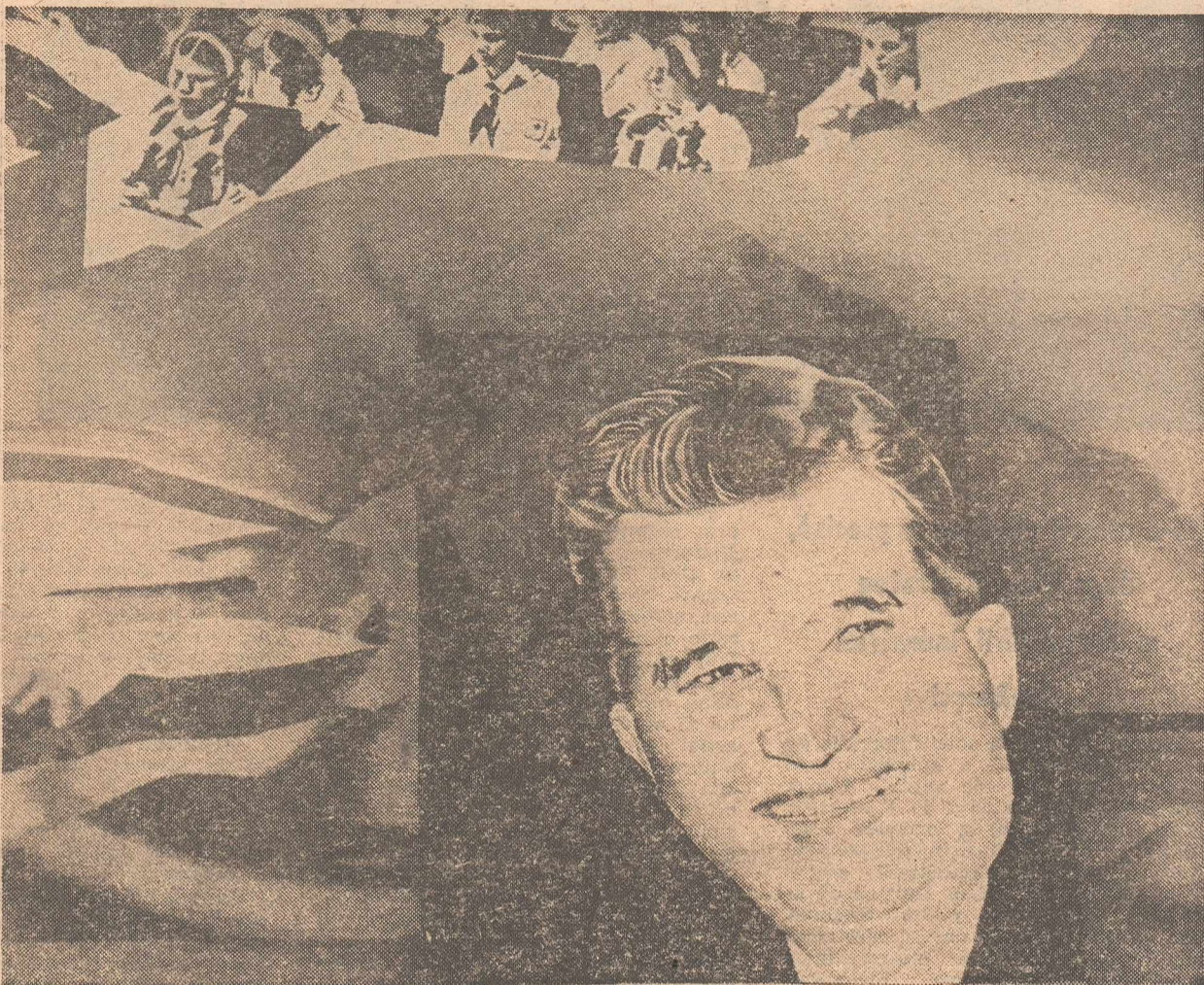
Se nasc din ea uzinele sub munți,
Palatele pe unde-au fost bordeie,
Se naște mirtul nunților pe frunți
De doină intrupată în femeie.

Îmi plec poemul ca pe-o frunte-adînc,
În cîntec-naltă-a anilor-luceferi:
Ei vin cu slava țării la obînc
Întruna tineri, și întruna teferi!

Sînt anii lui și anii noștri, mari
În tot ce ne-am visat și-am vrut să fie.
E-o tinerețe-n care, temerari,
Urcăm mîi sus cu ei în Omenie!

Cinstit și drept, biruitor și demn,
Ne duce către vremuri triumfale.
Ci slavă faptei, gîndului: Solemn
Închin poemul vitejei sale.

DRAGOȘ VICOL ■

CORNELIA IONESCU-DRĂGUȘIN : Tapiserie

Dezvoltarea în ritm susținut a economiei — temeiul progresului multilateral al României socialiste

Privită din perspectiva istorică a ultimelor decenii, perioada inaugurată de cel de al IX-lea Congres al partidului rămîne cu totul remarcabilă prin dinamismul și amploarea realizărilor multilaterale, prin ridicarea la scara realității a celor mai nobile virtuți ale socialismului, prin marea capacitate a comunistilor de a descătușa vigoarea și energia unei întregi națiuni, de a-i potența talentul, hărnicia și spiritul de abnegație. Pentru noi toți, creatorii și beneficiarii acestui strălucit capitol al istoriei naționale, este astăzi limpede că lumina zilei că realizările și cîtezanța acestor ultimi ani sînt indisolubil legate de activitatea fecundă a Partidului Comunist Român, autoritatea supremă și tezaurul înțelepciunii colective, un partid în fruntea căruia se află cel mai iubit fiu al poporului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, cîrmaciul destinului național, la indicațiile și sub îndrumarea căruia România a cunoscut cel mai amplu și tulburător proces de reînnoire, de dezvoltare multilaterală. Aportul personal decisiv al tovarășului Nicolae Ceaușescu în fundamentarea liniei generale a partidului, temeinicia opțiunilor, prin permanenta confruntare dintre teorie și practică, pasiunea în promovarea noului determină ca activitatea secretarului general al partidului să fie asociată indisolubil în conștiința poporului nostru cu ansamblul succeselor dobîndite în ultimii ani pe calea înfloririi patriei socialiste.

La temelia grandiosului edificiu al socialismului partidul comunistilor a materializat axioma civilizației contemporane: crearea unei economii stabile, prospere, printr-o consecvență politică de industrializare socialistă. Dezvoltarea

rapidă a forțelor de producție a determinat crearea unei industrii puternice, s-a modernizat continuu baza tehnico-materială a societății, au avut loc modificări profunde în profilul și mecanismul economico-social al României. Într-adevăr, așa cum s-a subliniat recent la Conferința Națională a partidului, în ciuda unor greutăți survenite, s-au obținut succese deosebite pe întregul front al construcției socialiste. Industria a atins un ritm mediu anual de dezvoltare de 11,6 la sută față de 10 la sută cît se prevăzuse inițial, permițînd astfel ca în

● Opera secretarului general al partidului — contribuție de mare valoare la tezaurul teoriei și practicii revoluționare

primii doi ani ai actualului cincinal să se obțină o producție suplimentară de circa 38 miliarde lei, iar agricultura a dat în această perioadă cele mai mari producții din istoria țării.

O contribuție de esență, în această direcție determinantă pentru destinul colectiv al poporului nostru, o reprezintă tezele elaborate în spirit creator marxist-leninist de către tovarășul Nicolae Ceaușescu în domeniul crucial al dezvoltării economiei naționale, teze ce poartă amprenta personalității remarcabile a conducătorului partidului și statului nostru, a analizei sale pătrunsă de o înaltă principialitate, de realism profund, spirit revoluționar și gîndire novatoare.

Între aceste contribuții teoretice originale, considerăm necesar să mențio-

năm în primul rînd definirea conceptului și fundamentarea principiilor de bază ale societății socialiste multilaterale dezvoltate ca etapă superioară a socialismului, în procesul trecerii treptate spre comunism.

În definirea caracterului și conținutului acestei etape, pe care o parcurge în prezent poporul nostru și care presupune un stadiu calitativ superior în dezvoltarea unitară și armonioasă a societății în toate componentele sale, un loc central îl ocupă în mod firesc fundamentarea științifică a strategiei creș-

terii și modernizării bazei tehnico-materiale a societății, a dezvoltării puternice a forțelor de producție în condițiile revoluției tehnico-științifice contemporane — factori determinanți ai înaintării rapide a țării pe calea progresului și civilizației socialiste, ai creșterii și mai accentuate a bunăstării materiale și spirituale a poporului. În contextul acestor direcții fundamentale privind făurirea unei economii socialiste avansate, de înaltă eficiență, un loc însemnat îl ocupă dezvoltarea de către secretarul general al partidului nostru a teoriei industrializării socialiste, a rolului și locului acesteia în dezvoltarea și modernizarea bazei tehnico-materiale a socialismului, în realizarea obiectivului strategic subliniat în Raportul prezentat la recenta Conferința Națională

a partidului de a depăși stadiul de țară socialistă în curs de dezvoltare și a se înscrie pînă în anul 1985 în rîndul țărilor cu un nivel mediu de dezvoltare.

În concepția secretarului general al partidului, dezvoltarea economică este definită ca o preocupare pentru asigurarea unor proporții corecte, a unor raporturi de condiționare reciprocă, științific determinate, între diferitele ramuri și subramuri, în vederea unei dezvoltări rapide și armonioase a întregii economii naționale în ansamblul său. Numai acționînd în spiritul acestei necesități obiective a interacțiunii și corelării între diferitele ramuri și în primul rînd între ramurile de bază — industria și agricultura — se pot realiza transformările cantitative și calitative în dezvoltarea armonioasă și mereu ascendentă a ramurilor respective, se poate evita rămînerea în urmă în nivelul de dezvoltare a unora din ramurile sau subramurile economiei.

O țară lipsită de dinamism și forță în domeniul economiei naționale în rezolvarea promptă și lucidă a problemelor dezvoltării sale interne — a arătat în repetate rînduri conducătorul partidului și statului nostru — nu se poate aștepta decît la un loc modest în viața internațională, în circuitul mondial al valorilor, știut fiind, în același timp, că, în mod obiectiv, înapoierea economică nu generează nici garanții pentru independență.

În strînsă legătură cu ideea dezvoltării armonioase și echilibrate a ramu-

(Continuare în pagina 7)

Conf. univ. dr. ILIE VĂDUVA ■
prorector al A.S.E. București

FIU ŞI CONDOCĂTOR IUBIT AL ŢĂRII,

Craiova, ianuarie 1977

Ne-a cucerit gândirea sa precisă, de adevărat strateg al dezvoltării industriei româneşti

Pornind pe urmele unei fotografii, pe care presa noastră a publicat-o în chiar primele zile ale anului trecut, mai exact spus în data de 4 ianuarie, i-am abordat acum, la începutul acestui an, pe cei surprinşi în acel moment reportericesc, adică muncitorii secţiei Trafomăsură din cadrul Fabricii de aparataj de medie şi înaltă tensiune, una din importanţele unităţi care compun uriaşa citadelă a electrotehnicii româneşti, întreprinderea „Electroputere” din Craiova. Să mai notăm, în introducerea acestui reportaj, că atunci, în prima zi de muncă a anului 1977, muncitorii de la „Electroputere” au trăit din plin cinstea şi bucuria de a-l avea în mijlocul lor pe secretarul general al partidului nostru, tovarăşul Nicolae Ceauşescu.

Primul dintre interlocutorii noştri avea să fie chiar muncitorul care, emoţionat, în aplauzele tovarăşilor săi de muncă, primea stringerea de mână a secretarului general al partidului. Se numeşte **MARIN OPREA**, dispecer în cadrul secţiei Trafomăsură, este căsătorit, are 28 de ani şi o fetiţă de numai doi ani.

Tradiţii artistice străvechi inflorite prin grija unui mare iubitor de frumos

Este o mare bucurie şi cinste pentru mine să vă pot adresa din toată inima, mult stimată şi iubite tovarăşe Nicolae Ceauşescu, tradiţionalul „La mulţi ani!” acum când ţara noastră vă face această urare în pragul împlinirii a 60 de ani, anii unei rodnice activităţi, ani închinaţi din cea mai fragedă tinereţe binelui poporului, oamenilor acestei ţări, pentru care, prin tot ce-aţi înfăptuit şi înfăptuiţi în neobosită dumneavoastră muncă, aţi fost şi veţi rămâne cel mai iubit fiu al naţiunii noastre.

Măreţele înfăptuirii ale socialismului pe pământul patriei sînt rodul politicii înţelepte şi clarvăzătoare a Partidului Comunist Român, al cărei iniţiator şi promotor neobosit sîntei dumneavoastră, omul şi comunistul de cea mai aleasă omenie, pe care l-a zămislit poporul nostru, conştiinţa, mindria şi gloria patriei noastre.

Din munca dumneavoastră neobosită, din iniţiativa dumneavoastră s-a născut epopeea naţională, marea cîntare a ţării, „Cîntarea României”, festivalul muncii şi creaţiei libere, pe liberul pămînt al patriei socialiste, cîntare la care vibrăntă chemare au răspuns milioane şi milioane de făuritori ai bunurilor materiale şi spirituale.

Ne-au intrat pentru totdeauna în inimă

„Trebuie să recunosc că m-aţi luat prin surprindere şi din această cauză gândurile mele nu sînt prea legate unul de altul, într-o ordine cît de cît firească. Firească este însă, ca să zic aşa, emoţia care mă stăpîneşte în aceste clipe cînd rememorez cu exactitate sentimentele trăite atunci cînd tovarăşul Nicolae Ceauşescu mi-a întins mîna. Mă gîndeam, de exemplu, la faptul că nu oricine se poate mîndri cu un astfel de moment: în prima zi de muncă dintr-un nou an să primeşti vizita secretarului general al partidului nostru. Nu-i vorba doar de o imagine simbolică, ci de o realitate cît se poate de evidentă, aceea că tovarăşul Nicolae Ceauşescu este cu adevărat tovarăşul nostru de muncă, al tuturor muncitorilor din ţară. Noi, cei din secţia Trafomăsură, am trăit acest sentiment. În ceea ce mă priveşte, am fost foarte emoţionat că presa a publicat exact clipa în care eu, Marin Oprea, dispecer, am dat mîna cu dînsul. Bineînţeles că am fost şi sînt foarte bucuros că pot păstra în albumul meu de familie un astfel de document. Ca toţi cei care îi vedeţi în această fotografie, adică Gheorghe Dinale, coordonatorul secţiei de înaltă tensiune, Ilie Albu, şeful atelierului de tensiune medie, Ion Zamfir, băiatul din dreapta mea, Ion Dicu, tehnician la recepţie, Dorina Galbure, bobinatoare, Nicolae Raţă şi Petre Angheliescu, de la atelierul de turnat răşini. Cum vă spuneam, eram cu toţii foarte emoţionaţi, ceea ce se şi vede pe chipul nostru. Este, cred eu,

preţioasele dumneavoastră indicaţii privind păstrarea şi valorificarea tezaurului de artă populară, această, inestimabilă măturie a puterii de creaţie, a setei de frumos, care a fost, încă din cele mai vechi timpuri, unul din semnele dăinuirii noastre pe aceste meleaguri.

Ţin să-mi exprim întreaga mea recunoştinţă, cu acest prilej, pentru minunatele condiţii de afirmare de care beneficiază arta populară, talentaţii ei reprezentanţi, în cadrul acestui for al îndrăznelii create, care este festivalul iniţiat de dumneavoastră.

Grija, stima şi interesul de care ne bucurăm noi, creatorii populari, ne însuflă în munca şi creaţia noastră, în păstrarea şi transmiterea valorilor autentice ale artei populare, aşa cum cu adîncă dăruire au făcut-o şi înaintaşii noştri.

Dorindu-vă din adîncul inimii ani mulţi de bogată şi rodnică activitate, vă asigurăm că exemplul dumneavoastră de neobosită muncă şi adîncă dăruire pentru patrie şi pentru popor ne este întotdeauna un luminos îndreptar în munca noastră, în dorinţa noastră de a adăuga noi opere acestei străvechi îndeletniciri, de a împlini prin munca noastră tot mai mult şi mai bine setea de frumos a poporului, pe care dumneavoastră - aţi ridicat, scumpe tovarăşe Nicolae Ceauşescu, pe culmi nevisate de bunăstare şi fericire.

VICTOR VICŞOREANU ■
creator popular, laureat al primei ediţii a Festivalului naţional „Cîntarea României”

momentul potrivit ca alături de urarea întregului popor, ce va sărbători la 26 ianuarie ziua de naştere a preşedintelui ţării, dintre care 45 de ani au fost dedicaţi luptei revoluţionare, să adăugaţi şi gîndurile noastre, bucuria şi mîndria noastră, a celor care l-am avut anul trecut, în prima zi de muncă, alături de noi. Indicaţiile sale, primite atunci, la faţa locului, le-am urmat întocmai şi dacă anul 1977 l-am încheiat cu deosebite succese pe linia asimilării de noi produse, sau pe linia diversificării produselor noastre, acest lucru se datoreşte în principal analizei minuţioase şi realiste pe care a făcut-o în ceea zi de muncă tovarăşul Nicolae Ceauşescu.”

VASILE VANUŢ, secretarul organizaţiei de partid pe secţie şi maistru în cadrul atelierului de transformatoare de înaltă tensiune în ulei, avea să completeze ultima afirmaţie a dispecerului Marin Oprea. „După cum se ştie, înainte de vizita din prima zi de muncă a anului 1977, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a analizat şi a criticat, cu prilejul unei alte vizite, o sumedenie de neajunsuri din cadrul întreprinderii noastre. Ne-au surprins atunci nu doar puterea de pătrundere şi înţelegere a unor amănunte pur tehnice, sau privirea de ansamblu a secretarului general al partidului nostru, ci mai ales soluţiile realiste, curajoase şi revoluţionare pe care ni le-a propus. Ne-a uimit, acesta este cuvîntul, gîndirea sa precisă, simplă, la obiect, lovind răul chiar la rădăcină. Ar fi trebuit, poate, să stau şi să caut

Permanent alături de noi, pe şantierele unde se construieşte ţara de mine

Aş vrea să-i mulţumesc din toată inima tovarăşului Nicolae Ceauşescu, atât în numele meu, cît şi în numele tovarăşilor mei de muncă, pentru toată preţuirea acordată trudei noastre de constructori, de oameni ai unor meserii aspre, bărbăteşti. Vreau să-i urez sănătate şi putere de muncă pentru binele ţării şi al fiecărui cetăţean în parte. Noi, constructorii, am trăit un an 1977 plin de mari încercări şi de mari ambiţii. Am lucrat pe şantierele refacerii oraşului Zimnicea, am trăit acolo îndrîjirea cu care mi-aş fi clădit propria-mi casă, am simţit îndeaproape grija partidului şi a tovarăşului Nicolae Ceauşescu pentru omul simplu, ajuns la nevoie şi mă simt dator să spun că nici un cuvînt nu m-a îmbărbătat mai mult decît cuvîntul preşedintelui României.

Eu pot să spun aici că noi, constructorii, îi vom păstra cuvîntul întotdeauna lîngă inimă. Poate că vă amintiţi spusa unora care ne reproşau că am putea lucra mai mult, că am putea face mai mult. Nu e uşor să fii muncitor pe un şantier de construcţii. Condiţiile de muncă sînt adesea dificile, ziua e lungă, beneficiarii sînt întotdeauna grăbiţi. Pe aceste şantiere mai presus de toate se construiesc nişte oameni. Într-un moment în care — din pri-

La temelia

Ţării Româneşti

Acestui azi care rămîne-n timp
Sub aurora unui mare miine,
Aşa cum griul se preschimbă-n piine
Să-i pună gura de copil un nimb;

Acestui azi curat, esenţial,
Precum un arbore în timp crescînd,
Din ceea ce-i adînc, primordial,
Din foc şi apă, aer şi pămînt,

Spre slava-acestui azi şi-a celui care
În miezul său fierbinte-i este miez,
Ar trebui un gînd, un cîntec mare
La înălţimea marelui său crez,

Spre a cînta lumina lui cea vie
Ce-a răsărit sub zări de Scorniceşti,
Destinul aşezat drept temelie
La temelia ţării româneşti...

NICOLAE DIACONU ■

alte cuvinte, dar acestea îmi vin acum mai la îndemînă. L-am ascultat atunci, ca şi la ultima sa vizită, cea din 1977, l-am înţeles şi trebuie să spun că l-am simţit ca pe un mare strateg în ceea ce priveşte dezvoltarea atât a electrotehnicii româneşti cît şi a întregii industrie. Urmînd indicaţiile sale, Fabrica de aparataj de medie şi înaltă tensiune, ca dealtfel întreaga noastră întreprindere, a depăşit greutăţile, iar în acest an, ca rod al gîndirii sale, în secţia noastră au fost asimilate o serie de produse noi care au dus la o economie de materiale în valoare de peste 4 milioane lei. Cum? Prin înlocuirea metalului cu părţi componente din mase plastice, păstrînd aparatele la nivelul parametrilor tehnici proiectaţi.

„La cele spuse pînă acum, avea să intervină în discuţie inginerul **VASILE SCARLAT**, şeful secţiei Trafomăsură, ar trebui să concretizăm modul în care noi, ţinînd cont de indicaţiile tovarăşului Nicolae Ceauşescu, am trecut la diversificarea producţiei, am pus la punct tehnologia şi proiectele pentru producerea utilajului energetic necesar cuptoarelor electrice de la Aiud şi Cîmpia Turzii. Au fost omologate noi aparate”.

Si-n toate aceste succese răzbat, ca un ecou generator, indicaţiile date cu prilejul întîlnirii pe care o evocă această fotografie — imagine simbol a neobositei şi exemplare munci pe care, zi de zi, secretarul general al partidului o depune pentru prosperitatea întregii noastre ţări.

VICTOR NIŢA ■

cina simplă că e mai greu să reconstruieşti decît să construieşti, — unii nu reuşeau să aprecieze întreg efortul marilor mase de constructori pentru revenirea la normal a ţării, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a spus că trebuie să avem încredere în oamenii şantierele, că aceşti oameni îşi vor face datoria pînă la capăt. Tovarăşul Nicolae Ceauşescu ştie bine, ca nimeni altul, ce-i munca omului din construcţii. Nu e săptămîină aproape în care să nu fie prezent într-un loc din ţară unde se pun temelile unei întreprinderi, unde se pune prima cupă de beton la fundaţia unui edificiu important al construcţiei socialiste, unde se discută destînlul unei localităţi şi al unor oameni. El cunoaşte oamenii aşa cum sînt ei. Cunoşcînd oamenii, le ştie şi puterile. Tovarăşul Nicolae Ceauşescu este permanent alături de omul muncitor, îi cunoaşte toate bucuriile şi grijile, îl îmbărbătează la greu şi îi adresează cuvinte calde, muncitoreşti la ceasurile de izbîndă şi mulţumire. Iată de ce acum, la aniversarea zilei de naştere, gîndul nostru cel mai bun se îndreaptă către preşedintele ţării, către omul care ne învaţă să construim o ţară minunată, în care să trăiască prosper tot poporul. Din inimă îi spun „Sănătate şi viaţă lungă!”

FLOREA SANDOF ■
şef de echipă I.C.M.J. Sibiu

ADÎNCA EI DRAGOSTE ȘI RECUNOȘȚINȚĂ!

Ziua aceea de primăvară
a fost ziua de naștere
a unei noi profesii,
a unor noi orașe
aici, în nordul Bucovinei

„La 23 mai 1966 împliniam șase ani. Mi-a rămas în minte imaginea de sărbătoare a acelei zile de primăvară, cu bucuria de pe chipurile minerilor din Tarnița, cu aplauzele și florile oamenilor sosiți de peste tot din împrejurimi să-l întâmpine pe secretarul general al partidului. Eram prea mic, după cum vedeți și în fotografie, ca să înțeleg atunci totul. Am întins tovarășului Nicolae Ceaușescu un buchet de flori. Dinsul m-a sărutat, m-a întrebat al cui sint și câți ani am. Am răspuns că aș vrea să ajung ca tatăl meu, **SIRBU PETRU**, miner. Au trecut anii. M-am mutat cu părinții în Gura Humorului, într-o casă nouă, ca mai toți minerii de la Leșu Ursului. Înțelegeam, pe măsură ce creșteam, că acea zi de primăvară fusese de fapt o zi simbol pentru finiturile noastre.

Teodor Sirbu, bătețelul din urmă cu aproape doisprezece ani, ce se vor împlini în această primăvară, este astăzi elev în clasa a XI-a a liceului industrial cu profil minier din Gura Humorului, secția electromecanică, utilaj și instalații miniere. Are acum deplina înțelegere a istoriei locurilor și a vieții oamenilor din această parte a țării:

— Mineritul este o profesiune nouă în părțile noastre. Cînd ne-am mutat noi în Gura Humorului, orașelul era un fel de târg șters și neînsemnat. O stradă principală, case mici și înghesuite. Astăzi, numeroase blocuri noi, un trai civilizat pentru toți cei care dimineața, la ora cinci și douăzeci, se urcă în autobuze și se îndreaptă spre Leșu Ursului. Unii stau chiar în Ostra, alții la Tarnița. În case la fel de frumoase. Vreau să spun că viața oamenilor s-a schimbat din acea zi de primăvară. Că de fapt mineritul adevărat, la amplorarea sa de azi, modern, se face de atunci, de la vizita tovarășului Ceaușescu la noi...

— Însăși existența acestui liceu la care înveți tu...

— Exact. Asta vroiam să spun cînd m-ați întrerupt. Îți promiseseam acum doisprezece ani tovarășului Nicolae Ceaușescu că voi deveni miner pentru că nu știam de altă meserie. Tata miner, bunicii la fel, mama lucruse și ea la întreprinderea de preparare de la Tarnița. Crescînd și intrînd la acest liceu, înființat de cițiva ani, mi-am putut ține, ca să zic așa, promisiunea. Fac parte dintre noile generații de mineri ai Bucovinei, spun acest lucru pentru că mai am puțin pînă să termin școala. Și acest lucru îmi umple inima de bucurie, pentru că mi-am putut ține promisiunea. Aș vrea să-i împărtășesc acum, în preajma zilei de 26 ianuarie, gândurile mele, dar, cum sint mai emotiv, aș vrea să le aștern pe hirtie.

— Atunci fă-o!

Cît timp Teodor Sirbu s-a așezat la masa de scris, continuăm dialogul cu tatăl său, Petru Sirbu.

— Așa să știți, practic bazele dezvoltării Exploatării miniere de la Leșu Ursului s-au pus în 1966 din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu. Plecam ina-

Leșu Ursului, mai 1966

inte bucovinenii să facă minerit prin alte părți. Filonul de la Leșu Ursului fusese descoperit prin 1952, dar se exploata pe sponci, cum s-ar zice. Era poate și o lipsă de încredere în oameni. Că o meserie ca a noastră, dacă n-are tradiție, nu prinde chiar dacă există filon, ziceau unii, îndrăzneala și curajul gândirii secretarului general al partidului au fost, cum s-ar spune, piatră de temelie. Am răspuns cu toții la chemarea sa. S-au întors bucovinenii acasă, să dăm viață celor stabilite. Și uite așa, după cum a gândit partidul, tovarășul Ceaușescu, s-au schimbat toate, și munca noastră, și viața noastră și locurile. La Leșu Ursului, în 1966 erau numai bărăci, astăzi sint blocuri și șase cantine. Aici s-a aplicat pentru prima dată indicația tovarășului Nicolae Ceaușescu, adică să li se dea minerilor o masă pe zi gratuită, la intrarea în sut. O masă cu trei feluri de mâncare. Piinea este foarte bună, mincare consistentă, condițiile de trai cum n-au visat vreodată minerii bucovinenii.

Dar să revin, vizita aceea a fost începutul. Atunci tovarășul Nicolae Ceaușescu ne-a vizitat și mai apoi a analizat împreună cu specialiștii, la fața locului, care erau soluțiile pentru viitor. Ne-a spus atunci că trebuie să perfecționăm tehnologiile de exploatare și preparare, să valorificăm mai bine zăcămintul pentru

că țara, dezvoltarea ei economică are nevoie de el. Iată că azi producția de minereuri de la Leșu Ursului s-a triplat ca urmare a acelor indicații. Am mers pe soluții moderne, pe tehnologii noi de maximă eficiență economică. Au apărut și orașe miniere noi, Broșteni, Ostra. De fapt încă sint comune, dar viața oamenilor, condițiile sociale ale minerilor seamănă cu cele întîlnite în orașe.

— Tovarășe Sirbu, lucrați de peste un sfert de veac în mină, ați fost și la Filipeștii de Pădure, după cite am înțeles, sinteți tehnician miner și salvator autorizat, fapt care certifica o calificare înaltă, aveți un băiat care vă va urma în meserie, spuneți-mi care este cea mai mare bucurie a dumneavoastră de cînd ați intrat în meseria aceasta.

— Întoarcerea acasă. Faptul că datorită politicii partidului, a grijii pe care tovarășul Ceaușescu o are pentru dezvoltarea tuturor zonelor țării pot fi miner aici, la mine, în Bucovina. Și astfel vreau să îmi arăt încă o dată recunoștința față de secretarul general al partidului, iar acum, în pragul împlinirii a șaiszeci de ani de viață și a patruzeci și cinci de ani de activitate să îi pot mulțumi, alături de ortacii mei, pentru grija care ne-o poartă, pentru omenia și dăruirea sa față de viața oamenilor acestei țări.

Și iată scrisoarea pe care ne-a înminat-o

Ceausescu — România!

Am cules
din murmurul apelor duiosia,
din bătrînii munți semeția,
din nesfîrșitele păduri voioșia
și toate s-au contopit în
Ceausescu-România!

Am adunat
din reavănul ogoarelor frăția,
din oceane de griu avuția,
din freamătul albinelor hărnicia
și toate s-au contopit în
Ceausescu-România!

Am strîns
din dalbele flori gingășia,
din zări albastre măreția,
din graiul dulce modestia
și toate s-au contopit în
Ceausescu-România!

Am cunoscut
din cronici și balade vitejia,
din viața noastră omenia,
din firea românească prietenia
și toate s-au contopit în
Ceausescu-România!

ADRIANA LEFTER ■
clasa a VI-a, Școala generală 205
București

micul miner de-acum 11 ani: „Tovarășe secretar general, nu știu dacă vă mai amintii de mine, sint ani mulți de atunci, de cînd v-am văzut prima oară. Eu, la 23 mai, exact la doisprezece ani de la acea zi pe care n-am s-o uit toată viața, voi împlini 18 ani. Aș vrea să vă mulțumesc pentru acești ani ai mei, pentru grija pe care o aveți față de acești fii ai părintului care scot din adîncurile pîinea industriei. Eu sint sănătos. Fratele meu mai mic și părinții, la fel. De învățat, învăț bine, dar nu chiar la posibilitățile mele. Și vreau să vă promit acum, așa cum v-am promis atunci că voi deveni miner, că voi face totul să învăț și mai bine. Să ajung un miner de nădejde și un om așa cum sinteți dumneavoastră: plin de putere de muncă și de omenie, cu multă voință și curaj. Orașul este înfloritor, așa cum l-ați văzut și dumneavoastră în toamna anului trecut, minerii trăiesc bine și muncesc pe măsura îndemnurilor dumneavoastră. Acum, cînd împliniți vîrsta de șaiszeci de ani, dintre care patruzeci și cinci dedicați vieții noastre mai bune, eu, **TEODOR SIRBU**, viitor om al minei, vă doresc multă sănătate și ferice, atît dumneavoastră, cît și tovarășei Elena Ceaușescu, pentru binele țării, pentru viitorul nostru, al tinerilor din România“.

RĂZVAN BĂRBULESCU ■

Încurajați de exemplul concret al primului bărbat al țării

Reportajul de față, mai exact spus dialogul nostru cu **ILEANA GEORGESCU**, președinta cooperativei agricole din comuna Conțești, județul Dimbovița, a început de la fotografia reprodusă alături.

— Era în vara anului 1975, în timpul cumpătelor inundații. Atunci, în acele condiții grele, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a fost prezent și în mijlocul nostru, al țărănilor cooperatori din Conțești. S-a oprit aici, la punctul numit de noi Grădină. Era primul an în care semănasem griu, după ce locul fusese folosit numai pentru legumicultură. Era un griu frumos, copt, cu talie mică la fir și cu spic bogat, greu de atîtea boabe. Apa îl ajunsesse cam pînă la jumătatea paiului. Ne-a întrebatovarășul Nicolae Ceaușescu dacă și pe celelalte tarlale avem un griu tot așa de frumos. I-am răspuns că da și atunci, țîn minte, privirea parcă i s-a întunecat de supărare, așa cum dealtfel întunecată era și fata noastră, a țărănilor care-l munciserăm cu sudoare multă. „Pentru că e griu muncit, a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu propria voastră sudoare, trebuie să-l adunați bob cu bob. Așa trebuie procedat“, a mai adăugat dinsul, și a cerut o seceră, apoi a intrat în lan și a cules primul snop. Încurajați de exemplul concret al primului bărbat al țării, cei peste o sută de cooperatori au intrat în tarla și, pînă spre seară, cele cinci hectare de la Grădină au fost culese spic cu spic.

ION POP ARON ■

Conțești-Dimbovița, iulie 1975

FIU ŞI CONDOCĂTOR IUBIT AL ŢĂRII, ADÎNCA EI DRAGOSTE ŞI RECUNOŞTINŢĂ!

Alba Iulia, mai 1975

**Cinstind şi iubind ca nimeni
altul istoria poporului român,
ne-a redat sentimentul
mândriei şi demnităţii**

Dialogul nostru cu profesorul **GHEORGHE ANGHEL**, directorul Muzeului Ūnirii din Alba Iulia, care ne-a evocat cele două vizite ale tovarăşului Nicolae Ceauşescu la acest muzeu, a avut drept fundal nu doar exponatele ordonate potrivit ideilor de organizare muzeistică indicate de secretarul general al partidului, ci şi puternica emoţie a interlocutorului nostru, emoţie care ne-a cuprins şi pe noi încă din prima clipă.

Am trecut prin faţa vitrinelor şi reprezentărilor muzeistice care dovedeau cu ajutorul documentelor că Transilvania a fost de-a lungul întregului ev mediu un stat medieval independent, iar dezvoltarea sa economică şi socială au fost determinate mai ales de relaţiile sale cu celelalte două teritorii de limbă română, Moldova şi Ţara Românească. Ne-am oprit îndelung în faţa argumentelor istorice care dovedeau justetea actului politic, de unire, a celor trei ţări române, realizat de Mihai Viteazul, constatând că, deşi vremelnică, ideea creării unui nou stat dacic a frământat şi a ars secole de-a rândul în inima şi în gîndul unor domnitori ca Matei Basarab, Constantin Brâncoveanu sau Vasile Lupu, ba chiar şi în preocupările principilor Transilvaniei ca Gabriel Bethlen, sau Racoczi I şi Racoczi II care, ca şi domnitorii Ţării Româneşti, aveau programe politice în acest sens. Impresionantă, am putea spune pînă în adîncul cel mai adînc al sufletului şi al simţirii noastre, înşiruirea tuturor documentelor care dovedeau că sămînta de foc sacru, azvîrlită de Mihai Viteazul în inima mare a poporului nostru, nu s-a pierdut în vîlmăşagul istoriei, ci a rodit fără încetare, aşa cum chiar a şi fost menită să fie. Ne-am oprit apoi în faţa documentelor privind ecoul internaţional în presa vremii pe care l-a avut răscoala lui Horea, considerată a fi cea mai importantă mişcare socială românească din preajma revoluţiei franceze. Oamenii politici ai vremii şi mari personalităţi culturale au comentat răscoala şi au considerat-o drept o răbufnire a unei naţiuni care îşi cere dreptul la libertate. Momente de-a dreptul înălţătoare am trăit şi în preajma documentelor care dovedesc caracterul unitar al programului Revoluţiei de la 1848 în toate cele trei ţări române, sau cele vorbind despre marea prietenie dintre Nicolae Bălcescu şi Avram Iahcu, după cum momente de mare intensitate patriotice am trăit şi în faţa sutelor de exponate vorbind despre actul din 1918, cînd Transilvania s-a unit cu ţara.

„Ne-am oprit, avea să ne declare însoţitorul nostru, mai ales în dreptul acelor evenimente asupra cărora tovarăşul Nicolae Ceauşescu ne-a indicat să insistăm cu toată documentaţia existentă. De ce sint atît de emoţionat? Pentru că, a continuat interlocutorul nostru, ţin să subliniez un anume fapt pe care, desigur, toţi oamenii îl ştiu: tovarăşul Nicolae

Ceauşescu cunoaşte şi iubeste ca nimeni altul istoria, mai cu seamă istoria poporului român. Mai mult decît atît, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, cu orice prilej vizînd istoria neamului nostru, ne-a redat sentimentul istoriei, ne-a redat mîndria şi demnitatea cî sîntem un popor care are eroi, care a cîştigat numeroase şi importante bătălii pentru continuarea fiinţei noastre naţionale, cî în focul marilor evenimente politice de anvergură europeană am fost dintotdeauna în primele rînduri, direct interesaţi, şi nu doar ca simpli figuranţi pe marea scenă a istoriei. Ţelul suprem al oricărui mare istoric este acela de a sădi în inima şi-n conştiinţa contemporanilor săi sentimentul deplin al istoriei. Au izbucit numai aceia care au pătruns adînc în tainele istoriei. Tovarăşul Nicolae Ceauşescu, însoţit de un coşetător sentiment patriotice şi înarmat cu clarviziunea materialismului dialectic privind evoluţia societăţii, a descifrat aceste taine şi, aruncînd asupra lor o nouă lumină, aceea a dragostei de ţară, a împropătat simţirea românească cu o justificată mîndrie, mîndria cî am fost şi sîntem un popor în lume. Acesta este motivul pentru care, aşa cum aţi observat, sint emoţionat cînd vorbesc despre cele două vizite ale tovarăşului Nicolae Ceauşescu în Muzeul Ūnirii din Alba Iulia, ca despre tot ceea ce a făcut şi face dînsul pentru istoria noastră de azi şi de mîine.

Acum, cînd întreg poporul se pregăteşte să sărbătorească cei 60 de ani de viaţă ai tovarăşului Nicolae Ceauşescu şi cei 45 de ani de necontenită activitate revoluţionară, colectivul muzeului din Alba Iulia îi adresează din tot adîncul inimii conveniente urări de sănătate, viaţă lungă şi o mereu proaspătă putere de muncă la cirna destinelor ţării”.

N. VICTOR ■

Vă raportăm, tovarăşe comandant suprem!

În aceste frumoase zile de ianuarie, în care întregul popor român se pregăteşte să-şi sărbătorească, cu bucurie şi nespūsă mîndrie, conducătorul iubit la împlinirea a 60 de ani de viaţă şi 45 de ani de activitate revoluţionară, gîndurile ostaşilor din unitatea pe care o comand, ca de altfel ale tuturor fiilor patriei aflaţi sub drapel, se îndreaptă cu profundă recunoştinţă spre dumneavoastră, mult stimat tovarăşe Nicolae Ceauşescu, cel mai clarvăzător şi mai destoinic bărbat de stat pe care România l-a avut vreodată la cirna destinelor sale.

Nouă, militarilor, această măreaţă sărbătoare ne prilejuieşte un rodnic şi demn raport ostăşesc. Căci nu există pentru noi bucurie mai mare decît aceea de a vă raporta că ne facem datoria ostăşescă aşa cum ne cer partidul, patria, jurămintul, dumneavoastră, comandantul nostru suprem. Aţi ordonat, cu cîţiva ani în urmă, ca toate unităţile şi marile unităţi să obţină în pregătirea de luptă şi politică numai rezultate bune şi foarte bune. Vă raportăm, tovarăşe comandant suprem,

Strălucit ctitor de cultură

Istoria atît de vitregă, de dramatică a românilor, a oferit locurilor acestor pămînturi, poate ca o compensaţie a destinului, ca o condiţie a supravieţuirii noastre, o şansă fără de care, cu siguranţă, am fi pierit în anonimul veacurilor şi milenilor: privilegiul de a fi conduşi de bărbaţi bravi, neîfricaţi, destoinici, cărora poporul, în nemărginita-i recunoştinţă, le-a creat o aureolă de semizei: Burebista, Decebal, Mircea cel Bătrîn, Alexandru cel Bun, Ştefan cel Mare, Iancu de Hunedoara, Neagoe Basarab, Petru Rareş, Mihai Viteazul, Matei Basarab, Vasile Lupu, Constantin Brâncoveanu, Dimitrie Cantemir, Şerban Cantacuzino, Grigore Ghica, Alexandru Ioan Cuza ş.a. Aceştia au apărut ţara nu numai cu sabia ci, în egală măsură, prin cuvîntul demn şi mestesugit, prin autoritatea pe care au ştiut s-o acorde valorilor spirituale pe care vremea nu le alterează, care se păstrează pure în tot ceea ce o naţiune are mai de preţ: conştiinţa existenţei şi demnităţii sale, a valorii pe care o reprezintă în marele concert al naţiunilor. Ne-au rămas, pînă astăzi, şi se vor păstra cît timp vom vieţui pe lume, ctitoriile, operele şi cărţile rămase din vremea marilor bărbaţi amintiţi ca un argument decisiv cî am vieţuit şi am durat, cî am fost capabili să îmbogăţim marile tezaur al spiritualităţii universale cu dimensiunile româneşti, din ce în ce mai pregnante, lumină în anii noştri.

Era, de aceea, aproape firesc ca epoca socialismului, cînd se descătuşează energiile naţionale, forţa noastră spirituală să intre într-o nouă zodie a afirmării şi recunoaşterii sale. Căci, dacă în condiţiile adesea tragice ale trecutului, am fost capabili să producem valorile cu care ne mîndrim, e de la sine înţeles ce a adus socialismul biruitor în viaţa noastră spirituală, îndeosebi în această perioadă în care frinele naţiunii au fost preluate de cel care, în aceste zile, este marele sărbătorit al naţiunii, preşedintele ţării şi secretarul general al Partidului. Ca după o ploaie binefăcătoare, ca după un mi-

racol din cele care numai natura le iveşte, ogorul literelor şi artelor, marel orag al culturii române, a început să-şi arate roadele: sănătoase, pline de vigoare şi frumuseţe, demne de epoca noastră şi de inestimabilele calităţi ale unui popor însetat totdeauna după adevăr, bine, dreptate şi frumos. Niciodată n-au fost creatorii de frumos atît de solidari în hotărîrea de a-şi sluji poporul, urmînd îndemnul şi exemplul marelui omagiat. Niciodată nu s-au armonizat, într-o asemenea măsură fericită, condiţiile existenţei creatorilor de bunuri spirituale cu democratismul şi umanismul, niciodată nu s-a creat un cîmp atît de larg de acţiune adevăratei creaţii, supravieţuieşte de autoexigenţă şi de conştiinţa necesităţii ei sociale. Festivalul naţional „Cîntarea României”, manifestare organizată din iniţiativa secretarului general al P.C.R., a impulsionat incontestabil creaţia artistică de pe cuprinsul întregii patrii, a creat un cadru generos de exprimare talentelor autentice.

Dar nu e vorba numai de valorile contemporane, ce se produc sub ochii noştri, ci, în egală măsură, de tot ceea ce a produs valoros, patriotic, înaintat, cultura română de totdeauna. Niciodată operele marilor scriitori şi artiştii n-au bucurat de o audienţă atît de mare, niciodată n-au pătruns ca astăzi în rîndurile cele mai adînci ale maselor populare, ridicate la cultură prin politica veritabil democratică a partidului comunist. Iar revitalizarea istoriei noastre, cu toate marile ei momente şi izbînzii politice şi culturale, se leagă în modul cel mai strîns, mai organic, de numele tovarăşului Nicolae Ceauşescu, care a ştiut, cu energie şi activ spirit patriotic, în toate împrejurările, prin cuvîntul înaripat şi faptele sale, nepieritoare, să ne redea nouă înşine, să ne însuflă şi să ne cultive conştiinţa cî sîntem un popor care ne merităm, cu prisosinţă, un loc demn sub soare. Este, dacă ne gîndim bine, una din cele mai mari fapte ale marelui, întîiului bărbat al naţiunii, care se înscrie, cu cinste şi glorie, în rîndul iluştrilor înaintaşi, ctitori de cultură românească.

POMPILIU MARCEA ■

Ne-am învăţat să trăim uniţi, ca fraţii, ca o adevărată mare familie

Pentru mine, pentru întreprinderea în care lucrez — întreprinderea de aparataj electronic auto — pentru familia mea această mare sărbătoare a întregului popor român — ziua de naştere a tovarăşului Nicolae Ceauşescu — este un nou prilej de a-mi exprima adîncă mulţumire pentru tot ceea ce face conducătorul partidului şi al ţării, pentru viaţa noastră, pentru traiul întregului popor. Sint de naţionalitate maghiară dar graţie politicii preşedintelui ţării, secretarului general al partidului, tovarăşului Nicolae Ceauşescu, de înfrăţire a tuturor naţionalităţilor din România socialistă, de existenţă liberă, egală, demnă şi fericită, pot spune că în patria noastră m-am bucurat şi mă bucur de toate posibilităţile pentru a mă realiza ca om, comunist şi tată de familie. Mă simt un fiu al acestei ţări cîci în România cetăţenii de naţionalitate maghiară şi

de oricare naţionalitate se bucură de toate drepturile şi libertăţile. Acest lucru, unul dintre cele mai umanitare principii ale politicii partidului, ale muncii neobosite a tovarăşului Nicolae Ceauşescu, mă emoţionează de fiecare dată. Sint maistru, sint tînăr şi conduc una din secţiile importante ale întreprinderii de aparataj electronic auto. Dezvoltarea, aş îndrăznii să spun, impetuoaşă, a oraşului Sfîntu Gheorghe, a judeţului nostru se datoreşte indicaţiilor tovarăşului Ceauşescu, acest mare conducător, care îşi dedică viaţa prosperităţii României, poporului român. Cu aceste gînduri pornite din inimă vreau să mai spun că, aşa cum ne-a învăţat, idealul meu şi al familiei mele, ca al tuturor oamenilor acestei ţări, este ridicarea României pe cele mai înalte trepte ale civilizaţiei.

Cu prilejul împlinirii vîrstei de 60 de ani şi a 45 de ani de activitate revoluţionară, doresc scumpului nostru conducător Nicolae Ceauşescu, stimatei sale tovarăşe de viaţă, la mulţi ani, sănătate, putere de muncă în scopul prosperităţii întregului nostru popor.

SZABO ZOLTAN ■
maistru la întreprinderea de aparataj electronic auto din Sfîntu Gheorghe

că îndeplinim cu sfinţenie acest ordin. Unitatea pe care o comand a obţinut numai calificative bune şi foarte bune la inspecţii şi la controalele eşaloanelor superioare. Comandanţii de subunităţi, activiştilor de partid, toţi comunistii şi uteciştii din unitatea noastră muncesc cu rivnă şi abnegaţie pentru traducerea în viaţă a tuturor ordinelor şi indicaţiilor dumneavoastră, pentru ca cerinţele doctrinei noastre militare cu privire la apărarea patriei ca operă şi cauză a întregului popor — doctrină elaborată şi fundamentată de dumneavoastră — să prindă viaţă în întregul proces instructiv-educativ, în îndeplinirea cu răspundere şi vigilenţă a tuturor misiunilor încredinţate.

De curînd, unitatea noastră a cucerit pentru a doua oară consecutiv titlul de onoare al vredniciei ostăşeşti intruchipat în diploma „Unitate de frunte”. Drapelul de luptă al marii unităţi, sub faldurile căruia ne facem datoria faţă de patrie, popor şi partid, a fost decorat cu Ordinul „Steaua Republicii” clasa a II-a. Marea noastră unitate este purtătoare a unor glorioase tradiţii de luptă. Contingentele înaintate au săvîrşit acte de eroism legendar în zilele insurecţiei naţionale armate antifasciste şi antiimperialiste din august 1944, precum şi în luptele pentru

eliberarea completă a patriei de sub dominaţia fascistă.

Considerăm ca o datorie de onoare a noastră, a fiecărui ofiţer şi subofiţer, a fiecărui ostaş să fim demni de aceste tradiţii şi să le îmbogăţim prin fapte de fiecare zi.

Ştim cîtă grijă acordaţi armatei, dotării, instruirii şi educării ei, întăririi necontenite a capacităţii ei de luptă, pentru a fi gata oricînd să apere cuceririle revoluţionare ale poporului, suveranitatea şi independenţa României socialiste. Ne amintim în permanentă cu adîncă emoţie de întîlnirile dumneavoastră frecvente cu cadrele de comandă şi de partid de bază ale armatei. Vă raportăm, tovarăşe comandant suprem, că indicaţiile dumneavoastră formulate în cadrul acestor întîlniri sint pentru noi ordine sacre, pe care le îndeplinim cu fermitate şi devoţiune în întreaga noastră activitate. Nu există pentru noi satisfacţie mai deplină decît aceea de a fi şi de a ne şti temeinic pregătiţi pentru a putea apăra oricînd, împreună cu toţi ostaşii ţării, cu întregul popor, integritatea teritorială a patriei, suveranitatea şi independenţa ei — cauza pe care dumneavoastră o slujiţi cu înaltă şi înflăcărată răspundere patriotică.

Colonel ALEXANDRU RADU ■

„Conducător, consătean și tovarăș: așa îl știm, spre bucuria și spre mândria noastră”

Am poposit în Scornicești cu câteva zile înainte de aniversarea a 60 de ani de viață și a 45 de ani de activitate revoluționară ai tovarășului Nicolae Ceaușescu. O sărbătoare a întregii țări, o sărbătoare în care oamenii locului, mai mult decât alții, sînt profund implicați, cu o emoție, cu o bucurie și o mîndrie ce le-am citit pe toate fețele. Ei, cei de aici, cu istoria lor, cu amintirile lor, cu mărturiile lor directe — consăteni, prieteni, colegi de școală, rude, cunoscuți — fac parte din intimitatea copilăriei tovarășului Nicolae Ceaușescu, din matricea destinului său. Între ei și el, între omul din fruntea țării și vatra ce l-a născut, e o legătură adîncă, veche, substanțială — legătura de leagăn, de singe, de slovă, de gînd, legătura de rudenie, de prietenie — cea legătură care l-a făcut pe Anteu să-și recapete forțele, de fiecare dată, prin atingerea țării.

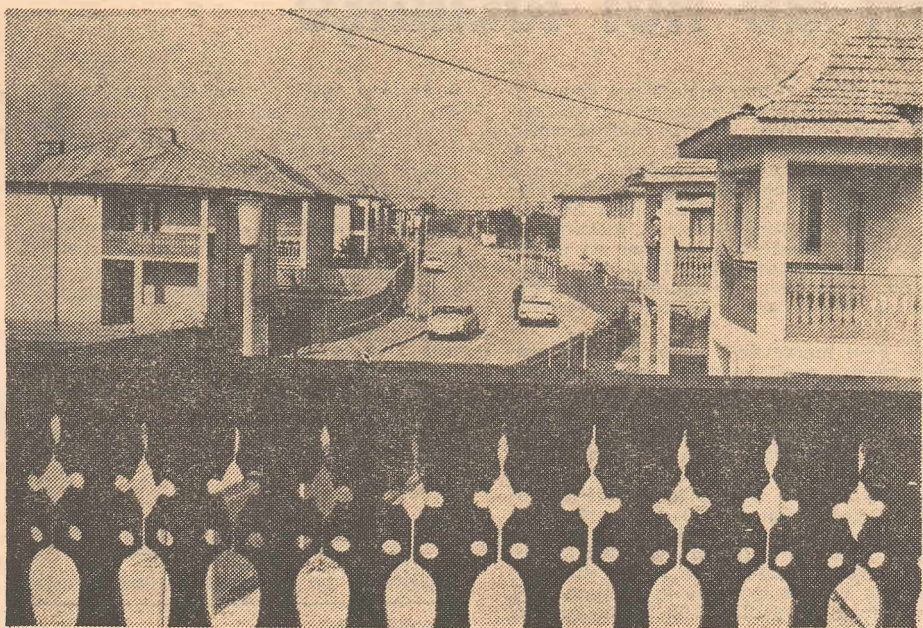
Vatră românească străveche, puternică și infloritoare, comună mare, cu peste 11 000 de locuitori. Așezare atestată documentar în urmă cu secole, în ființă încă din vremea strălucitelor campanii ale lui Mihai Viteazul pentru reunirea țărilor române, într-o singură ființă. O filă din cronică locală spune că acest sat ar fi dat nu mai puțin de patru căpitani în oastea Viteazului, pe lângă alți vajnici oșteni. Un strămoș al președintelui României s-ar fi putut lupta deci cu arma în mînă, pentru idealurile unirii, ale neamului. Este, de fapt, o filă, una din multele, despre spiritul de justiție, despre scetea de libertate, despre vitejia și neclintirea în apărarea vetei și ființei neamului, ce i-au însușit din veac pe oamenii din Scornicești, sat care, spune mai departe cronică, și-a dat obolul de cutezanță și singe, de vis și faptă, amestecîndu-se în toate marile răscirii istorice ale poporului, luînd parte activă la evenimentele deschizătoare de epoci, la 1821, 1848, 1877, 1907, înfruntînd deci, consecutiv, timpul, pînă azi, în această clipă istorică în care un fiu al acestui pămînt este omul numărul unu al țării.

Am călcat deci țărîna Scorniceștilor, în aceste zile, cu emoția de a descoperi, într-un loc modelat de istorie, dar într-un loc modest, într-un sat românesc ca atîtea altele, obirșia unui mare om, am călcat țărîna Scorniceștilor, în aceste zile istorice, cu emoția de a ști că acest loc modest a și intrat în istorie. Cum arată acest loc? Ce spun oamenii lui despre cel ce l-a fost (cum citim pe un panou, în frumoasa sală a căminului cultural) „conducător, consătean și tovarăș”? Ce este, ce reprezintă el, acest loc, acest sat, între miile de sate ale României contemporane? Putem oare descifra, în starea prezentă a satului Scornicești, destinul de azi și de mîine al satului românesc, drumurile lui de dezvoltare, devenirea lui?

● „Nu suferea umilînța, nu suferea nedreptatea, era dirz, nu știa ce e teama”

Ca să înțelegem destinul marelui fiu al acestui pămînt, afirmarea sa impetuoasă în activitatea revoluționară, urmitor de timpurie — la 15 ani — trebuie să cunoaștem, oricît de sumar, condiția satului românesc în urmă cu patru decenii și jumătate, condiția satului său, a Scorniceștilor. Cel ce ne spune aceste cuvinte este un bătrîn cărturar, Ion Băbășcu, azi pensionar la Slatina, fost învățător al copilului Nicolae Ceaușescu („un elev strălucit”, subliniază dascălul), cunosător profund al satului de altădată. Scorniceștii de altădată, ne spune, era un sat necăjit, sat cu pămînt pușin, acaparât de cei foarte pușini, sat cu pămînt sărac, deluros și rece, sat cu gospodării sărmene, cu case mici, neîncăpătoare pentru puzderia de copii din fiecare vatră. Case pe care numai vrednicia gospodinelor le făcea să arate albe ca ouăle în cuibar, curate ca niște pahare, amirosind a var proaspăt, a izmă și busuioac. Pe aici, continuă bătrînul dascăl, sărăcia a însemnat demnitate, ca și în Gorj, în Vrancea sau în Țara Moșilor, iar atitudinea oamenilor față de împilare, de nedreptate, de sărăcie, a fost dintotdeauna revolta.

Continuăm discuția pe șosea, în centrul comunei, în fața căminului cultural. Interlocutorii ne sînt alți doi bătrîni, pensionari ai C.A.P.-ului, Simion Iane (70 de ani) și Meletie Barcan (72 de ani). În câteva cuvinte ei ne rezumă, ca vechi țărani, ca oameni care n-au părăsit niciodată satul, condiția locului, condiția oamenilor, în primul rînd firea tovarășului Nicolae Ceaușescu, a copilului și a tinărului pe care l-au cunoscut. „Ce credeți — îi întrebăm — că ar fi fost tovarășul Nicolae Ceaușescu, dacă s-ar fi născut în urmă cu vreo 150 de ani?” (Repetăm, de fapt, o întrebare pe care, acum cîțiva ani, am mai pus-o unor localnici, și, transcriind răspunsul de azi, nu ne mirăm, ci doar ne emoționează consensul de gînd și de simțăminte al celor care l-au cunoscut de mic). „Ar fi fost — răspunde fără să șoșie Meletie Barcan — căpitan de

panduri la Tudor. Tudor l-ar fi lăsat pe el să-i comande oastea”. „Dar în urmă cu 300 de ani?” „Ar fi fost haiduc”, spune Simion Iane. „Dar în urmă cu 350 de ani?” „Ar fi fost — zice Barcan — mîna dreaptă a lui Mihai, așa cum va fi fost și strămoșul aceluia al lui de aici, de la noi, din Scornicești”. „De ce credeți asta?” „Îl știu de mic, spune Meletie Barcan. Îl știu de cînd era atîta, de cînd era copil de școală. Învăța la școala veche, care-i acum bibliotecă și muzeu. Era un copil pe care și noi, cei mai mari ca el, îl priveam, cum să vă spun, cu un fel de admirație de-a noastră, copilărească, fiindcă, deși sărac și lipsit de toate, nu suferea umilînța, nu suferea nedreptatea, era dirz, nu știa ce e teama. Se ducea în pădure, la strîns gîteje și vreascuri, fără frica lupului. Era spirt și la carte, îi plăceau toate materiile, îi plăcea foarte mult istoria. Închipuia și jocuri cu eroi din istorie, cu Mircea cel Bătrîn, cu căpitani de haiduci, jocuri în care noi, ceilalți, îl alegeam căpetenie”. „A fost crescut într-o familie de oameni adevărați — intervine Simion Iane. Și Andruța, taică-său, și Alexandra, maică-sa, au fost oameni dintr-o bucată, oameni în cinstea satului, oameni în prețul inimii tuturor. Oameni buni, oameni vrednici și dirji, iubeau munca, iubeau cinstea, iubeau dreptatea, oameni care aveau o credință, cum zicem noi, și credința lor era că omul care muncește trebuie să și lupte pentru ca munca lui să fie a lui, nu a altora. Așa și-au crescut copiii. La 11 ani, cum știți și dumneavoastră, Nicolae a plecat de-acasă, fiindcă pe-aici, pe la noi, nu era de trăit, a plecat să se susțină singur, să învețe o meserie. După vreo doi ani a ajuns vestea în sat că Nicolae al lui nea Andruța a fost prins lipind afișe revoluționare la București. N-a trecut mult și vestea s-a adevărit. L-au adus jandarmii legat, din post în post. Sora lui mai mică, Elena, care trăiește aici, la noi, atunci l-a văzut întii”.

Sora tovarășului Nicolae Ceaușescu, Elena, e profesoară de istorie și directoarea Liceului agroindustrial din Scornicești, inaugurat în august 1969. Directoarea liceului are, ca vîrstă, cu zece ani mai puțin decît ilustrul său frate și, firese, e depozitara unor prețioase amintiri istorice, argumente vîi la cursul de istorie pe care îl predă. „Vă amintiți — am întrebat-o ca atîția alți ziariști, în acești ultimi ani — cînd fratele dv. s-a întors în sat flancat de jandarmi?” „Da, era prin 1934 și era prima oară cînd îl vedeam, cînd îl cunoșteam. Cînd plecase din sat, eu eram cu mult prea mică, nu mi-l mai aminteam. Am aflat mai tîrziu că tatăl nostru, Andruța, ca să-i facă rost de bani de drum pentru București, vinduse, fără știrea mamei, o oaie... N-am să uit niciodată clipa cînd l-am văzut între puștile jandarmilor...” „A rămas mult în sat?” „Nici trei săptămîni. A plecat iar, să îndeplinească misiunea pe care o avea, marea lui misiune, despre care am aflat mult mai tîrziu. L-am revăzut, din nou, la 21 de ani, cînd a trecut iar, ca fulgerul, prin sat”. „Și apoi?” „Apoi l-am revăzut în toamna lui 1944. Acum știam că gîndul lui se împlinise, că a luptat cu folos pentru oameni și pentru țară. Era fericit...” „Și dumneavoastră, ce destin v-ați croit, aici, la Scornicești?” „Un destin de care sînt mulțumită. N-am părăsit satul. L-am părăsit doar în timpul studiilor liceale și universitare, apoi m-am întors aici. Conduc, cum vedeți, un liceu modern, cu profil agroindustrial, care pregătește cadre de bază pentru cooperativele agricole și pentru celelalte unități economice ale Scorniceștilor”. „Cîți intelectuali aveți în Scornicești?” „Peste 150, din care 120 sînt numai cadrele didactice”. „Ce-ar mai fi de notat la capitolul cultură?” „Multe. Trei premii la Festivalul național «Cintarea României». Apoi, Ansamblul «Călușul», încununat cu mari trofee internaționale...”

● „Un sat al muncii, un sat românesc ca oricare altul”

Un sat cu 150 de intelectuali și cu 3 000 de nume (inclusiv de adulți) înscrise în fișele sistemului de învățămînt este, desigur, văzut fie și numai din această perspectivă, cea a stării culturale, un sat a cărui dezvoltare și devenire se circumscriu unor coordonate majore, unei civilizații de cea mai contemporană înîntă. Dar Scorniceștii de astăzi este, înainte de toate, un sat al muncii. O discuție cu Vasile Bărbulescu, Erou al Muncii Socialiste, președintele Cooperativei agricole Scornicești-sat și președintele Consiliului intercooperatist agroindustrial (care cuprinde patru C.A.P.-uri și o seamă de unități industriale), ne revelează această dimensiune fundamentală a existenței satului, sursa marilor lui împliniri de azi.

„C.A.P.-ul din Scornicești, ne povestește, s-a înființat printre cele dintii din țară, încă din 1949, dar, știți, și la noi, ca pretutindeni, s-a pornit doar cu o mîna de oameni, mai rămăseseră destui nehotărîți. Decisiv pentru spulberarea nehotărîrilor a fost, ca întotdeauna, cuvîntul partidului, în care oamenii au învățat să aibă o nezdruccinată încredere, cuvînt pe care, aici, la noi, l-a adus chiar fiul cel mai iubit al satului, chiar tovarășul Nicolae Ceaușescu. Prin 1957, la o adunare a întregii obști, el ne-a vorbit, aici, în sala căminului cultural, despre importanța cooperativizării, a unirii tuturor forțelor noastre, ne-a vorbit așa cum știe dînsul să vorbească, ca om politic cu înalte răspunderi și, deopotrivă, ca om al acestui pămînt, care ne știe viața, păsurile, nădejdiile”. „Conducător, consătean și tovarăș”. „Da, chiar așa. Sau, cum spunea chiar dînsul, cu un alt prilej (asta se întimplă mai tîrziu, la o mare adunare populară din 1974): «Sînt fiu al poporului meu și întregă mea muncă, gîndire și viață le închin poporului. Dar nu uit că m-am născut pe aceste meleaguri și aș dori ca locuitorii acestor ținuturi să nu fie printre ultimii, ci printre fruntașii în muncă». Dar să mă întorc la adunarea din 1957. După ce ne-a vorbit, n-a rămas inimă care să nu bată mai repede, mai în ritmul timpului, n-a rămas minte care să nu se deschidă, și, nu după multă vreme, comuna Scornicești era prima din fosta regiune Argeș care raporta încheierea cooperativizării. În numai cîțiva ani, Scorniceștii noștri au început să producă grîu și porumb cît producea înainte nu un sat, ci o plasă. Pămîntul nostru e sărac, brun roșcat de pădure, e și mult podzol, dar, fertilizat și lucrat științific, el rivalizează acum cu cernoziomul, rivalizează cu pămînturile irigate, am dat chiar și recorduri pe țară. În 1976 am cules 20 de tone de porumb știuleți la hectar. Anul trecut, am dat la hectar peste 6 000 kg de grîu și aproape 9 000 kg porumb boabe. Am înființat un punct experimental, o mini-stație de cercetări științifice, din incinta căreia rezultatele bune, odată verificate, capătă extinderea practicii curente. În 1968, în urma unei ample analize a activității noastre, la care ne-am bucurat, din nou, de prezența și de indicațiile tovarășului Nicolae Ceaușescu, am hotărît să trecem la investiții masive, să dezvoltăm, cu ajutorul lor, zootehnia, legumicultura și alte sectoare. Complexul nostru de sere, care ocupă 16 hectare, complexele noastre de creștere a animalelor, complexul de găini ouătoare, ca și alte ramuri ale C.A.P.-ului, alături de recoltele de grîu și porumb, au făcut ca, anul trecut, producția noastră globală să fie de 152 de

milioane lei, din care 65 de milioane le-a dat numai zootehnia. De cîțva timp facem anual investiții din fonduri proprii, care ajung la cîte 40—50 de milioane. În 1980 ele vor fi de peste 80 de milioane, din care 40 pentru modernizarea complexelor existente și 40 pentru construcția unor vile, da, vile în care vor locui țărîni noștri. O stradă întrecăgă cu astfel de vile a fost inaugurată încă de anul trecut. De cîțiva ani, investim tot mai mult pentru oameni, pentru viața lor, am construit, de pildă, în stațiuni de odihnă, la Olănești, pe litoral, locuri în care-și petrec concediile, anual, peste 500 de membri cooperatori. Satul e așa cum îl vedeți, cu vile, cu case noi, cu case care au rămas ca din bătrîni, dar care, în perspectiva orașului, a cărui machetă o puteți vedea în sala căminului, se vor înnoi și ele. E un sat ca toate satele românești, asfaltat, electricizat, cu licee, cu magazine moderne, cu cinematografe, cu baze sportive, cu un spital cu 180 de paturi, e un sat cu care ne mîndrim, dar în care, știm bine, încă mai sînt destule, chiar prea destule de făcut. Eu aș vrea să vă mai spun ceva, fiindcă presimt o întrebare a dumneavoastră. Sigur, noi, cei din Scornicești, ne aflăm în inima, în dragostea fiului nostru, a consăteanului, a tovarășului, a conducătorului nostru iubit, și ar fi să ocolească adevărul dacă aș spune că noi, cei de-aici, nu ne-am bucurat de întregul sprijin al partidului, al statului, al tovarășului Nicolae Ceaușescu personal. Sigur că noi avem privilegiul de a fi mai aproape, de a-l putea vedea mai des pe omul care este de-aici, care se simte de-aici, căruia aici, în acest pămînt, îi odihnesc pămîntii, care a mers, cu noi toți, în urma carului cu boi ce l-a dus pe ultimul drum pe nea Andruța. Dar aș vrea să vă spun că eu cred că sprijinul pe care noi, cei din Scornicești, l-am primit în toți acești ani, este același pentru toate satele, pentru toate așezările românești. Poate că noi, cei ai locului, am fost ispitiiți citeodată să cerem mai mult, dar poate că vă amintiți și dv. că, acum cîțiva ani, cînd am vrut să ne aruncăm spre niște construcții și transformări ce ne depășeau puterile, ce țineau mai mult de orgoliul nostru decît de niște nevoi reale, tovarășul Nicolae Ceaușescu ne-a criticat. Noi ne gîndeam la o nouă șosea, în locul celei de-acum, dar tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu înalta sa principialitate, țînînd în dreapta sa cumpănă interesele satului cu ale țării, cu ale politicii naționale de investiții, cu ale priorităților reale, ne-a atras atenția că această șosea, pe care au mers și pămîntii noștri, e încă bună, e chiar foarte bună. Avea, desigur, dreptate, ne-am dat seama încă de-atunci, cînd, rușinați, ne-am dezmeticit. Și l-am iubit și l-am admirat și mai mult, ca pe un mare conducător, pentru care poporul, țara, în întregul lor, în întregimea devenirii lor, înseamnă totul”.

● „Casa în care s-a născut nu se deosebește cu nimic de celelalte”

Scornicești, ianuarie 1978. Un sat căruia marile, profundele transformări ale acestor ani i-au dat — ca tuturor satelor românești — un nou destin. I-au dat forță, i-au dat respirație, i-au dat lărgime, i-au dat altitudine. Trecem printre marile, modernele edificii ale centrului, trecem printre case frumoase, de cărămidă și piatră, îndreptîndu-ne spre o casă micuță, modestă, o casă-document pentru satul de ieri, casa în care s-a născut tovarășul Nicolae Ceaușescu. Casa în stil românesc, cu pridvor de lemn, e neschimbată, timpul a trecut peste ea parcă fără s-o atingă. „Casa în care s-a născut nu se deosebește cu nimic de celelalte”, notează publicistul francez Michel-Pierre Hamelet, în biografia dedicată președintelui. „Încăperea în care trăiau cei zece copii împreună cu părinții lor nu are mai mult de cincisprezece-douăzeci de metri pătrați. O sobă mare de cărămidă, pe jumătate îngropată în zid, o face mai strîmtă. Lîngă ușă — o fotografie a președintelui, deasupra patului — un tablou înrămat reprezentînd un vas cu flori, pe peretele alb — cîteva ștergare așezate cu discreție...” Regăsim întreaga ambianță, așa cum o știm din lecturi, din relatările celor care au vizitat-o, așa cum o păstrăm în muzeul inimii.

Oameni din Scornicești și din toată țara, în special copii și tineri, vizitează ades, cu emoție și cu dragoste, acest lăcaș, acest loc modest, care a intrat în istorie, acest loc care, ca leagăn al nașterii și copilăriei conducătorului, ne încălzește inimile, conștiințele, viața.

Depunem omagiul nostru, cu sentimentul că l-am depus în fața marii istorii — prezente și viitoare — a României și a românilor.

ILIE PURCARU ■

Constructorii și obiectivul pe care și l-au asumat cu toții: un milion de noi locuințe

In final, vom merge, adică vom construi blocuri de locuințe, în Bucureștii Noi și în Chitila

— Este cu totul extraordinar efortul unei țări, grav lovită cu câteva luni în urmă de un seism de mari proporții, de a-și șterge lacrimile și de a construi chiar și suplimentar peste un milion de apartamente din fondurile statului precum și din fondurile oamenilor și cu sprijinul statului. Plus aproape 250 000 de locuințe din veniturile proprii ale populației. Vrem, tovarășe inginer Iulian Cosimbeanu, secretar al comitetului de partid al Grupului de șantier nr. 1 din București, să dăm cifrelor pomenite culoare și consistență. Vă ascultăm deci.

— Conform sarcinilor trasate la Conferința Națională a P.C.R. de către tovarășul Nicolae Ceaușescu, în Capitală, în acest an, se vor construi 50 000 de apartamente. Nouă ne revin prin plan 3 403 și restanța — datorată cutremurului — de alte 860 de

7 Noiembrie—Filantropia vă pot spune că partea dreaptă va fi demolată în întregime, locul vechilor clădiri, neaspettate, nesigure, luându-l blocurile de locuit și magazinele comerciale moderne, bine și frumos făcute. Pe porțiunea Calea Victoriei—Calea Griviței, adică între acestea, Bulevardul Titulescu va fi terminat în 1979. Pe Calea Rahovei se vor da în folosință, în acest an, circa 1 500 de apartamente. Acolo este cu siguranță unul dintre cele mai moderne șantiere de locuințe din țară.

— Vom merge deci acolo. Faceți blocurile acestea pentru oameni, dar cu oameni. Despre nivelul lor de trai ce aveți să ne spuneți?

— Grație sprijinului direct al tovarășului Nicolae Ceaușescu avem deja 4 cămine de nefamiliști în Pajura și 2 în Pipera — aproape deci de fronturile noastre de lucru. Ni s-au mai dat 60 de apartamente de serviciu pentru muncitori. La ora actuală, în construcții, un muncitor bun și serios câștigă foarte bine și trăiește confortabil. Vă pot spune că în final, în 1980, vom ajunge cu șantierul în Bucureștii Noi și în Chitila.

nemotivat. Într-o zi am făcut un control, am spart toate sticlele și am spus: „Aici rămân doar aceia pe care i-am botezat noi”. Cum vă spuneam, sîntem cu 50 mai puțini dar lucrurile merg bine. Oamenii nu sînt ținuți cu forța. Ei au îmbrățișat ideea că știu ce au de făcut. Cînd lucrezi în acord global îmbrățișezi cu voluptate, am spune, ideea că știți ce ai de făcut.

— Un bloc odată dat în folosință, cînd prin bucătărie se face mîncare și prin cămări se agită voioșii verii de la țară, un bloc în care viața începe din casa scării, este o operă de artă. Cea mai complicată artă. Viața. Care este misterul construirii unui bloc de locuințe?

— Maiștrii cu experiență conduc, sub îndrumarea și munca directă a specialiștilor, echipe de oameni disciplinați și harnici.

M-am dus sîmbătă acasă și fata,

Mariana, se născuse cu vreo două

zile înainte

— Cum vă numiți?
— Nițu Ion.
— De cît timp lucrați pe șantier?
— Din 1953.
— Ce anume sînteți dumneavoastră?
— Calificare?
— Da, calificare.

— Sînt fierar-betonist. Din anul 1968 sînt șef de echipă, dar asta nu se consideră calificare, nu-i așa?

— Nu, nu este calificare propriu-zisă, dar ați obținut-o prin muncă.

— Prin.
— Ce cîtate aveți?
— 40 de ani.

— Lucrați deci de la 15 ani. Pe unde ați lucrat în această țară?

— Prin Moldova n-am prea fost dar am timp să ajung.

— Aveți copii aveți?
— Doi.

— Unde erați cînd s-au născut ei? Soția cu ce se ocupă?

— Să încep cu a doua, deși pentru mine e prima. Ea lucrează aci, cu mine. Este fierar-betonist și mă respectă. Cînd s-a născut primul copil eram la Sinaia, la o lucrare. M-am dus sîmbătă acasă și ea, Mariana, se născuse cu vreo două zile înainte. La al doilea a fost simplu — lucrăm pe un șantier în București.

— Echipele de fierar-betonisti se destramă și ele? De ce?

— Afară de cazurile cînd se iese la pensie?

— Afară.

— Echipele se destramă căci fierar-betonisti ajung șefi de echipe și așa mai departe. Pieptănarul, Oprea, Alecu, Ciubotaru, Radu... Cîți sînt?

— 5.

Inginerii Schiopu Corneliu și Dăneț Eftimie
Fotografii de ION PREDOȘANU

— Exact. Și Răducanu. Aștia 6 au fost cu mine și acum conduc echipe în toată țara.

— Sînt totuși afară cîteva grade sub zero dar lucrați fără mînuși. Cum vine asta?

— Nici chiar așa. Necalificatul are voie la mînuși. Noi, nu. Sînt chestiuni fine, delicate și mînușa împiedică munca. Cînd ne e frig punem un căzanel pe cărămizi, mai încălzim o mină și înaintăm. Restul corpului e cald, dacă muncești.

— Blocurile acestea vor fi gata la timp?
— Da.

Am lipsit de la serviciu o singură

periodă în 9 ani; mi-a luat

casa foc

— Colegul meu Ion Predoșanu, al cărui ochi este de multă vreme subordonat fotografierii vieții, este de părere că lucrezi cu o precizie ieșită din comun.

— Facem ce putem și ce am învățat de la alții. Eu sînt din comuna Simnicea, județul Suceava. Antoneag Dumitru, și el din comună, m-a adus aici. Sîntem 80 din comună aici, pe șantiere.

— De la ce vîrstă lucrezi? Spune-ne programul unei zile de muncă.

— Lucrez din septembrie 1969, de la 17 ani și jumătate. Mă scol la 5 și jumătate, mă spăl, mîncînc, vin aici, încep lucrul, îl termin la 17,30. Seara mă mai duc la film, sau dacă nu, mai povestesc în cîmin cu vreun coleg sau chiar cu doi. La 9 sau la 10 seara mă culc. Am făcut pauză în muncă doar cînd a ars pină-n temelii casa părintească. Am făcut-o la loc și m-am întors.

— Ce ai de gînd să faci în viață?

— Trebuie ca odată ce am îmbătrînit să trec cu tramvaiele prin București și să zic: „Aici am lucrat și eu, dulgherul Mihai Iriciuc, de 26 de ani. Sau: aici n-am lucrat. Cui? Unei soții, unei viitoare soții”.

Casa mi-au făcut-o colegii,

așa că am avut timp

Ne spune maestrul principal Neagoe Dumitru și notăm chiar așa: „Am o vechime de 27 de ani. Am fost la Burdujeni, Pitești, Mangalia, Făurei, Ianca, Slobozia, Ciulnița, Dragalina, Călărași, București. Adică: Pavilionul realizărilor economiei naționale, Circuitul de stat, Tricodava, cartierele Berceni, Calea Griviței, Piața Palatului, cîminul și cantina Grozăvești. Dacă am casă proprie? Am, și timp am avut, căci mi-au făcut-o colegii de la cooperativa „Constructorul”. Cel mai greu lucru în meseria de constructor este să pui suflet, pasiune cum îi spunem noi. Pe un om, atunci cînd este constructor, trebuie să te bazezi nu numai niște ani, ci toată viața. Să vă dau un exemplu plastic: glistam pe un șantier din Ialomița. Pe la nivelul 16, la bateria 1, cînd lucrăm pe acolo, a început o vreme cam rea. Unii voiau să renunțe. Am zis: Bine, mă, am glistat 90 la sută și nu facem restul? Nu-i vorbă aveam și un secretar de partid ca focul — unul Iordache, poate ați auzit. Nu? Se-ntimplă și așa... Cu prelate și focuri pe dedesubt am introdus griul și porumbul în celule căci era vorba de un siloz.

Am schițat aici cîteva destine exemplare de constructori exemplari pentru că modul de a se construi astăzi locuințe, mod cu adevărat revoluționar, întemeiat pe hotărîrea de a transpune în fapt, la timp și de calitate, marel obiectiv pus în fața constructorilor de partid, de secretarul său general — peste un milion de locuințe.

EUGEN SECELEANU

Maistrul principal Neagoe Dumitru

apartamente. Vom construi pe bulevardele 1 Mai și Titulescu, Rahova și Giulești.

— Cît de pregătiți sînteți pentru executarea în cele mai bune condiții a acestei sarcini?

— Avem o puternică bază materială. La indicația tovarășului Nicolae Ceaușescu am și trecut la folosirea prefabricatelor. Folosind acest stil de muncă, un bloc de P+8 (parter și 8 etaje) se face în 8 luni față de 12—14 înainte. Chiar și folosind semiprefabricatele un bloc se face în 10 luni, nu în 12—14. Productivitatea unui muncitor ajunge de la 7 000 lei la 15 000. Absolut toate blocurile sînt concepute să reziste la un cutremur de gradul 8 pe scara Richter. Strict economic, are loc o reducere foarte mare a pierderilor la transport și la manipulare.

— Cum va arăta Capitala la sfîrșitul acestui an? Ne gîndim desigur la sarcinile Grupului de șantier nr. 1.

— Bulevardul 1 Mai va fi placat (blocuri cu fața la stradă) în proporție de 85 la sută. Socotind direcția de înaintare Piața

Oamenii nu sînt ținuți cu forța.

Au îmbrățișat ideea că

știu ce au de făcut

— Sîntem deci pe șantierul de pe Calea Rahovei. Se vede clar că se lucrează corect, că, în ciuda gerului, oamenii nu vorbesc despre muncă. Muncesc. Vă numiți Schiopu Corneliu și sînteți inginerul șef al acestui șantier. Dumneavoastră vă numiți Eftimie Dăneț, sînteți inginer, șeful lotului infrastructurii. Nu putem, tovarășe Dăneț, să nu ne declarăm emoționați că fără a urmări așa ceva, avem în față pe acela care a gîndit și executat blocul în care locuim. Vă găsim pe amîndoi în haine de lucru, muncind adică alături de ceilalți oameni la ridicarea blocurilor. Ce se face aici?

— Șantierul 4, din cadrul grupului nr. 1, va executa în acest an 1 408 apartamente. 734 fond locativ al statului și 674 proprietate personală.

— Ce deosebiri există între unele și altele?

— În ceea ce privește confortul, absolut nici una. Confort 1. Cele proprietate de stat sînt garsoniere sau apartamente cu 2 camere. Celelalte au, unele, în funcție de comanda omului, mai multe camere.

— Cum lucrați, ca principiu vrem să spunem?

— Folosim structurile pe diafragme, adică acelea foarte rezistente. Pentru sporirea productivității muncii și reducerea cheltuielilor de producție am primit panouri plane metalice modulate pe structură și, de asemenea, planșee prefabricate.

— Una peste alta faceți aici 12 blocuri cu 26 de tronșoane (scări). Ați scos la suprafață, la cota 0,2. Mult, puțin?

— Corect, în limita graficelor.

— Care este starea disciplinei pe acest șantier?

— Sîntem aici 100 de oameni, cu exact 50 mai puțin decît prevede schema. Am dori să vă spunem adevărul. Se întimplă ca la început fiecare șantier să aibă fonduri. La acest „pot”, să convenim să-i spunem așa, se grăbesc și oameni puși numai pe cîștig. Apoi urmează necesara triere. De această dată, am fost extrem de precauți de la bun început. Am avut și cazuri cînd s-a bătut, cînd s-a absentat

Dulgherul Iriciuc Mihai

Nițu Ion, șeful unei echipe de fierar betonisti

Prin muncă și încredere în puterile lor, țărani din Căldăraru au adus C.A.P.-ul lor de pe ultimul loc în județ pe primul loc!

În urmă cu niște ani, o echipă de tractoriști din Tulcea ara moșia Cooperativei agricole de producție Căldăraru, județul Argeș. Oamenii aceia văzuseră felurite soiuri de pământ, știa ce-i pământul sănătos, harnic și ca untul de gros, știa și ce-l pământul prost, dar brazda rea ca brazda pe care o trăgeau ei la Căldăraru încă nu încercaseră. Tractoriștii, cu toată experiența lor, nu reușeau să regleze plugurile. După cinci zile de lucru, discurile începeau să se rupă și tractoarele ieșeau la drum tirind după ele numai cadrul. Pământul acesta are și un nume. Se cheamă smolniță și dacă intri primăvara cu gheața în el, se lipește de gheață și abia de-l răzii cu lama cuțitului. „Pământurile din Teleorman, ziceau ei, acolo da treabă. Se ară grădinarăște. E o vorbă: pat bun ca pentru ceapă! Când începe griul să răsăre, crește de parcă-l trage cineva de fir în sus.”

Sigur, toate observațiile de pînă aici pot să pară nițel literatură. Mai bine zis, un soi de literatură cumsecade. E normal deci să amintim că în anul 1970 C.A.P. Căldăraru dădea abia 570 kg de griu la hectar. Dacă ne e îngăduit cumva să vorbim de o recoltă de trei căldări cu boabe la hectarul muncit cu sudoare multă ca despre un fapt normal.

Căldăraru e o comună la vreo 60 de km de Pitești, astfel că țăranilor le-a fost întotdeauna peste mină să-și lase pământul, bun, rău cum era el și să plece. Mulți, se înțelege, au căutat și altă viață, dar cei mai mulți au rămas să aștepte zile mai bogate.

Acum ne găsim în iarna lui 1978, iar C.A.P. Căldăraru are locul I pe județ la producția de griu, cu 3.856 kg la ha, la porumb, cu 4.250 kg boabe la ha și la floarea-soarelui, cu 2.230 kg la ha. Producțiile acestea, față de cele obținute în unele locuri din Bărăgan, par oarecum modeste, numai că problema se pune altfel și de comparat merită să comparăm doar un an cu altul, la Căldăraru și poate prin împrejurimi, unde-i tot smolniță și tot niște munci țărănești.

În toamna lui 1971 au venit aici, prin repartiție guvernamentală, inginerii agronomi Sever și Floarea Popa. Se gîndeau să facă stagiatura și apoi să caute o cale prin județul Dimbovița, prin locurile părinților lui Sever și, mai ales, prin locuri cunoscute. În dimineața în care au intrat ei în comună, vremea era foarte

uscată și bătea un vînt cu praf. Inginerul șef al C.A.P.-ului, Constantin Șarpe, care lucra la Căldăraru de 12 ani, tocmai sosea din cîmp, alb de praf, cu un morar ieșit dintre mașini. L-au întrebat pe Șarpe cum e treaba. „Uitați-vă la mine, a zis acesta, și o să vedeți!”

Agronomii stagiaari au băgat de seamă că n-o să le fie prea lesne chiar din primele zile, cînd au trebuit să caute o gazdă. Nu vroia să-i primească nimeni. I-a invitat să locuiască și să ia masa cu ai lui primarul Ion Rabolu din comuna Miroși. După două luni, cînd au avut niște bani în buzunar și au vrut să-și plătească masa și casa, cei doi, Sever și Floarea Popa, au găsit și primele motive să aibă alte gânduri față de oamenii din Căldăraru. Fiți serioși, le-a spus Ion Rabolu, nu-mi trebuie banii voștri. Poate or să fie și alții darnici cu fiii mei și sint plătit. Constantin Șarpe, care se pregătea să plece în altă comună, le-a prezentat oamenii cu care aveau să lucreze așa cum erau ei: respectuoși, dar cam neîncrezători, învățați să îndure mai mult decît să-și trăiască viața, multumiți să aibă măcar douăzeci de deca de zaibăr și grîne cît să-și scoată vitele din iarnă. Dacă un om lucra 5 ha și scoatea pe ele 2.000 kg de griu, zicea că nu-i prea rău. Sever Popa s-a gîndit că punîndu-se zdravăn pe treabă mergeau ușor la 2.000 kg de griu la ha. S-a sfătuit cu o seamă de oameni, cu Mitroi Măcănăță, ales mai apoi secretarul comitetului P.C.R., cu Alecu Stancu, Neacșu Stancu, Stan Ghimpețeanu, Ilie Ivan, Dinu Gheorghie și alți cîțiva ca ei, la greu le-a arătat că poate să descarce saci în rînd cu ei, a cerut sprijinul Stațiunii de cercetări agricole Albota și aici i s-au recomandat unele măsuri specifice. E drept că o serie de studii fuseseră de-acum făcute, dar nu prea erau luate în seamă. Soția lui Sever cunoștea ceva lume pe la Combinatul chimic din Turnu Măgurele, s-a bătut să obțină repartiție pentru îngrășăminte, dr. Mircea Popa de la Stațiunea Albota i-a ajutat cu semințe și cu îngrășăminte, membrii de partid din comună s-au pus pe hîrnicie. Comuna avea o bucată de pămînt de vreo 300 ha, care se numea Vișina și era trecută lot pentru griu, deși nu rodise niciodată nimic. Sol atît de greu, că băltea apa mai tot timpul și nu răsărea pe el decît pâlămidă. Un fel de mlaștină. Ce-am

făcut, tovarășe inginer, zicea cite unul cînd auzea că e repartizat să lucreze la Vișina, cu ce-am greșit de mă pedepsești? Ce-o să iasă din clisa aia dacă neam de neamul ei n-a scos o recoltă ca lumea?

Vișina e în anul 1978 cea mai bună parcelă a C.A.P.-ului. Există soluții pentru orice fel de sol, trebuie numai să le pui în fapt. În 1975, spre exemplu, s-a hotărît dublarea densității la porumb și floarea-soarelui pe unitatea de suprafață. Țăranii puneau dintotdeauna porumbul rar, știind ce sărac era pămîntul. Nu prea erau ei convingși că îngrășămintele or să salte recolta, în plus a fost și un an foarte secetos. De la 11 iunie și pînă în 22 august n-a căzut nici o picătură de ploaie. La prașia la treia erau niște crăpături în pămînt de-și scrinteau glezna călcînd în ele. Totuși, producția de cereale a fost mai bună ca în anul 1974. Cu cît mai mulți oameni veneau cu gîndul să facă așa cum spunea știința, cu atît treburile mergeau mai bine. În 1971, inginerul agronom Sever Popa discuta cu fiecare om ce avea de făcut, acesta dădea din cap, dar proceda tot cum știa el. Acum, după șapte ani de bună înțelegere nu începe nimeni o treabă pînă nu întreabă care-i regula. Curios că au observat schimbarea mai întîi cei din afară. Un țăran, pe nume Tănase Badea, care lucra pentru cîțiva lei pe ici, pe acolo, neîncrezător în C.A.P., un om foarte modest și stăruitor de felul său, a luat 3 ha în acord global și n-a ieșit din cuvîntul conducerii. După patru ani și-a pus gospodăria pe picioare. „Trăi-v-ar să vă trăiască, zice Tănase Badea, am și eu de toate de cînd cu acordul global!”

Comuna Căldăraru nu este cea mai arătoasă din județ. În centru stau o seamă de clădiri cu etaj, ridicate fălos dar cam fără noimă de niște negustorii de grîne, niște clădiri cu stucatură colorată pe sub streșini și coloane de casă mare, croite însă tot dintr-un soi de paianță, să fie și să nu dureze, comuna are croitorie, frizerie, librărie, magazin alimentar și brutărie, școală și dispensar numai că nu sint toate pe măsura ideii ce-o urmăresc azi sătenii, consiliul de conducere al C.A.P.-ului și președintele Alecu Zorzonea. Nu sint toate roz, deși recoltele sint mai bune dintr-un an în altul. Nu-i de ajuns să dai producție mare dacă două clase de școală abia își înalță zidurile în

patru ani, dacă brutăria cînd merge, cînd nu merge, dacă treburile la cîminul cultural sint alene, dacă nu muncesc toți oamenii ca unul singur și anume, ca unul care vrea neapărat bunăstare și siguranță tot timpul.

Recent, Comitetul județean Argeș al P.C.R. a chemat la întrecere toate comitetele județene de partid și pe toți oamenii muncii din agricultură. „Alături de industrie, se spune în chemare, în primii doi ani ai actualului cincinal și în agricultura județului nostru s-au obținut realizări însemnate. Traducînd în viață prețioasele indicații date de tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu sprijinul permanent al partidului și statului în județ s-a dezvoltat puternic baza tehnico-materială a agriculturii, s-au desfășurat ample acțiuni de ridicare a fertilității solului, de modernizare a pomiculturii, legumiculturii și viticulturii, de dezvoltare intensivă a zootehniei, îndeosebi în complexe de tip industrial. Pe această bază, în 1977 s-a obținut o recoltă bună, depășindu-se sarcinile de plan cu aproape 400 kg griu și peste 600 kg orz la ha.”

Istoria creșterii recoltelor la Căldăraru arată, în fapt, cum s-au petrecut aceste acțiuni de ridicare a fertilității solului, cum s-a dezvoltat baza tehnico-materială, cum au devenit mai deștepti și mai încrezători în puterile lor și în știința fiilor lor trimiși la învățătură, țăranii alde Stancu și Alecu — oameni obișnuiți într-o comună unde majoritatea Stancu și Alecu se cheamă. Nu întîmplător, la Ziua recoltei a anului trecut tocmai președintele Alecu Zorzonea din C.A.P. Căldăraru, ultimul din județ în 1970, primul la mai mulți indici în 1977, a fost trimis să ia cuvîntul. Atunci, la Adunarea populară din Pitești, tovarășul Nicolae Ceaușescu i-a strîns mina lui Alecu Zorzonea și țăranii din Căldăraru, cîți au participat la adunare, cîți au privit festivitatea la televizor au fost mindri, foarte mindri. Multe comune au avut recolte mai mari ca ale lor, socotind cantitatea, mulți președinți de C.A.P.-uri ar fi putut prezenta bilanșuri mai bogate la Ziua recoltei dar nu sint prea multe locurile unde munca și știința să dea împreună o pildă atît de frumoasă într-un timp atît de scurt, unde pe pămînt greu să se facă bucate ca pe un pămînt bogat.

O. TUDOR

Dezvoltarea în ritm susținut a economiei — temeiul progresului multilateral al României socialiste

(Urmare din pagina 1)

rilor și subramurilor economiei naționale, secretarul general al partidului a adus o contribuție remarcabilă în fundamentarea științifică a direcțiilor și modalităților practice de îndeplinire a politicii partidului nostru de repartizare rațională a forțelor de producție în toate județele țării, de sistematizare a teritoriului și localităților în vederea asigurării pentru toți cetățenii patriei, indiferent de naționalitate, a unor condiții cît mai bune de muncă și civilizație.

În spiritul acestei politici, la Congresul al XI-lea al P.C.R. s-a stabilit ca obiectiv concret, după cum se știe, ca pînă în anul 1980 nici un județ al țării să nu realizeze o producție industrială sub 10 miliarde lei, iar la Conferința Națională a partidului s-a adoptat programul de creștere suplimentară a producției a cărui îndeplinire va duce la dezvoltarea și mai accentuată a economiei în diferite județe ale țării. Ca lucrător pe tărîmul științelor economice apreciez că o deosebită valoare pentru teoria și practica economică o prezintă conceptele elaborate de secretarul general al partidului referitoare la planul național unic al dezvoltării economico-sociale, fondul național de dezvoltare economico-socială, teza cu privire la optimul repartizării venitului național în fond de consum și fond de dezvoltare care pornește de la grija și răspunderea față de prezentul și viitorul țării; de asemenea, o însemnată excepțională prezintă analiza complexă făcută de tovarășul Nicolae Ceaușescu naturii contradicțiilor din societatea socialistă concretizată în teza potrivit

căreia se recunoaște existența contradicțiilor în socialism și rolul ce revine factorului conștient de a cunoaște la timp natura, amploarea și modul de manifestare în vederea stabilirii celor mai potrivite măsuri care să prevină consecințe nedorite, dăunătoare dezvoltării societății.

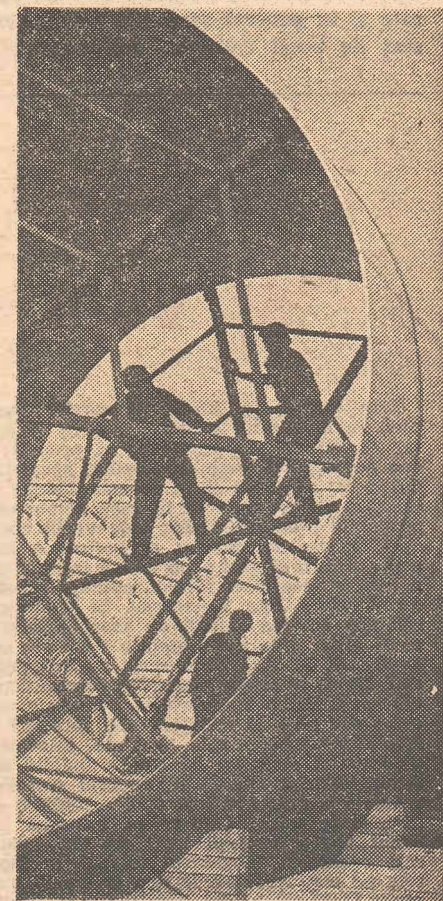
Pornind de la cerințele obiective și condițiile concrete ale nivelului actual de dezvoltare economică a țării și de la necesitatea unei acțiuni convergente și constante a întregului popor pentru îndeplinirea obiectivului strategic de depășire a stadiului de țară în curs de dezvoltare în următorii 7—8 ani, secretarul general al partidului a adus o contribuție deosebită la elaborarea conceptelor și fundamentarea direcțiilor și căilor concrete prin care să se asigure ridicarea eficienței întregii activități economice. În Raportul prezentat la recenta Conferința Națională a P.C.R., secretarul general al partidului sublinia că „Esențialul pentru perioada următoare îl reprezintă laturile de ordin calitativ ale activității economice”. În viziunea secretarului general al partidului, aceasta înseamnă să impune realizarea saltului revoluționar de la acumularea cantitativă la o calitate nouă, superioară în întreaga activitate de construcție socialistă din patria noastră. Detaliînd principalele direcții în care va trebui să acționăm pentru a conferi dinamism, eficiență și înalt nivel calitativ economiei românești, pentru realizarea sarcinilor complexe, mobilizatoare care stau în fața poporului nostru, secretarul general al partidului nostru a ținut să sublinieze că afirmarea calitativă a efortului constructiv reclamă opțiuni clare și hotărîte, înlăturarea automatismului și rutinei, inițiativă, dăruire, înalt spirit de cooperare în muncă. O deosebită importanță principială și practică o prezintă indicațiile și precizările referitoare la necesitatea și importanța valorificării superioare a resurselor naturale, la luarea în considerare în mai mare măsură și corectă a acțiunii unor legi economice și a pirghiilor economico-financiare, precum și o luptă consecventă și intransigentă pentru promovarea și afirmarea noului în întreaga activitate de organizare și conducere, în atitudinea înaintată ma-

nifestată în munca de zi cu zi a fiecărui om al muncii.

O însemnată principială și practică precum și o ridicată forță de mobilizare a maselor la îndeplinirea politicii economice a partidului o prezintă teza subliniată de secretarul general al partidului nostru potrivit căreia există și trebuie să existe o legătură și o corelație strînsă între gradul de dezvoltare economică și nivelul de trai material și spiritual al oamenilor muncii. Obiectivul fundamental al întregii activități economice — a ținut să precizeze în repetate rînduri tovarășul Nicolae Ceaușescu — felul suprem al politicii partidului, rațiunea însăși a construcției orînduirii socialiste este tocmai creșterea bunăstării materiale și spirituale a maselor, asigurarea condițiilor pentru manifestarea plenară a personalității umane. În contextul acestei preocupări majore a partidului și statului nostru este semnificativ de relevat adoptarea și însușirea de către Conferința Națională a partidului a Programului de creștere mai accentuată a nivelului de trai al poporului în anii 1976—1980 elaborat din inițiativa și sub conducerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, program conceput și el, ca toate planurile cincinale și anuale de pînă acum, din aceeași unică perspectivă umanistă. Acestea sint numai cîteva din numeroasele contribuții originale și idei novatoare din opera teoretică și activitatea practică revoluționară a secretarului general al partidului nostru aduse la dezvoltarea gîndirii economice și social-politice românești, contribuții și idei care au orientat și orientează în mod științific activitatea desfășurată de organele și organizațiile de partid, de toți oamenii muncii din patria noastră.

Justețea și realismul profund ale tezelor și ideilor novatoare, ale indicațiilor date de conducătorul partidului și statului nostru, înaltul său exemplu de militant revoluționar și patriot înflăcărat au însuflețit și însuflețesc întregul nostru popor, care, strîns unit în jurul Partidului Comunist Român, îndeplinește neabătut politica sa internă și externă. Iată de ce, acum, la cel 60 de ani de viață și 45 de ani de neobosită activitate revoluționară des-

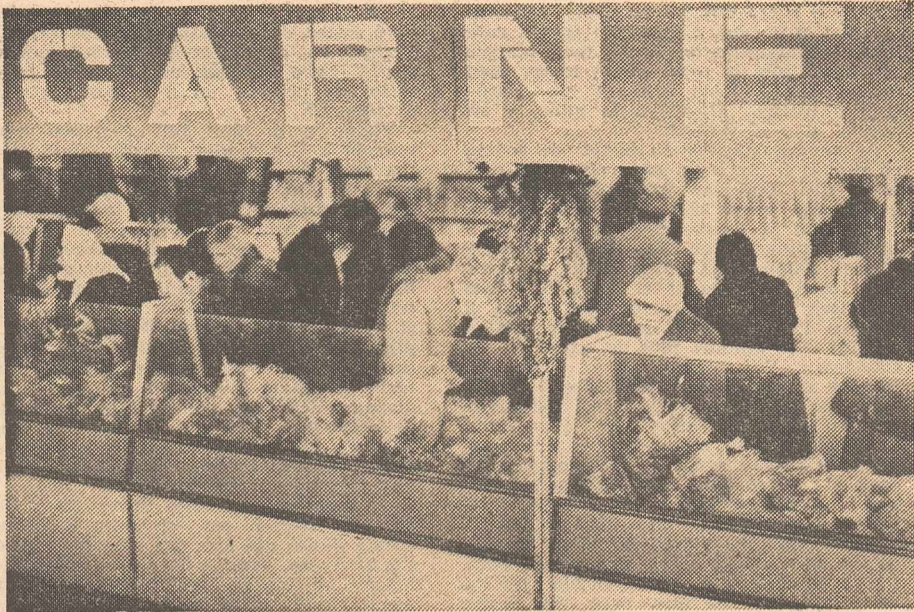
fășurată de conducătorul partidului și statului nostru pentru binele și interesele vitale ale națiunii noastre, constituie un nou și fericit prilej pentru toți oamenii muncii din patria noastră de a exprima profunda recunoștință, nemărginită dragoste și prețuire față de cel mai iubit și stimat fiu al poporului nostru — tovarășul Nicolae Ceaușescu — și să-i ureze din toată inima multă sănătate și ani mulți de viață, mereu la cîrma țării spre binele și înflorirea patriei, pentru fericirea și bunăstarea întregului popor.

Fotografie de ELENA GHERA

Un complex alimentar la o intersecție de drumuri și de solicitări

Prin magazinul alimentar din cvartierul comercial „Diham” trec în fiecare zi aproximativ 7000 de cumpărători. Poate că cifra nu surprinde dar dacă ne gândim că toți cei 7000 de cumpărători sînt serviți conform celor mai contradictorii preferințe de aproximativ zece vînzători pe schimb, atunci avem revelația efortului extraordinar de concentrare și a mobilității de care trebuie să dea dovadă cei din spatele teșghelelor și galantarelor. Pentru că, de pildă, într-o singură zi se vînd 300 kg zahăr, 300 kg făină, 300 litri de ulei, mii de piini, mezeluri, fructe exotice, semipreparate, conserve, băuturi etc. Oamenii vin, se așază de obicei conștiincioși la rînd și se strecoară în liniște printre standurile aglomerate cu produse și supravegheate continuu de o echipă de vînzători. Se poate spune că magazinul care comunică în plan comercial cu una din cele mai populate zone muncitorești din București, cartierul întreprinderilor „23 August” și „Republica”, este bine aprovizionat, bine întreținut și gospodărit. Dar se întîmplă să nu găsești piine proaspătă, deși Fabrica de piine Titan se află peste drum și în zilele mai puțin poluate își trimite aromele piinii proaspete în tot cartierul. Se mai întîmplă să nu găsești mezeluri în sortimentele variate solicitate de cumpărători, deși magazinul de față este profilat pe mezelărie și Fabrica de mezeluri de la Popești Leordeni care are sarcina să aprovizioneze zona cu produse solicitate nu e la cîine știe ce departare. Nici la capitolul gemuri și dulceturi, deși în plin sezon de iarnă, comenzile nu sînt onorate totdeauna cu promptitudinea necesară. În schimb se găsește la discreție alcool. La acest capitol nu se ivesc goluri de producție. Și pentru că restaurantul „Diham” care e lipit de magazin nu mai primește de cîțiva ani amatori de băuturi spirtoase și de scandaluri insalubre, consumatorii ad-hoc se dezmiardă cu alcool pe peluzele de iarbă din fața complexului jignind adeseori trecătorii și poluînd bulevardul Muncii cu insanități. Trebuie spus că restaurantul „Diham” arată mult mai demn și mai civilizat decît în urmă cu cîțiva ani cînd semăna mai mult cu un peron de gară bombardat și murdar decît cu un local public. De o vreme s-a renunțat și la grupul muzical care intoxica zona cu instrumente reglate prin stații de amplificare pînă la maximum adăugînd noi surse de decibeli la cele provocate de mijloacele de transport. Restaurantul e acum îngrijit și curat, e silențios și bine aprovizionat dar din păcate mai puțin frecventat pentru că oamenii au rămas cu imaginea detestabilă a fostului local. Acum aici se pot servi mîncăruri proaspete, bine preparate și în general serviciile ospătarilor sînt de bună calitate. Responsabilul,

Sandu Marin, care a condus pe vremuri restaurantul „Peștera” din piața C.A. Rosetti, e un bun gospodar și a trimis de pe acum spre aprobare toate planurile și devizele pentru renovarea localului în așa fel încît să devină mai intim, mai discret și mai plăcut.

Cofetăria „Lucașfăru”, așezată în același perimetru al complexului, este una din cele mai bine gospodărite unități de acest profil din București. De ce? E o unitate mică și cochetă, perfect aprovizionată și cu un serviciu prompt la teșghea. Aproape că nu-ți vine să crezi că în acest local mic și oarecum lateral se consumă pînă la 15 kilograme de frișcă zilnic și se mîncă nenumărate prăjituri preparate de o maestră în cofetărie, pe numele ei Maria Ghiță. Locuitorii cartierului și-au făcut un obicei să comande orturi și prăjituri în laboratorul cofetăriei „Lucașfăru”. Stau de vorbă cu șeful unității, tovarășul Dumitru Stratomir, care a preluat acum cîțiva ani cofetăria cu o rentabilitate de 0,35 la sută și a adus-o la o rentabilitate de 3,25 la sută, depășind orice previziuni, și îl întreb cum procedează să în cofetăria de care răspunde se găsesc de toate? „Umblu toată ziua cu ștampila în buzunar, asaltez toate unitățile care ne aprovizionează și nu mă las pînă nu obțin ceea ce e necesar ca să facem față cererii consumatorilor. Nu mă las păgubas. Insist”.

Dacă pînă acum se poate spune că reportajul nostru s-a desfășurat mai ales în tonuri roz, nu aceleași nuanțe vom folosi scriînd despre unitatea de „Legume și fructe” din complex. Produsele necesare gospodinelor,

chiar cînd aprovizionarea se face ceva mai bine, nu intrunesc condițiile de calitate și de prezentare în condiții civilizate. Adică, adeseori le-

A. DOHOTARU ■

Zilele trecute și-a făcut apariția pe arterele principale ale Bucureștiului aspiratorul industrial A.I. 60. Executat de Cooperativa „Metalurgia” București, această mașină are darul să contribuie la aspectul civilizat al Capitalei, înlocuindu-se pe timpul zilei curățenia cu mătura. Deocamdată pentru București lucrează patru mașinute de acest fel, silențioase, aspectuoase și cu un consum mic de combustibil; puține desigur, dar credem că „Metalurgia” își va onora prompt comenzile posibil de adresat și din alte orașe.

EM. TÂNJALA ■

Lucra la filiala vînzătorilor și vîna doar interesul personal

Este vorba de Nistor Gheorghe care pînă în momentul alegerii sale ca secretar al Filialei de vîntătoare și pescuit a dus o viață, cel puțin cunoscută, normală. Odată cu alegerea sa în această funcție a început dezbaterile să în care actele reprobabile s-au înălțat; cele vechi chemînd altele noi pentru acoperire. A început prin a-și găsi o „prietină intimă” în persoana secretarei filialei, adică a subalternei sale, Geta Francescu. Și poate că relațiile acestea lipsite de moralitate nu ar fi atras prea mult atenția dacă ele nu ar fi fost însoțite de o serie de nelegalități. De la folosirea mașinilor filialei pentru satisfacerea trebuințelor personale ale celor doi pînă la cedarea unei încăperi a filialei proaspetei sale prietene, înlesnindu-i astfel procurarea unui buletin de Arad. Ulterior Gh. N. a procurat secretarei sale o garsonieră și apoi a mobilat-o. „De unde atîția bani?” se întreabă pe drept cuvînt autorul unei sesizări adresate redacției. Răspunsul se află în faptele pe care avea să le dea la iveală ancheta întreprinsă ca urmare a scrisorii. Înainte de toate, din inițiativa lui Gh. Nistor a fost construită în pădurea Vladimirescu o cabană restaurant. A fost amplasată în loc dosit, expusă la paguba nerecuperabilă iar pentru construirea ei, pentru amenajarea unui drum de acces, pentru stîlpii de telegraf și rețeaua electrică adusă din șoseaua națională s-au cheltuit sume foarte mari de bani. În bilanțul întocmit la sfîrșitul anului 1976 a rezultat o pierdere de 540 000 de lei, sumă pe care trebuie s-o suporte membrii filialei.

Și această cabană avea să devină locul unor numeroase și grave afaceri personale. Sînt trimise aici și valorificate fără forme legale însemnate cantități de vinat. Pentru a avea oamenii săi de încredere, recunosători și devotați, Gh. N. a încadrat în munca de gestionar pe Iosif Micșă, un ins cu antecedente penale. Între altele acesta introducea în cabană băuturi cumpărate de la Alimentara pe care le vindea cu suprapreț. Tot la cabană Gh. N. l-a luat și pe Gh. Mehelean, de asemenea fost condamnat — pentru acesta nici măcar nu a figurat post în schemă. Deci cabana devine o feudă în care domneau legile bunului plac, în care se săvîrșeau infracțiuni economice. Ca un adevărat stăpîn, Gh. N. obișnuia să-și primească din toate acestea partea leului. Și citeodată chiar ceva mai mult...

Numai că necinstea și lipsa de omenie ies totdeauna la iveală și cei vinovați își primesc pedeapsa meritată. Prompt, Comitetul județean de partid a dispus o serioasă verificare a activității și comportării lui Gheorghe Nistor. S-a apreciat că într-adevăr locul ales pentru construirea acelei cabane nu este cel mai adecvat fiind în zona inundabilă a Mureșului și ca atare scopul pentru care a fost construită nu a fost realizat în totalitate, punîndu-se accent pe vînzarea băuturilor... Cu prilejul cercetărilor au fost efectuate două controale de către inspecția comercială. S-au constatat nereguli ca: neinregistrarea a 13 kg carne de mistreț și 13 kg carne de căprior, s-au ridicat băuturi de la bar cu bon de marcaș nedecupat, încasări peste prețul legal, neinventarierea notelor de plată pentru consumatori, șeful de unitate nu ține evidența zilnică a banilor proprii, ai personalului care face încasări, nu se întocmeste zilnic registrul de stoc etc. Au fost aplicate amenzi. Față de activitatea necorespunzătoare a cabanei, în mai multe rînduri s-a pus problema vînzării sau închirierii ei. Cabana urmează să fie închiriată la ICSAP Arad... Se confirmă afir-

mația în care se arată că Nistor Gheorghe îl susține pe Mehelean Gh. ... Abuzînd de funcție, Nistor Gheorghe împreună cu fostul contabil Sandor Mihai, în anul 1974, au eliberat ilegal o adeverință pentru efectuarea schimbării domiciliului Georgetei Francescu, iar contractul de subînchiriere încheiat între AJVPS Arad și G. F. a fost nelegal, fără respectarea Legii nr. 5/1973. Astfel aceasta (G.F.) a reușit să obțină intrarea în municipiul Arad. Aceste aspecte au fost cercetate de organele de miliție. Francescu Georgeta a fost mutată imediat în alt loc de muncă... Cu toate că s-a dovedit faptul că Gh. N. primea unele plocioane de la unii paznici, acesta nu recunoaște. În cursul lunii octombrie 1973 cetățeanul Căciulă Iacob s-a dus la sediul AJVPS, la Nistor Gheorghe, cerîndu-i acestuia sprijin pentru a fi încadrat ca paznic de vîntătoare. După un timp, cînd s-a dus din nou la Gh. N., din declarația lui Căciulă rezultă că ultimul i-a dat cu acest prilej un inel de aur... Alături de plocioane, pontaje fictive pentru muncitori care ar fi executat lucrări la cabana restaurant.

În răspunsul pe care l-am primit ni se vorbește despre atitudinea comuștilor din organizația de bază P.C.R. a Inspectoratului silvic al județului Arad care, în spiritul Codului eticii și echiității, l-au sancționat pe Gh. N. Totodată, ni se comunică: „pe linie administrativă s-a hotărît schimbarea lui din funcție”.

Salutînd aceste prime măsuri, socotim că este firesc să le urmeze altele care să sancționeze just încălcarea unor legi scrise și care au ecou în Codul penal.

V. CONSTANT ■

Liceul care a dat țării 42 de academicieni

În România anului 1978 elevii și profesorii bătrânului liceu ieșean au aceeași conștiință care, la vremea lor, i-a însuflețit pe înaintași: aceea de a fi trup din trupul patriei, de a participa, desigur cu mijloacele lor modeste, dar și cu visurile lor, care niciodată nu trebuie să fie modeste, la propășirea României. Vizitând laboratoarele moderne, aflând despre cei 42 de academicieni fosti absolvenți ai liceului (cifra elocventă pentru nivelul general de pregătire la această instituție de învățământ chemată să furnizeze nu numai academicieni, ci mai cu seamă muncitori și tehnicieni de înaltă calificare), resimți acest contact permanent cu vîlța tumultuoasă din jur, puternica angajare în cauza obștească. Preocupați de matematică și fizică, de activitățile politehnice, de laurii olimpiadelor, de emițător-receptor în banda de 28 Megahertz și de sirena electronică realizată și experimentată cu succes în cercul de fizică („oferă deplină satisfacție”, sintem asigurați), elevii și profesorii au, desigur, fața îndreptată spre prezent și spre viitor, dar rădăcinile le simt adinec împlintite în trecut. Ei știu că nu se poate construi nimic durabil fără această conștiință a istoriei, mai vie și mai prezentă decît oricînd în aceste zile cînd se împlinesc 150 de ani de la un eveniment de seamă în letopisețul culturii românești: la 23 ianuarie 1828 s-a deschis „Școala normală cu clasul elementar după metoda lancasteriană”, sub conducerea profesorului Gheorghe Șaulescu.

Moment memorabil deoarece, după cum bine se știe, renașterea învățămîntului românesc este strîns legată de procesul formării națiunii române, de nașterea și dezvoltarea conștiinței naționale. Referindu-se la perioada de început a acestui focar de iradiere culturală pentru Moldova și întreaga țară, actualul director al liceului, profesorul Dumitru Ciută, re deschide un capitol de istorie pe care l-am învățat pe băncile școlii, dar a cărui repetare, fie și în câteva rînduri, nu apare superfluă, la o aniversare ce semnifică 150 de ani puși în slujba învățămîntului românesc.

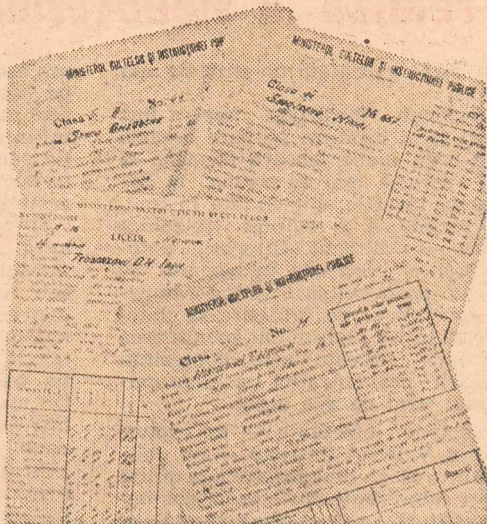
Rădăcini adinci

Înseși nevoile propășirii societății românești, ale progresului ei economic și politic, implicînd cu necesitate instruirea maselor, explică înființarea, în 1814, de către Gheorghe Asachi, a școlii cu predare în limba română. În casca mănăstirii Trei Ierarhi, tot sub îndrumarea sa, s-a înființat, în 1828 la 23 ianuarie, „Școala Vasiliană”. De unde denumirea? Asachi, în calitate de agent al Moldovei pe lângă curtea habsburgică, descoperise într-o bibliotecă din Galția un document de la domnitorul Gheorghe Ștefan prin care se amintea de dania făcută de Vasile Lupu școlii întemeiate de el la mănăstirea Trei Ierarhi. La 1 ianuarie 1828, „toți episcopii școlii naționale” semnază o anafora prin care se solicita domnitorului Sturza deschiderea școlii în mănăstirea Trei Ierarhi, chiar în casa unde s-a aflat școala obștească în timpul domniei lui Vasile Lupu.

Se știe că din „Școala Vasiliană” s-a dezvoltat, cîteva ani mai tîrziu, vestita „Academie Mihăileană”, unde au funcționat ca profesori — pe lângă moldoveanul Mihail Kogălniceanu — munceanul Ion Ghica, bănățeanul Iftimie Murgu și transilvăneanul Simion Bărnuțiu. Contribuția „Academiei” la tezaurul culturii naționale este prea cunoscută pentru a mai fi amintită aici. În sinul ei s-au format acele spirite luminate care, însuflețite de înalte simțămînte patriotice, încălzite la flacăra cuvintelor rostite de Mihail Kogălniceanu la cursul de istorie națională inaugurat

● „În acel admirabil Liceu «Național» de Iași... m-am putut felicita că am găsit un mediu de extraordinară fermentație culturală. Toate ideile generoase ale timpului, toate literaturile europene... aveau circulație intensă între colegii mei. M-am cufundat ca într-o baie de lumină; însușirile mele artistice au evoluat brusc, ca plantele sub soarele ecuatorial. Eram în Iași lui Kogălniceanu și Russo, ai lui Costache Negruzzi, Alecsandri, Eminescu și Creangă. Buna tradiție artistică era în aer; o respiram cu florile plantelor agățătoare de la cetatea Goliei, cu mireasma teilor de la Copou, cu adierile grădinițelor rustice din mahalaua Țicăului.”

Fostul elev Mihail Sadoveanu aducea astfel liceului său cel mai emoționant, cel mai tulburător elogiul care poate fi adus unui lăcaș de cultură: „...m-am cufundat ca în-

tr-o baie de lumină.” Și adăuga, din prea plinul inimii și amintirilor: „Generoasă școală această — Școala Academie Mihăileană, unde am simțit că mă împlinesc într-o lăcaș destin cu înaintașii mei. Academia aceasta a fost ea însăși urmașul a unui așezămînt cultural din suta a șaptesprezecea — Școala Vasiliană. Generațiile — profesori și elevi — și-au trecut unele altora flacăra sfîntă.”

În momentele de răscruce ale istoriei, elevii au răspuns: „Prezent!”

Liceul a fost prezent în momentele de răscruce ale istoriei patriei. Dimitrie Paștia, erou al Războiului de independență, era elev în clasa a VII-a, iar faimosul general Cerchez tot absolvent al „Naționalului” a fost. În secolul nostru, în perioada interbelică și în anii celui de-al doilea război mondial, dintre elevii și absolvenții s-au format o serie de militanți antifasciști, unii dintre ei desfășurînd o intensă activitate în rîndurile Partidului Comunist Român.

Nu în citeva rînduri pot fi evocate sulele de personalități ale vieții publice care, aidoma lui Mihail Sadoveanu, într-un moment sau altul, s-au cufundat în „ca într-o baie de lumină”. Cel mult, poate fi evocat caleidoscopul un anumit spirit, o anumită ambianță, sintetizată și de imnul liceului, „Spre lumină”, al cărui text a fost scris cîndva de Mihail Sadoveanu.

Și azi, o jumătate de secol după ce a părăsit băncile școlii, George Pascu, venerabilul profesor de la Conservatorul „George Enescu” din Iași, resimte la intrarea în incinta liceului „acel fior ce ni-l dă teama de a nu încălea vreo dispoziție”. Pare stranie la bătrîmul dascăl înfiorarea de elev surprins în culpă, dar ea are un pilduitor substrat:

— Acum cincizeci de ani la Liceul „Național” domnea o disciplină severă, poate exagerată. Ne-a prins însă bine obișnuirea cu lucrul serios, disciplinat, cu respectarea riguroasă a ordinii, cu respectul valorilor autentice, care ne-a ferit, în viață, de grave erori în pregătirea profesională.

Respectul valorilor autentice: iată spiritul, cartea de vizită ale acestui liceu de nobilă cultură și tradiție.

Știați că la „Naționalul” din Iași s-au născut cîteva din cele mai faimoase ma-

nuale din istoria învățămîntului românesc? În memoriile sale, Petru Poni citează un articol puțin cunoscut, apărut în 1899 în „Gazeta sateanului”. Un fost elev al ilustrului chimist scria:

„Pe atunci nu era ca astăzi, cînd elevii au la îndemînă cărți tipărite, cu figuri și tablouri, cu material didactic bogat și n-au decît să citească și să fie atenți spre a-și cîștiga cunoștințele... Acest neajuns a căutat să-l înlătore d-l Poni și l-a înlăturat cu mult succes, publicînd lecțiunile sale de la Liceul «Național» în două cărți destinate tuturor școlilor secundare și anume: «Curs de chimie elementară» și «Noțiuni de fizică pentru uzul claselor inferioare de la liceu» și, mai tîrziu, «Elemente de fizică», cuprinzînd tot ceea ce trebuia pentru studiul fizicii într-un liceu complet. Golul ce l-a împlinit publicarea acestor cărți în literatura didactică științifică, unde nu era nici o publicație bună de acest fel, e greu de priceput pentru generațiunea tînără care n-a gustat amarurile acestor vremuri.”

„Tradițiile fizico-matematice” ale liceului au căpătat un nou relief în ultimul deceniu, cînd s-a pus un deosebit accent pe predarea acestor discipline. Și realizările nu au înfîrziat. Pentru a nu da decît două exemple, vom menționa că acum doi ani, la două clase speciale de matematică-fizică, proporția de admitși în învățămîntul superior a fost de 100 la sută, același procentaj înregistrîndu-se și anul trecut la o clasă de matematică. Liceul dispune de cele mai moderne laboratoare de chimie, fizică, biologie, precum și de o bibliotecă însumînd 30 000 de volume.

Noul profil de matematică și fizică — reclamat de cerințele imperioase ale vremii, care, de la înființarea liceului, au stat înscrise pe frontispiciul său — nu a știrbit exigența față de predarea disciplinelor umaniste. Numeroși absolvenți, scriitori, filologi, critici literari, oameni de artă, pot exclama, aidoma fostului lor coleg Nicolae Tațomir:

— Parcurgînd „Eneida” cu viteza de trei sute de versuri latine pe săptămînă, discursurile eline ale lui Demostene cu două stadii pe oră, melegurile vechii Dacii cu rapiditatea carelor romane, platurile istoriei în traul calilor de olac al rădvanelor domnești, gurile de rai ale limbii românești pe aripile privighetorilor și ciocirliilor, am ajuns hic et nunc ceea ce cu umilință sint.

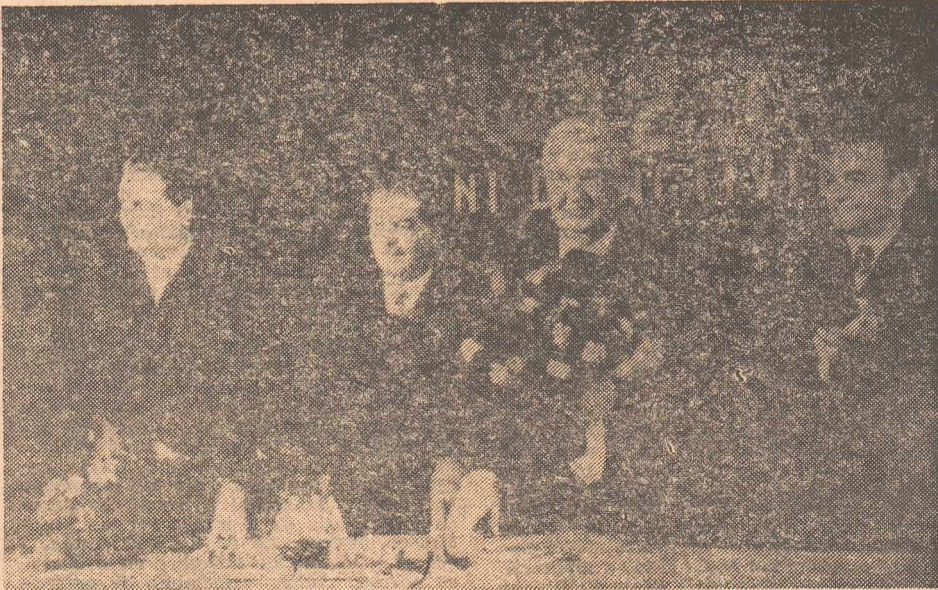
Iar Corneliu Sturzu, redactorul șef al revistei „Convorbiri literare”, evocîndu-l pe „elevul Labiș”, spune:

— Dar asta a fost demult. Nu atît de demult însă încît să nu-mi amintesc de el, de zidul pe care-l săream la miezul nopții, de blana cu miros de munți și de toate cite s-au întimplat și nu-mi vine să povestesc. Cum era Labiș? Nu eu și nici alții nu vor ști să spună. Pentru că Labiș înseamnă un Iași, o adolescență care a fost și este numai a noastră.

Desigur, orice adolescență „este numai a noastră”, a celor care o trăiesc aieva. Visurile tinerilor care s-au perindat de-a lungul deceniilor pe băncile liceului au purtat și ele amprenta timpului, a generației și a propriei personalități. Există însă, trecută din generație în generație de profesori și de elevi, parte din ei deveniți ei înșiși dascăli, „flacăra sfîntă” care arde și azi ca și ieri, flacăra dragostei de popor și de cultura sa, flacăra nobililor simțămînte patriotice și cetățenești. Fiindcă după cum spunea, cu legitimitate mindrie pentru liceul ei triseculentar, eleva Camelia-Margareta Vasiliu din clasa a XII-a A:

— Doctor, inginer, profesor sau muncitor, niciodată nu vom uita că școala ne-a învățat prima meserie, aceea de a fi OM.

L. NICULESCU

Noua viață a școlii (stînga). Un moment sărbătoros cu ocazia aniversării a 150 de ani de activitate a lăcașului de cultură: printre invitații de onoare, fostul elev al liceului, Mihail Sadoveanu (dreapta)

Sovata la București

sau cum se poate realiza o helioteermă artificială

Ideea termelor solare artificiale, îmbrățișată cu multă căldură cu ani în urmă, s-a pierdut pe drum din vina unora și altora, cu toate că la un moment dat municipalitatea Capitalei s-a arătat extrem de interesată în crearea sau amenajarea unor lacuri cu proprietăți terapeutice, alocind în acest scop fondurile necesare. Mai mult decât atât: spre deosebire de alte idei noi, înființarea helioteermelor nu a iscat nici controverse violente și nici nu s-a compromis în cadrul unor dispute de ordin economic și științific — propunerea bucurându-se de la bun început de adeziunea unor specialiști în materie.

O readucem în paginile „Flacării” la sugestia Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci care, apreciindu-i valoarea și larga utilitate, i-a acordat brevetul nr. 44 334 încă din 1966. O.S.I.M.-ul s-a străduit, totodată, să impună invenția unor organisme edilitare; a făcut-o și cu ani în urmă și mai de curând, dar epuizându-și mijloacele proprii de convingere și seducție, a apelat la sprijinul revistei noastre.

Redeschidem discuția din unghiul de vedere al miilor de virtuali pacienți, al tuturor celor care — obligați în prezent la deplasări și tratamente costisitoare — ar putea avea chiar în localitatea lor așezăminte balneare, aidoma celor de la Sovata, Ocna Sibiului etc. Helioteermele reprezintă, evident, o simplă ipoteză de lucru și apreciind-o ca atare așteptăm păreri autorizate ale specialiștilor, ale constructorului și medicului balneolog.

Ideea aparține prof. univ. dr. inginer Valeriu Patriciu, personalitate marcantă în domeniul geologiei ingineresti din țara noastră, decan de vîrstă în această profesiune și, implicit, pionier al cercetărilor geologice din România. Domnia-sa face parte din generația inginerilor geologi obligați prin fatalitatea oricărui început de drum să întreprindă explorări de specialitate în toate zonele țării, evaluarea zestrei bogățiilor naturale reclamînd de cele mai multe ori prospectări în regiuni greu accesibile și virgine din acest punct de vedere. Obținerea primelor radiograme ale zăcămintelor subterane, prin investigații repetate l-a făcut să-și îndrepte atenția și asupra lacurilor saline din regiunile subcarpatice. O preocupare specială a fost acordată termelor naturale de la Lacul Ursului, cu o concentrație medie de peste 230 grame de sare la litru. S-a observat astfel că temperatura apei crește odată cu adîncimea, temperatura atîngînd în lunile calde, cu insolație puternică, 45—50 grade iar în unele cazuri chiar 71 de grade. Fenomene asemănătoare au fost observate și la lacurile saline de la Ocna Sibiului, Turda, Cojocna, sau pretutindeni unde asemenea recipiente naturale, bogate în concentrație

de sare, au la suprafață un strat de apă dulce.

La început, încălzirea apei a fost explicată prin legătura pe care aceasta ar avea-o cu unele izvoare termale. O ipoteză valabilă, mai cu seamă la Sovata, unde lacurile sînt situate în imediata vecinătate a regiunii vulcanice Harghita — Călimani. Ulterior, datorită studiilor efectuate în bazinul cu apă sărată de la salina Praid, s-a dovedit că fenomenul de încălzire se datorește radiațiilor solare, iar menținerea temperaturii ridicate este consecința stratificării concentrației și suprapunerii unui strat de apă dulce.

„Cercetările efectuate — ne spune profesorul Valeriu Patriciu — au obligat natura să-și desconspire una dintre cele mai interesante metode de acumulare a căldurii solare. Apa sărată se comportă ca un veritabil receptor și păstrător de energie solară, iar stratul de apă dulce de la suprafață, ca un perete protector, de izolație termică, ce împiedică pierderea căldurii. Avem de-a face, altminteri spus, cu niște imenși acumulatori naturali, care, la fel ca cei executați pe cale industrială, se încarcă dacă sînt conectați la o sursă de energie și se descarcă treptat, în stare de repaus și mai cu seamă în condiții de temperatură scăzută. Cu alte cuvinte, cînd radiația solară începează și temperatura aerului scade, propagarea căldurii nu se mai face în sens descendent. Dimpotrivă, în timpul nopții soluția salină începe să piardă din căldura acumulată ziua, cînd a fost expusă radiației solare. Această pierdere se produce însă într-un timp cu atît mai îndelungat cu cît stratele superioare au o concentrație mai mică, pentru că ele au o căldură specifică, mai mare și o conductibilitate termică mai redusă. Așadar, transferul de căldură în sens ascendent se face mai încet decît în sens descendent, de unde decurge posibilitatea unui bilanț pozitiv și deci a unei acumulări de căldură în stratele adînci”.

Lacurile investite cu asemenea proprietăți sînt însă rare. Helioteermele realizate prin jocul orb al naturii se găsesc apoi situate mai cu seamă în regiunile de munte, deci acolo unde temperatura este în general mai scăzută. Cantitatea de energie solară care ajunge la suprafața litosferice depinde, deci, atît de poziția geografică, de latitudinea și altitudinea locului, cît și de numărul zilelor însorite și de transparența atmosferei. Din acest punct de vedere, lacurile sărate (naturale sau artificiale) de lîngă București, Baia Mare, Timișoara, Arad, Constanța, sau din alte localități aflate în sudul țării sau în cîmpia Transilvaniei s-ar bucura — dacă le-am avea — de condiții mai favorabile decît cele de la Praid și Sovata, unde au fost efectuate studiile experimentale.

Toate acestea l-au determinat pe

profesorul Valeriu Patriciu să propună pe baza unui studiu amănunțit, cu dovezi atestate prin cercetări de laborator, înființarea termelor solare artificiale. Le vom descrie și noi pe scurt, ocolind termenii de strictă specialitate și amănunțele de ordin tehnic.

O termă solară artificială ar putea avea ca punct de plecare fie un lac sărat natural, fie un lac cu apă dulce, sau un bazin cu o adîncime de 3—5 metri. În cazul cînd avem sau amenajăm un lac cu apă dulce, acesta urmează a fi salinizat pînă la concentrația voită, eventual pînă la saturație. De asemenea, se poate adăuga sare și într-un lac sărat natural, dacă se urmărește obținerea unei concentrații mai ridicate. Apoi se face legătura cu o sursă de apă dulce cît mai pură, care trebuie seursă fără turbulență și cu o răspîndire uniformă la suprafața apei sărate. Astfel se formează un curent omogen de apă, care, avînd o greutate specifică mai mică, se va scurge și răspîndi ca o pinză pe suprafața apei sărate. Debitul mediu al sursei de apă dulce se calculează în litri pe secundă, sau pe oră de fiecare hectar din suprafața lacului. Acest debit nu este fix; el trebuie sporit sau micșorat, în funcție de condițiile atmosferice (temperatură, evaporatie, precipitații etc.), precum și în funcție de durata folosirii helioteermei, de un număr mai mare sau mai mic de vizitatori.

Din cele de mai sus rezultă că prin mijloacele tehnice indicate putem dirija și controla fenomenul helioteermic, pentru a-l realiza în condiții mult mai favorabile decît se petrece pe cale naturală.

Pentru salinizarea apei, profesorul Patriciu indică o materie primă extrem de ieftină: deșeurile rezultate la toate carierele de sare. În privința amenajării lacurilor, problema principală o formează procedeele de impermeabilizare a solului. Și într-un caz și în altul sînt menționate soluții practice puțin costisitoare.

Avantajele helioteermelor artificiale sînt, credem, evidente: ele ar reduce sensibil cheltuielile de transport și cazare, mărînd în același timp considerabil numărul celor care ar putea beneficia de cură balneară. În asemenea așezăminte balneare omul și-ar putea lecui suferințele cîteva luni pe an și nu numai în răstimpul concediilor medicale sau de odihnă. O perspectivă ispititoare și care, spuneam la începutul acestor rînduri, a cucerit interesul unor gospodari ai Bucureștiului. A fost realizat chiar un proiect privind amenajarea în acest scop a unui lac de la Fundeni. Apoi lucrarea a fost aminată. Iar un lucru amînat e pe trei sferturi uitat.

Readucem tocmai de aceea proiectul în atenția edililor și specialiștilor.

ILARIE MURGU

Cine pune bețe în roțile electrobicicletei?

Readucem în paginile „Flacării” (și sperăm și în atenția întreprinderii „8 Martie” din Zărnești) odiseea tragicomică a primei electrobiciclete de concepție și construcție românească. O facem nu din dorința de a glumi cu lucruri serioase, ci tocmai pentru a reaminti forurilor în drept că fabricarea în serie a acestui vehicul extrem de necesar ne-a fost anunțată drept o realizare a „viitorului apropiat” încă din 1974.

Electromopedul (bicicleta sau motoretă cu pedale pusă în mișcare de un motor electric) reprezintă proprietatea intelectuală a unui grup de cercetători și inventatori ai Institutului de cercetări pentru industria electrotehnică: inginerii Dumitru Lăzăroiu, Sigismund Slaiber, Mihai Mihăiescu și Toma Sachelarie. În fapt, electrovehiculul constituie doar una din expresiile practice, de largă utilitate, ale motorului electric construit de acest colectiv, motor recunoscut pe plan mondial pentru originalitatea și virtuțile lui de excepție încă din 1972 cînd a obținut medalia de aur la Salonul internațional de invenții de la Caen.

În 1975 electrobicicleta a fost prezentată în cadrul Expoziției realizărilor economiei naționale, unde a cucerit din nou interesul publicului larg și aprecierile specialiștilor. Un planșat atrăgător ne-o înfățișează în compania unei tinere minijupate într-o călătorie pe străzile Capitalei: fata și electromotoretă la plimbare, fata și electromotoretă după cumpărături, fata și electromotoretă în parc, fata și... Și așa mai departe. Planșatul indică, de asemenea, și numărul de telefon al întreprinderii producătoare (pentru eventualele comenzi) precum și o suită de sugestive și ispititoare performanțe de ordin funcțional. Într-adevăr, la data respectivă „Elmo” (denumirea comercială a electromopedului) era prima bicicletă electrică din lume cu două viteze de lucru, fără schimbător de viteze și aparatură electronică. Motorul permitea (și mai permite, săracul, și astăzi) un demaraj lin, o viteză de 25 km la oră și o autonomie de 40 de kilometri. Autovehiculul este dotat cu un încărcător care permite reîncărcarea nesupravegheată a bateriilor de la orice priză de 220 V. Este în același timp un vehicul foarte economic, prețul energiei electrice consumate fiind de 5—6 ori mai redus decît combustibilul convențional echivalent. Un mijloc de transport nepoluant, silențios ca o bicicletă, dotat cu suspensii telescopice pe ambele roți, ușor de condus, în conluoarea unui vehicul ideal pentru orice persoană care a depășit vîrsta de 14 ani.

Despre toate acestea am scris și noi într-un articol publicat în nr. 12 din 17 martie 1973 la rubrica „Sub semnul urgenței” (ce ține și cu urgențele astea care înghit pe nerăsuflăte cinci ani de discuții și tergiversări inutile). Între timp motorul electric conceput și executat la I.C.P.E. a fost brevetat în mai multe țări ale lumii între care S.U.A., Franța și Japonia. Trei țări cu o puternică tradiție în domeniul motoarelor electrice au fost nevoite, deci, prin acordarea brevetului, să recunoască prioritatea, originalitatea și calitățile excepționale ale acestei creații românești. Și tot în acest răstimp la I.C.P.E. același grup de activi și pasionați cercetători au realizat alte două proiecte de electrovehicule aflate la ora actuală în stadiu de model: o electromotoretă fără pedale cu o autonomie de 100 km și o viteză maximă de 50 km la oră, precum și un triciclu pentru transportul mărfurilor, care ar avea menirea de a înlocui actualele autovehicule gălăgioase și poluante (tricicluri, furgonete). Au mai fost, de asemenea, fabricate cu concursul I.A.P.I.T. o suită de „babycarturi” (triciplete propulsate de un minimotor electric) care au încîntat zilele de vacanță ale sutelor de copii prezenți la Mamaia.

Ce s-a întimplat din 1973 și pînă astăzi cu celebra electrobicicletă? Nimic. Sau aproape nimic. Întreprinderea „8 Martie” din Zărnești a aminat mereu fabricarea ei din motive pe care, prea bine, nu le cunoșcim nici creatorii electromopedului. Producerea lui în serie a fost planificată pentru 1979. Cu toate acestea performanțele electromotorei „Elmo” n-au fost depășite de creații similare. Cu alte cuvinte ea ar putea constitui și astăzi o noutate, dacă producătorul ar urgenta fabricarea ei în serie. Dar numai dacă fabricarea ar începe de îndată, deoarece o nouă și nejustificată aminare ar putea scoate din competiție, odată pentru totdeauna, această prețioasă investiție de inteligență.

LIVIU TIMBUȘ

Premieră universitară la Craiova

Minicalculatorul didactic programabil MICAD-01

La sesiunea anuală a cercurilor științifice studențești de la Facultatea de electrotehnică a Universității craiovene (mai 1977), printre „comentariile” succinte ale evenimentului s-au reținut cîteva aspecte ale afirmării strălucite într-un domeniu cîndva incipient la Craiova: acela al proiectării și realizării de sisteme numerice incluzînd calculatoarele. Tema „Minicalculatorul didactic MICAD-01” abordată de un colectiv mixt de cercetare-proiectare, cadre didactice universitare-studenți, la laboratorul de calculatoare al facultății (premiul întâi) se anunța de o deosebită valoare și de certă perspectivă apropiată.

Iată că nu demult, vizitînd Facultatea de electrotehnică, lectorul universitar ing. Oleg Cernian, coordonatorul și mentorul acestui colectiv foarte tînăr și ingenios, ne-a prezentat — cu îndreptățită mîndrie — cea mai valoroasă finalizare a colectivelor integrate ale catedrei de Automatizări și calculatoare: minicalculatorul didactic programabil MICAD-01, o premieră națională universitară a acestui tip de calculator. Am solicitat cîteva precizări privind performanțele, utilizările și caracteristicile tehnice ale minicalculatorului: „Este destinat instruirii tuturor studenților, va fi folosit intensiv la cursurile de calculatoare în cadrul orelor de laborator

și proiectare, incluzînd demonstrații la orelor de curs etc. Operațiile expuse cu ajutorul acestui calculator se impart în două mari grupe: operații logico-aritmetice (aici efectuîndu-se adunarea, scăderea, înmulțirea, împărțirea, deplasarea, complementarea, transferul întra registre) și operații de comandă (salturi condiționate și necondiționate, accesul la memoria internă, posibilități de acces la unități externe de intrare-ieșire); aceste două grupe de operații pot fi izolate una de cealaltă, astfel încît sînt concepute aplicații distincte privind unitatea logico-aritmetică și unitatea de comandă. Vizualitatea detaliată a tuturor stărilor interne asigură urmărirea pas cu pas a microoperațiilor în cadrul fiecărei instrucțiuni, selectarea vitezei de operare oferă variația optimă a scopului urmărit. Cîteva caracteristici tehnice: nivelul tehnologic corespunde generației a treia, lungimea cuvintului este de 16 biți, capacitatea memoriei interne este de 0,5 k cuvinte (512 cuvinte), sistem de adresare cu o singură adresă, viteze selectabile de operare de 5 KHz, 2 Hz și manual, aritmetica tip serie, comenzile tip paralel, repertoriul instrucțiunilor incluzînd 16 comenzi de bază — număr extensibil la 144 cu ajutorul modificărilor din instrucțiune.

— Poate că una din principalele greu-

tăți ivite în munca noastră — ne-a spus interlocutorul — a fost „tradiția”, sau mai bine zis, lipsa acesteia. Colectivul nostru este foarte tînăr (și aici trebuie consemnate cu litere de tipar numele acestui grup, care prin perseverență, răbdare, inventivitate, energie, a construit și testat în timp record acest minicalculator didactic: lector universitar inginer Oleg Cernian, tehnician Ion Duicu și proaspătii absolvenți ai secției de automatizări și calculatoare, Sorin Montescu și Marius Pleniceanu, n.a.) cu o experiență încă de început, fapt ce ar fi putut să handicapeze angajarea unei realizări de amploare. Dar munca metodică și organizată, entuziasmul, celor mai tineri și perseverența celor mai „maturi” au permis depășirea acestei bariere. O mare dificultate a constat în lipsa unei aparaturi specializate și a unor unelte adecvate, dar laboriosul colectiv a știut să-și confecționeze în atelierele proprii sau în cadrul uzinal celor necesare, iar în baza unei acțiuni colective a întregului personal al catedrei să asigure procurarea aparaturii corespunzătoare.

ION JIANU

Spre lauda lor, slujitori ai legii au înțeles încă de mult ceea ce unii specialiști au refuzat (și refuză și azi): câtă vreme tratamentul în cauză ajută sănătății oamenilor, el nu poate fi socotit șarlatanie, el se cuvine a fi cercetat cu sollicitudine, omenie, rigoare, promptitudine și simț al datoriei

● Readucem din nou în atenția opiniei publice și, sperăm, și în cea a specialistului autorizat, metoda terapeutică descoperită și practică de dermatologul autodidact Pavel Kozak. Aprecierii și de data aceasta, așa cum am făcut-o în articolele precedente, că bogata cazuistică și larga recunoștință, exprimată prin sute de scrisori semnate de foștii săi pacienți — reprezentă suficiente temeiuri pentru ca investigația de specialitate să promoveze sau să scoată din competiție tratamentul propus de Pavel Kozak. Pentru aceasta sunt însă necesare cercetări sistematice, atestate prin probe de laborator și nu simple contestații și refuzuri verbale, pornite din necunoaștere, indiferență sau rea credință.

Reamintim, de asemenea, că, în virtutea dreptului la replică, garantat de Legea presei R.S.R., am publicat cu două numere în urmă scrisoarea prof. dr. Ștefan Longhin, prin care acesta a ținut să precizeze că în procesul intentat lui Pavel Kozak a participat în calitate de martor și nu de reclamant, cum a afirmat Pavel Kozak în interviul acordat revistei noastre.

În rândurile care urmează publicăm o suită de fragmente, extrase din sentința penală nr. 713 din 17 iulie 1964, pronunțată de Tribunalul popular al raionului Nicolae Bălcescu, București, document oficial care — socotim noi — aduce noi dovezi privind nețemeinicia unor acuzații aduse lui Pavel Kozak, precum și noi argumente în favorul recunoașterii oficiale a tratamentului utilizat, prin reevaluarea acestuia cu concursul organului de specialitate.

„...În sfârșit, organul de urmărire penală a invocat în concluziile de învinuire autoritatea omului de știință prof. dr. S. Longhin, care printr-o adresă ce se găsește la dosar, fila 24 și următoarele consideră activitatea inculpatului ca o șarlatanie, care nu are la bază decât empirismul și specularea suferinței umane”.

★

Au fost audiați o serie întregă de martori cum ar fi Constantin Maria, Georgescu Victoria, ing. Ghiber Jean, de senatoarea Jecan Mariana, maiorul Rudaș Ladislau, medicul Viltman Isac, profesorul Toncea Pavel, sora medicală Răușă Victoria, ing. Tecucianu Moise, muncitoarea Constantin Despina, Bușor Malvina, casnică, Târnea Maria, casnică, studenta Ignat Ecaterina și alții.

Acești martori de diferite categorii sociale, cu diferite pregătiri profesionale, cu nivel de cultură diferentiat, au declarat în unanimitate că fiind suferinzi de mulți ani de nevroză dermite, eczeme generalizate și alte afecțiuni privind bolile de piele, deși s-au tratat mai mulți ani la medici de specialitate nu s-a vindecat, iar acum un an jumătate, inculpatul, prin tratamentul său l-a vindecat complet în patru săptămâni și de atunci boala nu a mai revenit și se simte bine.

Spre edificare vom arăta în esență câteva din declarațiile martorului Rudaș Ladislau, maior în cadrul M.F.A., care a declarat că a fost bolnav de o boală de piele și deși s-a tratat mai mulți ani la medici de specialitate nu s-a vindecat, iar acum un an jumătate, inculpatul, prin tratamentul său l-a vindecat complet în patru săptămâni și de atunci boala nu a mai revenit și se simte bine.

Martorul Vilman Isac, medic, a declarat că din mai 1959 s-a îmbolnăvit de o boală de piele foarte gravă și deși a fost în tratamentul prof. academician Nicolau, prof. Longhin și alți medici, internat în clinică, nu s-a făcut bine și că acum trei ani, cunoscându-l pe inculpat, acesta l-a tratat și într-un timp scurt s-a însănătoșit.

Martorul Toncea Pavel, profesor, descrie în depozitia sa că un fiu al său în vârstă de 27 de ani suferea de o boală de piele de când era copil de 3 ani, întregul corp fiind numai rani și crestat ca scoarța stejarului. Deși a fost tratat de specialiștii din Cluj și București, nu a cunoscut vindecare în acești ani, în schimb inculpatul l-a vindecat în timp de o lună și de atunci bolnavul se simte bine, boala de piele dispărând și nu a mai revenit.

Răușă Victoria, soră medicală, declară că deși a fost internată în repetate rânduri în Spitalul Colentina, la Bercești, clinica dr. Teodorescu, nu a cunoscut nici un rezultat, acum un an însă în câteva săptămâni a fost vindecată de inculpat și se simte bine.

Declarații similare a făcut și martorul ing. Tecucianu Moise, care arată că din anul 1940 a fost bolnav de o eczemă la ambele mâini și nici un medic de specialitate nu l-a însănătoșit și numai datorită inculpatului, care l-a tratat în câteva săptămâni s-a însănătoșit și de atunci boala nu a mai revenit.

Muncitoarea Constantin Despina arată că de la 10 ani a avut o eczemă de piele, că a fost internată în clinica prof. dr. Longhin și nu a fost vindecată, în schimb urmând tratamentul inculpatului, în timp de câteva săptămâni s-a vindecat și de atunci se simte bine și poate lucra în continuare în fabrică, tratamentul a costat-o 100 lei.

Martorul Jumătate Dobre arată că de

mulți ani suferea de o eczemă având mîinile rănite și că timp de patru ani a fost tratat de prof. Longhin și alți specialiști și nu a cunoscut nici o ameliorare.

Acum 7 ani prin tratamentul aplicat de către inculpat boala s-a vindecat în termen de două săptămâni și de atunci nu a mai revenit sub nici o formă. Tratamentul l-a costat 100 de lei.

Studenta Ignat Ecaterina arată că de la vârsta de 15 ani a suferit de o eczemă care nu a fost vindecată de specialiștii spitalelor unde a fost internată, în schimb acum un an și jumătate în 6 săptămâni inculpatul a tratat-o și s-a însănătoșit și de atunci boala nu a mai revenit. Tratamentul a costat 400 lei.

Grăitoare este și depozitia martorei Elisabeta Fernengel care arată că timp de 17 ani a fost tratată de medici printre care prof. Longhin, dr. Ionescu, dr. Săvulescu și nu s-a făcut bine, în schimb a fost însănătoșită în urma tratamentului aplicat de inculpat în 2 luni și de atunci se simte foarte bine.

Declarații similare a făcut și inginer Ilie Constantin, care, suferind de 15 ani de o eczemă a urechilor, nu a putut fi vindecat de profesori de specialitate, iar inculpatul l-a făcut bine în câteva săptămâni.

Martorul lt. col. inginer Tebeanu Constantin arată în depozitia sa că soția a fost bolnavă la ambele mâini de o eczemă foarte gravă și deși a fost în tratamentul permanent al prof. Longhin și dr. Teodosiu nu a fost vindecată, în schimb acum un an a fost vindecată completamente în puțină vreme de inculpat.

Martorul Picaș Mihaela, cooperatoare, arată că inculpatul a tratat-o și s-a făcut sănătoasă și poate lucra la cooperativă cu materiale chimice pe care astăzi le suportă fără să fie jenată.

Declarații similare dau și martorii Zoltan Iosif, timplar, Nadejda Artenia, Glauben Olga, Gheorghiu Costică și alții.

Martorul Serea Grigore care și-a menținut declarațiile date cu prilejul urmăririi penale arată că deși a fost tratat de către inculpat care l-a asigurat că îl va vindeca totuși nu s-a făcut bine. Același lucru rezultă și din declarația martorului Patras Iosif și a lui Iordăchescu Ion.

În instanță a fost audiat ca specialist prof. dr. Longhin, în a cărui depozitie a arătat că inculpatul a aplicat tratamente empirice și le-a calificat șarlatanii în dauna bolnavilor. Acest martor a explicat faptul că unii bolnavi care au fost vindecați se datorează nu tratamentului aplicat de inculpat ci unei psihoterapii bazate pe autosugestionarea bolnavilor precum și coincidenței perioadelor de remisiune în anumite boli de piele care se produc spontan.

Martorul prof. dr. Teodosiu Ștefan, de asemenea, a declarat că în pofida declarațiilor martorilor care susțin că au fost vindecați de inculpat acest lucru nu poate corespunde realității, deoarece inculpatul nu are posibilități de a vindeca, ci există posibilitatea unor vindecări spontane a bolilor de piele cu durată lungă bazată pe sfări alergice.

Totuși, acest martor cu o competență unanim recunoscută a declarat că dacă inculpatul ar prezenta medicamentul pretins ca a descoperit și dacă laboratorul de specialitate al Ministerului Sănătății va arăta că medicamentul nu conține elemente nocive, el poate fi experimentat în clinică dacă există aprobarea ministerului.

Din ansamblul probelor administrate și expuse în esență mai sus, se poate reține în primul rând faptul că medicamentele ce au fost analizate de Institutul spe-

cial de control al medicamentelor nu a constatat în unguentele și alifiiile analizate existența unor elemente nocive care ar putea pune în pericol viața și sănătatea oamenilor.

În al doilea rând, majoritatea mare a martorilor a declarat că în urma tratamentului aplicat de către inculpat s-au însănătoșit, se simt bine și pot munci, iar aceste declarații au fost făcute de oameni de diferite categorii sociale, cu o diversitate de pregătire culturală și științifică. De asemenea, martorii au arătat că tratamentul a costat foarte puțin, sume reduse între 100—300 lei, iar medicamentele au fost aduse de către inculpat.

Analizându-se afirmațiile oamenilor de știință, care au considerat că în pofida declarațiilor tuturor martorilor care au afirmat în mod ritos că inculpatul i-a însănătoșit, totuși ei au considerat drept o șarlatanie în dauna acestor bolnavi.

Această afirmație calificativă, nu a fost însă fundamentată cu nici un argument științific, ci pur și simplu rămâne de domeniul unor păreri exprimate de acești martori, care nu au fost dezmintite de vreo probă materială.

S-a susținut că șarlatania pretinsă a fi săvârșită de către inculpat s-ar datora faptului că el ar fi folosit metoda psihoterapeutică prin autosugestionarea bolnavilor și că ar fi coincis cu perioadele de remisiune spontană în aceste boli.

Cu privire la această susținere, arătăm că deși susținătorii ei nu au fundamentat-o științific, dar chiar dacă ar fi de acceptat că inculpatul a folosit această metodă, atia vreme cât ea a dus la rezultate pozitive de asemenea, nu poate fi socotită ca o șarlatanie.

În ce privește vindecarea coincidentă la bolnavilor cu perioadele de remisiune spontană, Tribunalul reține, față de numărul major al bolnavilor vindecați, se exclude de sine ideea unei coincidențe care în speță putem spune că au luat chiar forme de vindecări în masă.

Un argument care dezminte, de asemenea, că inculpatul a vindecat prin autosugestie și acela că el a vindecat și copii mici ale căror noțiuni nu sunt încă formate și inculpatul nu putea avea cu această metodă vreo influență comunicativă din conștientul său asupra conștientului altor persoane.

Astfel, dr. Cărașu Gheorghe, medic specialist, declară că al său copil în vârstă de 3 luni a căpătat o eczemă la față și cu toate tratamentele făcute nu s-a vindecat, iar inculpatul l-a vindecat în 3 săptămâni, iar copilul este sănătos, fapt confirmat și de Alexandra Cărașu, inginer geolog.

Acest exemplu demonstrează că părerea specialiștilor că inculpatul a utilizat de mijloace psihoterapice prin autosugestionare sînt dezmintite, deoarece știut este faptul că asupra copiilor nu poți efectua nici sugestie și cu atât mai mult nici autosugestie.

În ce privește acuzația că inculpatul ar fi speculat durerea umană, de asemenea nu poate fi reținută, față de declarațiile martorilor, care au arătat că se simt bine și nu mai au nici o durere.

LA ÎNCHIDEREA EDIȚIEI

Aflăm cu mare bucurie de la Comitetul municipal București al P.C.R. că, în urma unor analize temeinice, Comitetul executiv al Consiliului popular municipal, Direcția sanitară, au hotărât ca în perioada imediat următoare să acorde tot sprijinul necesar lui Pavel Kozak pentru experimentarea într-un cadru de înaltă rigoare științifică și cu maximă responsabilitate umană a metodelor sale de tratament la unul din spitalele bucureștene, în condiții adecvate și cu toate cele trebuitoare.

Anunțăm această veste cu deosebită satisfacție, mulțumind, totodată, în numele numeroșilor oameni ai muncii, care așteaptă soluționarea situației Kozak, pentru sollicitudinea manifestată de organul de partid al Capitalei noastre.

De asemenea, se cuvine să relevăm și cu acest prilej că, în ciuda tuturor scepticismelor și opacităților onora, Consiliul Național pentru Știință și Tehnologie a acționat zi de zi, într-un spirit cu adevărat revoluționar și umanist, pentru soluționarea concretă în interesul științei și al oamenilor a acestui caz, dovedind totală receptivitate și spirit de partid, atașament față de ideile novatoare și omenie în cel mai curat înțeles al cuvintului, în spiritul care guvernează viața și acțiunea întregii noastre societăți.

Așteptăm acum concretizarea făgăduită a măsurilor ce vor duce în viață — singura verificare durabilă a oricărei idei — tratamentul Kozak.

Cinci ani fără efect și șase săptămâni care mi-au adus vindecarea

În 1972 cînd mi s-a precizat diagnosticul „psoriazis vulgar” de către tov. dr. Olaru Elena de la Policlinica din Alexandria am început tratamentul prescris: vitamina A + D₂, folcisteină, locacorten și vitamina C, apoi am consultat pe tov. prof. dr. Longhin care mi-a prescris endotoxină BCG și locacorten; neobținînd rezultate am fost internată în spital la Alexandria unde, în afara tratamentului menționat mai sus, am făcut și 23 ședințe de raze ultraviolete. Am fost externată după o lună de zile — 13 aprilie — 13 mai 1977 — cu diagnosticul „psoriazis vulgar ameliorat”, ameliorare care a durat circa o lună de zile.

Boala a progresat ușor în cei 5 ani, dar totuși progrese, pînă cînd am aflat de tovarășul Pavel Kozak, grație articolului din revista Flacăra.

Am venit la tovarășul Kozak cu toată convingerea de a urma exact prescripțiile ce mi le va da, și nu mică mi-a fost mulțumirea cînd după aproximativ 2 săptămîni am văzut că boala regresează. Vindecarea s-a produs după aproape 6 săptămîni. În prezent urmez sfaturile pe care mi le-a dat privind starea de convalescență și mă integrez progresiv într-o viață normală, de om sănătos. Mii de mulțumiri.

DUMITRU MARIA ■
str. Dobrogeanu-Gherea nr. 57
Alexandria

După ani de suferință aproape că nu-mi vine să cred că sint acum sănătoasă

Boala mea de piele a apărut în anul 1963. Prof. dr. Longhin mi-a diagnosticat exact boala: eritem polimorf. Am fost internată de 4—5 ori în spital în perioade de 20—30 zile. Am fost tratată de prof. dr. Longhin și echipa sa de medici. Tratamentul aplicat a fost fără eficiență, nu am fost vindecată niciodată în urma unei spitalizări.

Mărturisesc că această boală m-a făcut să sufăr îngrozitor.

Am început tratamentul cu Kozak în 1965 în luna august, cînd pierdusem orice speranță de vindecare și ajunsesem în pragul disperării. În acea perioadă mă găseam într-o fază eruptivă acută și foarte persistentă. Kozak mi-a stabilit din primul moment tratamentul. De la începutul tratamentului boala a regresat, erupția se retrăgea, mîncărime nu mai aveam. După o suferință de ani de zile aproape nu-mi venea să cred că boala mea de fapt se vindecă. În afară de medicamentele recomandate, am ținut și regimul alimentar prescris și în timp de 2 săptămîni m-am vindecat complet.

BERBECARU NICULINA ■

Str. Hobita nr. 6, bloc 320, sc. V,
ap. 185, et. II, sectorul III Pantelimon

Astăzi imi pot face datoria de muncă și de mamă a doi copii

Suferindă de o boală de piele care s-a localizat cel mai mult pe degetele la ambele mîini, ajunsesem să nu mă mai pot îmbrăca, practic să nu mă pot face cu mîinile nimic. Am făcut diverse tratamente indicate de medici, boala a progresat însă aducîndu-mă în câteva luni la disperare. În urma aflării adresei tovarășului Pavel Kozak, m-am prezentat la dînsul, m-a examinat, mi-a promis că în 8—10 zile mă va vindeca, dacă va putea să-mi prepare medicamentele. Am primit medicamentele necesare, totodată, o listă cu regimul alimentar, iar astăzi, cînd scriu aceste rînduri sint vindecată 90%, mă pot folosi perfect de mîini, imi pot face așadar datoria mea de muncă și de mamă a doi copii, și altele.

MARIA GHIȘOIU ■

str. Valea Largă nr. 33,
Săcele, județul Brașov

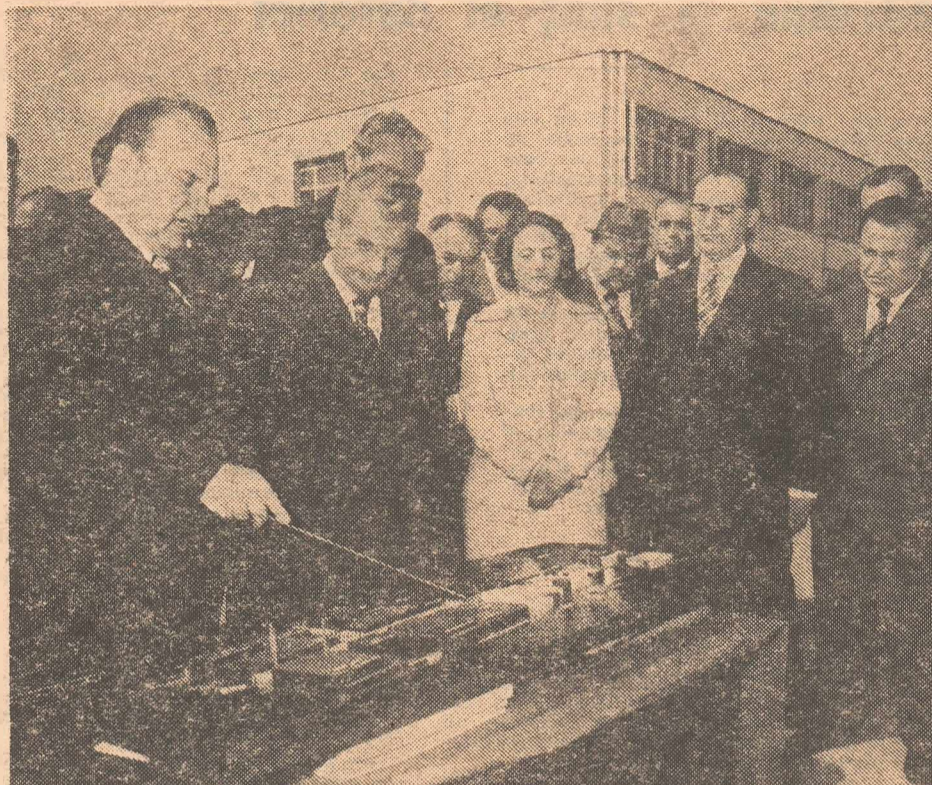
CLUJ-NAPOCA

„Adevărată cetate a clasei muncii

La marginea orașului Cluj-Napoca, într-o zi cristalină de iarnă, cu zăpadă pulverizată și cu ger de minus 15 grade, sub un cer boreal, într-un aer pur ca alcoolul, am asistat la săparea fundațiilor unor hale industriale. Citeva buldozere și citeva macarale se plimbau elegant prin fața mea cu schimbări de direcție exacte, controlate de la manete și de la volan, într-o liniște și într-un calm care aruncă în aer toate ideile preconceptuate despre dezordinea de pe șantier, printre inscripții frumoase colorate care anunță, ca în teatrul lui Shakespeare, deocamdată doar viitorul decor industrial al combinatului de utilaj greu. Aici va fi hala de forjă ușoară, dincolo va fi hala de fontă ușoară, apoi scularia, modelăria și așa mai departe. Un combinat care se va întinde pe o suprafață de 80 de hectare și care va produce într-un viitor apropiat și îndepărtat piese forjate de mare performanță, piese turnate de oțel, lingouri de oțel pentru forjă, utilaje pentru laminoare și în special diferite utilaje tehnologice pentru industria metalurgică, de gabarit și de performanțe mari.

Rămânem câteva minute în fața unei inscripții gravate în metal inoxidabil: „În prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, astăzi, vineri 18 iunie 1976, a început construcția Combinatului de utilaj greu”. Inscripția consemnează un moment fundamental pentru una din ctitoriile socialismului care poartă semnătura președintelui Nicolae Ceaușescu. O scurtă rememorare a evenimentului ne trimite la cițiva kilometri de acest decor shakespearian, în piața Mihai Viteazul, cu aproape doi ani în urmă, când, de la tribuna marii adunări populare a oamenilor muncii din județul Cluj, tovarășul Nicolae Ceaușescu anunța intrarea în șantier a unui nou obiectiv industrial: „Am asistat la începerea lucrărilor celui mai mare combinat — uzina de utilaj greu, care cuprinde de fapt citeva uzine. Când va realiza producția planificată, această uzină va depăși tot ceea ce se produce în celelalte întreprinderi constructoare de mașini din Cluj. Clujul va deveni cu adevărat un mare centru al construcțiilor de mașini”. Aceste cuvinte au fost subliniate la ora aceea cu „aplauze puternice și urale”, conform cronicii zilei de 18 iunie 1976 redactate de Agenția română de presă. Și acum, aici, la fața locului, după 19 luni de muncă încordată, aflăm că lucrările de construcție la viitorul combinat sînt deja depășite cu 290 la sută și că prima hală urmează să intre în funcțiune cu un an mai devreme. E vorba de hala de utilaje tehnologice pentru sectoare calde!

Lăsăm în urma noastră cele 80 de hectare răscolite de buldozere și străjuite de coloane de beton care marchează halele apropiate de asamblarea pereților laterali și a acoperișurilor și urmărim dealul din fața noastră pentru a cuprinde într-o perspectivă generală imaginea construcțiilor viitoare. De acolo, de sus, de pe Dealul Viilor, orașul se vede ca o fantastică aglomerare de case în stiluri eterogene, cu biserici gotice, cu străzi înguste, medievale și palate grandilocvente, cu clădiri masive de piatră și de cărămidă în care s-au fixat clinicile universitare și amfiteatrele umaniste, cu blocuri moderne și spații verzi inundate acum de zăpadă, cu zone de locuit civilizate și confortabile așezate în terase și cu belvedere. Ascult. Sunetele și zgomotele orașului exprimă, într-o extraordinară polifonie, freacăntul cotidian al muncii, gesturile cele mai obișnuite, mai domestice, ocupațiile cele mai semnificative pentru nomenclatorul de profesioniști exercitate de cei 226 758 de locuitori ai orașului. Cluj-Napoca emite pe toate lungimile de undă impulsurile sonore ale motoarelor de mașini, ale strungurilor și aparatelor de sudură, ale schelelor metalice care se deplasează de la un bloc la altul, voci de oameni și pași de oameni, glasuri care se cheamă, care se strigă pe

nume, care șoptesc cuvinte neînțelese, sunete de pian și de orchestre simfonice dezlănțuite, file de carte răsfoite în biblioteci silențioase, instrumente medicale deșertate în grabă pe o masă de operație, clinchete de tacumuri și de farfurii la ora prinzului, clopote cu vechi rezonanțe gotice, țipete de copii și semnale de telefon nerecepționate.

Ne revine în memorie un fragment din discursul rostit în ziua de 18 iunie 1976 de către tovarășul Nicolae Ceaușescu în marea piață Mihai Viteazul din Cluj-Napoca: „M-aș referi încă o dată la uzina de utilaj greu, care va începe să funcționeze în 1978. Trebuie să vă spun că ea va vorbi o singură limbă; forja de aici — ce va fi a doua din țară ca mărime — și care se va auzi și la universitate și în această piață, în toate colțurile Clujului, va vorbi limba tehnicii moderne, a modelării metalului, a înfloririi industriei noastre socialiste. Trebuie să-i învățăm pe toți oamenii muncii să vorbească limba celei mai înalte tehnici, de care depind progresul, bunăstarea și fericirea întregului nostru popor!” Și astfel, la această simfonie polifonică pe care o emite Cluj-Napoca în spațiul se va adăuga vîietul de orgă și al instrumentelor grave de percuzie de la combinatul de utilaj greu. Edili s-au gândit de pe acum la proporțiile pe care le va lua orașul prin construcțiile industriale ce urmează să intre în producție în acest cincinal și în cincinalele anunțate. E tulburător cu cită grijă și cu cită meticolozitate s-a calculat, s-a estimat explozia demografică legată de expansiunea economică și culturală a urbei milenare: 260 000 locuitori în 1980, 360 000 în 1990, 450 000 în 2 000!

Faptul că forja se va auzi pînă în universitate, exprimare fără doar și poate simbolică pentru relațiile de reciprocitate dintre amfiteatre și halele industriale, înseamnă de fapt, în mod concret, că pe cele 80 de hectare ale viitorului combinat de utilaj greu sectorul cel mai puternic dezvoltat îl vor deține forjele, apoi oțelăriile și turnătoriile de oțel și de fontă, halele de prelucrare la cald și la rece, halele de montaj greu, de mecano-sudură etc. Și astfel, un oraș în care de secole s-a forjat în conștiințe cu elementele abstracte ale științelor și artelor — fără a neglija desigur legătura nemijlocită cu exigențele practice ale vieții — devine, după expresia președintelui republicii: „...cu adevărat un mare centru industrial, un mare centru al construcțiilor de mașini”. Ceea ce impresionează desfășurînd planurile de execuție ale combinatului este faptul că platforma aceasta de 80 de hectare reproduce la scara unui microclimat urban profilul

orașului Cluj-Napoca în ansamblu. Astfel, combinatul de utilaj greu nu înseamnă numai o aglomerare de hale ultramoderne, cu toate accesoriile muncii într-un cadru civilizat, ci o sumedenie de dotări care completează existența omului în mod fericit, care îi înlesnesc accesul la aprovizionare, la rețeaua sanitară, la școală și universitate, la cultură și sport. În fapt, alături de hala finisată deja a utilajelor tehnologice pentru sectoarele calde (de amploarea întreprinderii „Independența” din Sibiu) se construiește și se află în stadiu avansat de execuție moderna Facultate de mecanică a Institutului politehnic din Cluj-Napoca. Amplasare fericită, în contextul direct al producției, a citorva amfiteatre, săli de seminarii și de proiecte aflate la ora actuală la distanță incomodă de fluxurile tehnologice fundamentale. Revenind în spațiul destinat combinatului de utilaj

greu, consemnăm liniile de autoservire anexe lor sociale atașate la fiecare hală în așa fel încît aprovizionarea să se facă rapid și muncitorii să consume în pauze de prînz mîncare caldă. Această aprovizionare se va face de la o cantină gigat care poate servi citeva mii de oameni dotată la rîndul ei cu utilaje de preparare mîncare în condiții superioare de igienă și cu un confort sporit în servicii. Sînt prevăzute și se află la diferite niveluri de execuție locuințe pentru personalul necesar în permanență la uzină, cămine pentru nefamiliști, garsoniere pentru tineri necăsătoriți, un spital, o stație de salvare. De asemenea, în apropiere se construiește o casă de cultură cu sală de spectacole, cinematograful, se amenajează un complex de recreație și sport, citeva stadioane, de barcader pentru sporturi nautice, sală de sport polivalentă etc. Sînt prevăzute platforme speciale pentru autobuzele care transportă muncitorii la uzine, și o platformă unde se vor gara și de unde vor pleca garniturile de tren cu navetiști. În aceeași zonă încep construcțiile de locuințe care vor fi probabil populate de oamenii combinatului, proprietari și producători în egală măsură, trăind într-o atmosferă de elevație și democrație, într-un cartier ferit, prin așezare, de noxe.

Cluj-Napoca este și la ora aceasta un centru industrial important. E destul să trecem în revistă citeva din produsele care poartă emblema întreprinderilor clujene asociate valențelor superioare ale mîinii de lucru rafinate prin secole de tradiție în bresle: mașini unelte, mașini textile, instalații frigorifice, mașini pentru tipărire, armături, cazane de diferite tipuri, utilaje tehnologice, rigole și casete pneumatice, tricotaje, medicamente, produse cosmetice, produse de ceramică fină, mobilă, țesături, încălțăminte, confecții etc. 36 întreprinderi din Cluj-Napoca, între care unele celebre ca Unirea, Tehnofrig, Armătura, Terapia, Farmec, Libertatea, Metalul Roșu, România Muncitoare, Clujana, Portelanul, Napochim, Electrometal, se află în relație directă cu 50 de țări de pe glob. Reproducăm acest inventar pentru a înțelege mai bine contextul în care tovarășul Nicolae Ceaușescu trasa liniile generoase de dezvoltare a ju-

ANCHETĂ SOCIALĂ

Povestea unui transfer

După părerea directorului Anton Mardare, viața este ca un perete, sau ca un stilp (aici este puțină încurcătură, directorul nu și-a cristalizat deocamdată prea bine ideea!), pe care trebuie să știi să-l ocolești, dacă ai de gînd să trăiești cit mai comod. Lucrul acesta îl spune de cite ori are ocazia, ca o mare descoperire ce îi aparține, deși la drept vorbind imaginea pe care încearcă să o sugereze are multe defecțiuni. În orice caz, pentru tînărul Valentin Cristea însuși întîlnirea cu directorul Anton Mardare a fost ca o ciocnire cu un stilp de care, în loc să încerce să-l ocolească, s-a izbit drept în cap. De suferit, e drept, n-a avut de suferit mai multă vreme, dar pînă la urmă șocul despre care am vorbit a avut neașteptate rezonanțe, care s-au făcut auzite pînă la Comitetul orașenesc de partid din Urziceni. Iată cum s-au petrecut lucrurile.

În luna august a anului trecut, Valentin Cristea (absolvent al Facultății de mașini și utilaje pentru construcții, secția subingineri, angajat al Trustului de construcții Ilfov, Șantierul 4 Urziceni) primește oferta directorului Anton Mardare, director al Complexului avicol (sau Asociația economică in-

tercooperatistă de creșterea păsărilor după titlatura exactă) din comuna Manasia, aflată în subordonarea orașului Urziceni, deci primește o ofertă de transfer la noua unitate, întrucît în cadrul complexului avicol urmează să ia ființă o adevărată stație-service, necesară mecanizării integrale a lucrărilor pe raza întregii asociații intercooperatiste. Este deci nevoie de șef de formație, sau „meccanic-șef” dacă vreți, iar Valentin Cristea pare omul potrivit pentru post. Lucrurile sînt deci perfectate. În ziua următoare directorul va pleca în concediu, lăsînd însă înlocuitorilor săi dispoziții ferme cu privire la transferul subinginerului Cristea. Astfel, începînd cu 25 august Valentin Cristea începe să semneze condica de prezență a complexului avicol muncind efectiv în cadrul întreprinderii. Formele propriu-zise de transfer însă întîrzie, așa cum se întîmplă nu rareori. Unitatea obține mai întîi o aprobare nominală din partea Direcției agricole județene, apoi emite cererea de transfer către Trustul de construcții Ilfov. La 6 septembrie se întoarce din concediu directorul Mardare, care e pus la curent cu toată situația. N-are nimic de obiectat timp de mai multe săptămîni, dar între timp tînărul Cristea apucă să-și mărturisească nemulțumirea față de anumite lucruri petrecute în unitate, față de care ar dori să se ia măsuri. E tînăr, n-are deci prea multă experiență, nu cunoaște încă teoria stilpului care trebuie ocolit. În ziua de 30 septembrie Valentin Cristea este trimis în delegație la

Industrială modernă "oare din Ardeal"

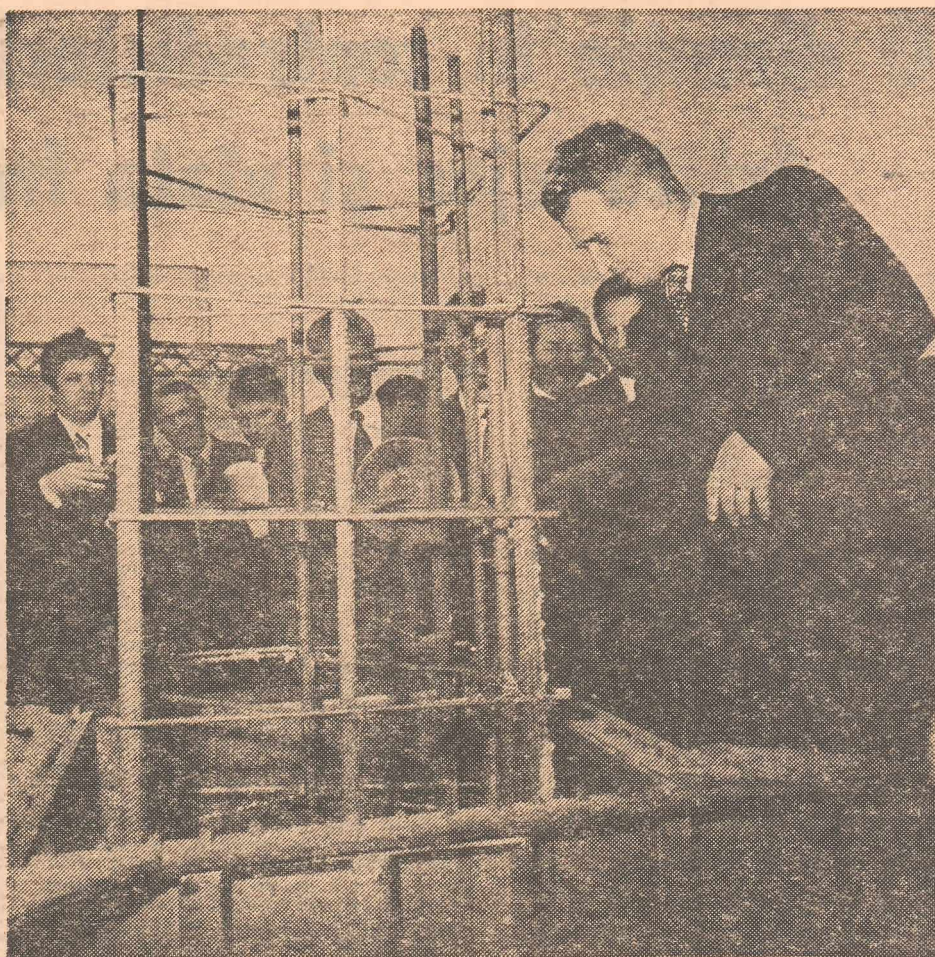
dețului în anii ce vin : „In cadrul programului general de dezvoltare economico-socială a țării, Clujului îi revin sarcini deosebit de mari. Producția industrială a județului urmează să ajungă la circa 30 de miliarde lei, față de 20 miliarde în 1975. În același timp, în acest cincinal vor fi puse în producție 31 de noi obiective industriale, între care unele de mare capacitate și cu o dotare la cel mai înalt nivel tehnic". Prin urmare, ctitoria combinatului de utilaj greu, care urmează să producă încă în acest an 12 mii tone utilaje pentru secțiile calde, ca să ajungă după 1980 la 40 mii piese turnate din fontă cu o producție industrială pe an de 4 miliarde lei și cu 11 000 de muncitori, nu rămâne izolată în ansamblul sarcinilor de viitor. Până în 1980 se vor construi întreprinderi de electronică industrială medicală și aparatură științifică, întreprinderi de echipamente electronice pentru automatizări, întreprinderi de contacte sinterizate și aliaje speciale urmând ca 30 de unități economice să-și dezvolte capacitățile de producție. Astfel încât, prelungind exprimarea tovarășului Nicolae Ceaușescu, polifonia bătrânului oraș universitar se va îmbogăți treptat cu noi rezonanțe perceptibile atât din piața Mihai Viteazul cât și din amfiteatrele academice.

În aceeași zi de 18 iunie 1976 la care ne referim și care intră în calendarul orașului ca o zi de referință istorică, tovarășul Nicolae Ceaușescu, revenind la ctitoria industrială a orașului, a spus: „Referindu-mă tot la uzina de utilaj greu, am stabilit ca încă în 1978 să asistăm la inaugurarea ei, urmând ca din acel an ea să înceapă să producă. Această sarcină nu este deci o problemă de lungă perspectivă, ci o problemă de doi ani, timp în care trebuie depuse eforturi susținute pentru terminarea acestui obiectiv industrial al Clujului. De fapt, putem spune că, prin această uzină, se depășește tot ce s-a înfăptuit de când există Clujul, inclusiv în timpurile cele mai îndepărtate. Acest obiectiv transformă Clujul într-o adevărată cetate industrială modernă a clasei muncitoare din Ardeal.” Fraza din final, care se repetă ca un leit-motiv într-o simfonie, exprimă chintesenta ctitoriei al cărei amplasament în timp și spațiu i se datorează personal tovarășului Nicolae Ceaușescu. Dar perspectiva isto-

rică în care a proiectat-o secretarul general al partidului reprezintă unitatea etalon în timp de la care continuă orașul Cluj-Napoca epopeea sa socialistă și comunistă.

Și iată-ne acum, 18 ianuarie 1978, exact la 19 luni de la fila de cronică la care ne-am referit mereu în acest reportaj, vernisind prima hală încheiată din cadrul combinatului de utilaj greu. O hală uriașă în care pereții exteriori din sticlă cu policromii distilate lasă să pătrundă înăuntru o lumină de vitralii. Spațiul, deocamdată aproape gol, așteaptă utilajele de înaltă tehnicitate care sosesc pe flux continuu. Primele utilaje au fost deja depozitate într-un colț al halei. Mi se recomandă să notez că toate termenele de execuție pînă la ora asta au fost deja devaluate, mulțumită unei organizări de șantier ireproșabile. Se dă mai întâi în exploatare hala în care urmează să se producă confecții metalice pentru restul investițiilor și utilaje de profil pentru alte întreprinderi din Cluj-Napoca. Ritmul actual de lucru promite punerea în funcțiune parțială sau totală, înainte de termene, a 6 obiective din cadrul combinatului de utilaj greu în timpul de respirație al actualului cincinal. Prin urmare mai avem câteva zile și putem asculta primele acorduri din muzica grea a muncii în combinatul de utilaj greu de la Cluj-Napoca, unde vor lucra împreună muncitori români, maghiari, germani și de alte naționalități, uniți prin ctitoria de zi cu zi a miilor lor. Limbajul care-i unește, spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu, este limbajul muncii și tehnologiei incantate, este limbajul Programului Partidului Comunist Român.

Îl întilnim pe șantier pe inginerul șef de investiții Sabin Bărbos, exemplul de înaltă competență și profesionalism : „În ziua de 18 iunie 1976, când vorbea tovarășul Nicolae Ceaușescu în piața Mihai Viteazul din Cluj-Napoca, eu eram la București cu treburi la minister și am ascultat discursul la un tranzistor. Din clipele acelea mi-am dorit să lucrez pe șantierul unui combinat de asemenea proporții. N-au trecut decât câteva luni și am fost numit aici. De atunci prețioasele indicații ale tovarășului Nicolae Ceaușescu privind dezvoltarea acestui combinat au fost pentru mine literă de lege și de ambiție. Am vrut să demonstrăm că printr-o bună orga-

Președintele Nicolae Ceaușescu așezind trainică piatră de temelie viitorului combinat clujean

nizare, printr-o muncă serioasă, ordonată și responsabilă, se găsesc resurse extraordinare pentru a scurta termenele de predare ale obiectivelor combinatului. Și viața mea, în ultima vreme, a fost dedicată în întregime acestei ctitorii. Pentru că, trebuie să recunosc, sint un privilegiat: puțini oameni se pot mândri într-o viață că realizează un combinat de asemenea proporții și de asemenea importanță istorică”.

Pe platformă, la ora aceasta se află inginerul șef de șantier Iosif Vereșan, un om energetic care străbate întreg șantierul de câteva ori pe zi, trăcând în revistă fiecare front de lucru ca într-o situație tactică de front adevărat : „Din clipa în care mi s-a încredințat această sarcină de muncă am simțit o mare satisfacție și răspundere, pentru că știam că lucrez pe șantierul unui combinat simbol în construcția socialismului, un combinat gândit și trasat de președintele țării, de tovarășul Nicolae Ceaușescu. E cred destul că vă spun, pentru a înțelege în ce fel m-am mobilizat pentru această sarcină supremă, că eu exist în aceste zile și în aceste nopți de muncă și de meditație asupra muncii, numai în raport de evoluția lucrărilor. Consider că e o mare cinste pentru mine să-mi

trec numele, alături de toți cei care fac să crească acest combinat, după numele primul cetățean al țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu”.

Alături se află oameni de o rară promptitudine profesională, ingineri, maștri, muncitori, în plină activitate, conștienți că prin munca lor desfășoară mai repede și mai bine planurile combinatului la scara unu pe unu a realității : Andrei Predoiu, Adalbert Kun, Teodor Mureșan, Ștefan Felcan, Ștefan Kadar, Gheorghe Pleșa și mulți alții.

Prețutindeni în perimetrul celor 80 de hectare destinate combinatului de utilaj greu se lucrează sub un cer atât de senin încât simți mereu nevoia să ridici privirea. E un ger dur, de podiș transilvan, un aer pur în care se decupează toate culorile cu o prospețime ireală, printre oameni cu mustățile și cu sprâncenele aproape înzăpezite, într-un decor care conține în sine elementele unui viitor previzibil și cert : combinatul de utilaj greu, ctitorie de amploare unică în istoria bogată a orașului Cluj-Napoca, inaugurată de tovarășul Nicolae Ceaușescu încă în faza de șantier.

A. DOHOTARU ■

Buzău, pentru aprovizionarea cu ceva materiale, delegație semnată de însuși directorul Anton Mardare. Dar în aceeași zi, spre marea sa decepție, directorul află că tînărul Cristea a profitat de lipsa sa pentru a se îndrăgosti de medicul veterinar Rodica Mandache, șefă de fermă la același complex, ba mai mult, cei doi au hotărât să-și deponă actele pentru căsătorie! Or, vreme de vreo șase ani, de când doctorița Mandache a venit la Manasia, între ea și directorul Mardare s-au petrecut mai multe situații conflictuale, deși nu capacitatea profesională a medicului era pusă vreodată în discuție. Iar acum, în plus, și tînărul Cristea, care nici măcar n-a apucat bine să intre în unitate... Sau — iată o nouă idee mărească a tovarășului director — de fapt, fiindcă transferul tot nu i-a sosit, este el cu adevărat angajatul complexului avicol?! Nu, își răspunde cu de la sine putere directorul, și în aceeași zi îi pune în vedere lui Valentin Cristea să nu-și mai bată capul cu transferul, întrucât el nu-i mai consideră necesară prezența în unitate. Peste numai trei zile, la 3 octombrie deci, sosește însă transferul cu pricina, aprobat și parafat așa cum trebuie. Valentin Cristea încearcă să-l deponă, dar directorul refuză să înregistreze măcar actul oficial pomenit, după care are loc o discuție „ca între bărbați” în care Anton Mardare rostește, ca om mai în vîrstă, atât imaginea cu stîlpul cît și refuzul său de a înțelege și a aproba deci (cine avea însă nevoie de o asemenea aprobare?!)

căsătoria celor doi... Conflictul este deschis: directorul Mardare refuză, pe motiv de întârziere(!), să primească actul de transfer, ba chiar dă dispoziție portarului să nu-l mai lasă pe Cristea pe poarta unității, iar Valentin Cristea rămîne pe drumuri, plecat de la T.C.I., neprimind la complexul avicol! După alte câteva zile tinerii se căsătoresc, Rodica Mandache devenind Rodica Cristea... Neavînd altă soluție, tînărul Cristea se adresează Judecătoriei Urziceni, cerînd rezolvarea pe cale legală a conflictului său de muncă. Între timp, pentru a găsi o rezolvare cît de cît onorabilă, directorul Mardare organizează la 12 noiembrie o ședință de C.O.M., care va hotărî desfășurarea contractului de muncă pentru Valentin Cristea (care contract, ca să spunem lucrurilor pe nume, nici nu se întocmise vreodată!). Doi membri ai C.O.M.-ului, un veterinar și un ajutor de veterinar, își rostesc convingerea despre capacitatea profesională slabă a mecanicului Cristea, bineînțeles în lipsa acestuia... Aici, pînă una alta, se încheia conflictul dintre cei doi, cu mare avantaj de partea stîlpului.

Am stat de vorbă la Urziceni cu majoritatea persoanelor implicate în vreun fel în litigiul de muncă amintit. Între ele, desigur, și cu tovarășul director Mardare, altfel un om cu multe calități, care conduce o unitate fruntașă, bine gospodărită, premiată pînă acum de două ori pentru producțiile sale. Dînsul ne-a oferit o mulțime de explicații pentru a-și motiva comportarea, toate avînd drept numitor

comun vinovăția lui Cristea și obiectivitatea unității pe care o conduce, respectiv a lui. A negat desigur rolul pe care l-a avut fata în declanșarea conflictului. A mărturisit însă directorul Mardare că tînărul subinginer este dotat cu calități și ar putea face meseria cu pricepere. În ceea ce privește nota de transfer, sosită la 3 octombrie, a susținut că era tardivă pentru a mai putea fi primită? Într-un singur loc s-a poticnit tovarășul director: atunci cînd l-am întrebat dacă dînsul consideră sau nu că a greșit cumva. A evitat cît a putut un răspuns tranșant, și ar fi fost desigur greu să facă altfel, întrucît ar fi contestat formal următoarele două evenimente, petrecute în scurtul timp de cînd Valentin Cristea a scris redacției noastre: 1) În ședința publică din 16 decembrie, Judecătoria Urziceni, prin sentința nr. 1843 : „...admite contestația formulată de petentul Cristea Valentin și dispune reîncadrarea sa în cadrul unității întinate A.E.I.C.P. Manasia, în funcția și cu retribuția avute anterior desfășurării contractului de muncă” și 2) Biroul Comitetului orașenesc Urziceni al P.C.R., întrunit în urma examinării unui alt dosar privind litigiul de muncă împincinat, a hotărît sancționarea severă a tovarășului director Anton Mardare. Iată cum motivează însuși tovarășul Ion Nedelcu, primul secretar al comitetului de partid, această sancțiune : „Desigur, ne pare rău că a trebuit să-l sancționăm astfel pe directorul

Mardare. Dînsul conduce una dintre unitățile cu cele mai bune rezultate din județ — dar sancțiunea votată a fost ca urmare a greșitei politici de cadre pe care o duce în întreprindere, cazul lui Valentin Cristea nefiind singular. Dealtfel, tot el a hotărît în mod abuziv s-o sancționeze și pe Rodica Cristea, o bună șefă de fermă, fruntașă în producție, în scopul de a nu mai putea primi beneficiul meritat pentru munca depusă în tot cursul anului trecut. Și de această dată, biroul comitetului de partid l-a sfătuit să reanalizeze sancțiunea. Este păcat ca un om atât de priceput în meserie să dea dovadă de atîta rachiună în relațiile cu oamenii. Sperăm desigur să învețe ceva din sancțiunea primită”.

Cam asta ar fi povestea tînărului Valentin Cristea și a directorului Anton Mardare. Justiția, după cum s-a văzut, neținînd seama de nici unul dintre argumentele transparente ale directorului numit, ci numai de evidența faptelor, a dispus reîncadrarea lui Cristea în întreprindere. Deocamdată lucrul acesta s-a făcut numai pe jumătate, directorul dispunînd acordarea unei remunerații diminuate cu vreo 700 de lei (contrar celor hotărîte în instanță!), iar Cristea luîndu-și concediul de odihnă pentru liniștirea, cît de cît, a apelor. În curînd însă cei doi vor sta din nou față în față. Să sperăm că vom auzi numai de bine!

DUMITRU GRAUR ■

O discuție în contradictoriu despre viața frumoasă trăită lejer și viața frumoasă pur și simplu

„Nu lucrez, fiindcă viața e frumoasă lejer.“... „Aș munci, dacă mi s-ar crea condiții speciale.“... „Starea sănătății nu-mi permite.“ (Cineva chicotește: „Dar la circumstanță și la barbut îi permite.“) „...Mie nevasta îmi asigură existența.“

— Așa, va să zică, viața e frumoasă lejer. O fi. Dar omul trebuie să și mănince. De unde? — întreabă primarul.

— De unde pot să capăt și eu cite ceva. Se ridică un muncitor de la Stația de utilaj transport, poate nițel stînjenit de privirile ațintite asupra sa.

— Tovarăși, și eu sint tînăr ca și voi. Uitați-vă la mine: port părul ceva mai lung, îmi place să fiu modern, am și pantaloni după tipicul cel nou, beau bere și vin, mă duc cu fetele la cinema și la restaurant. Mergam și cu el, care mi-a fost coleg de strungărie, la cofetărie și la film, împreună cu prietenii noastre. Numai că eu îmi vedeam și de treabă, urmam seralul, la anul încerc la Politehnică. Îmi pare rău că prietenul meu s-a depărtat de noi, era un bun meserias. Am venit aici să-i spun că eu și tovarășii mei, care erau și ai lui, îl așteptăm, îl primim din nou în mijlocul nostru și-l asigurăm că nimeni nu-i va spune o vorbă urită și nu-l va jigni cu nimic.

Tînărul astfel interpelat de fostul său coleg s-a muiat, aroganța s-a topit și, fără vorbă multă și angajamente solemne, a cerut repartitie la S.U.T. Alții însă o țineau într-ale lor.

— Eu am plecat de la „23 August“ fiindcă n-aveam apă caldă să mă spal.

Primarul izbucnește: — Asta-i prea de tot. Doar „23 August“ nu e o fabricuță născută într-o baracă.

Mămăliță cu marmeladă

Moș Florca Velicu intervine și el. — Sint om bătrîn. Am luptat pentru cauza muncitorească în anii grei, cînd umblam în papuci de lemn, aveam haine ca vai de lume, mîncam mămăliță cu marmeladă, cu gîndul că voi veți duce o altă viață, o viață frumoasă.

Un tînăr din prima bancă, unde fuseseră așezați cei cîțiva locuitori ai comunei Voluntari, puțini la număr, care se eschivau sistematic de la muncă, începe să plîngă înocet. Nu e prea bărbătesc, dar citeodată e sănătos. Altul ridică o obiecție nu lipită de temei.

— De cite ori mă duceam la Oficiul forțelor de muncă mi se oferea numai să descarc camioane sau să sap șanțuri. Nu e nici o rușine în asta, dar ce e rău dacă vreau să am și eu o perspectivă, să mă calific, să ajung cineva?

— Te ajut eu să intri la I.P.R.S.-Băneasa — spuse primarul. Cunoșc bine fabrica, am fost director acolo.

Și tînărul capătă repartitie pentru această citadelă a electronicii. Poate, într-o bună zi, va ajunge cineva tocmăi fiindcă obstea i-a întins, la timp, o mînă de ajutor.

Cristiana Iliescu, mamă a patru copii, după ce spune cîteva vorbe din inimă, adaugă: „Poate, pe undeva, e și vina părinților“. Știa ea oare că în însăși acea dimineață mama unuia din chiulangii invitați în mod expres la ședință întrebase indignată: „De ce mi se ia pușorul?“ (Un pușor, în paranteză fie zis, bine făcut, bine legat, bine hrănit, care depășise de mult categoria muscă și se apropia vertiginos de cea semigrea.)

Petre Șerbănescu, primar și prim-secretar al comitetului de partid comunal, n-a ținut un discurs pompos. Primele lui cuvinte au fost: „Eu sint strungar în fier“ și apoi a povestit cum el, fostul uceinic de la Grivița, a ajuns cineva și cum și-a îngrijit părinții bătrîni, care, cînd le-a venit timpul, au închis împăcați ochii. Nu era o istorioară moralizatoare, ci o viață de om, redempțată pentru uzul adepților vieții lejere, care jînduiau, vorba lui Sadoveanu, la „prigoria care se lasă legănată de soare și plutește sticîindu-și penele“.

Și astfel ședința — pe care am încercat s-o reconstituim aci, din relatări ulterioare, nu în litera, ci în spiritul ei — s-a transformat într-o întîlnire, prilej de dezbateri, în cuvinte simple, dar pasionate, a unor probleme fundamentale ale existenței sociale. Iar unui procuror care scoșese din buzunar o hîrtie cu grijă împăturită, conținînd, fără îndoială, o expunere doctă și argumentată, i s-a sopțit: „Puneți hîrtia la loc, aci nu ținem discursuri, discutăm“.

Sutele de cetățeni prezenți în sala cîmînilui cultural, devenită subit neîncăpătoare, nu au fost, cum se spune, mobilizați; ci au venit și din pură curiozitate, dar mai cu seamă pentru că simțeau că aveau ceva de spus, pentru că trăiau cu intensitate viața obștii, se simțeau solidari, exponenți, fie și anonimi, ai valorilor ei morale. În microcosmosul comunei, participarea lor vie la discuții ilustra — așa cum releva tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a partidului — rolul crescînd al „colectivelor de oameni ai muncii, ai societății în general, în prevenirea și combaterea încălcării legilor și normelor de

conviețuire socială, a manifestărilor ce contravin modului de muncă și viață al societății socialiste“.

Șocol Marelui Oraș

Mai multe întîlniri de felul celei descrise mai sus au avut loc în comuna Voluntari în ultima vreme, unele urmate de procese publice, urmărindu-se același scop educativ. Această atenție deosebită acordată de factorii în drept, oglindește și specificul acestei comune, care, după cum se făcea un hitru, întrece cu mult în populație Republica San Marino și în care găsești cel puțin cite un reprezentant al ficcărui sat și oraș din țară. Atrăși de mirajul Bucureștiului, mii de oameni au îngroșat rapid rîndurile populației, care a ajuns azi la nivelul unui oraș: 37 000. Din satul lor din Bărăgan, de la gurile Dunării sau din Moldova, unii se mutau cu casă cu tot; demontau lemnișria, stîlpii de salcim, scindurile, geamurile, ușile, le încăreau pe remorca unui tractor și promovau la rangul de săteni cu buletin de București, deși, tehnic, el era de Voluntari. Ei știau însă bine că, în orele lui bune, „55“-ul te proiectează cu a treia viteză cosmică de pe rampa de lansare din Voluntari pe orbita Colentinei și, în general, a întreprinderilor bucureștene.

— Se forma — observă președintele Judecătoarei sectorului 2 al Capitalei, Gheorghe Bărbulescu — o populație destul de eterogenă. Oamenii nu se mai cunoșteau între ei, estompîndu-se astfel un important factor regulator, caracteristic comuncilor, să le spunem obișnuite, în care sătenii se știu de cînd lumea, se încuscresc, se observă, își reglementează raporturile pe baza unor norme ancestrale de etică. La aceasta se adăuga Șocol Marelui Oraș pentru tinerii veniți de departe și scăpați de sub supravegherea părinților. Fără a mai pune la socoteală carentele educative ale localnicilor, nici ei scutiți de surprize nedorite doar pentru simplul fapt că erau ceva mai vechi în comună.

Mahalaua de ieri

și o față care nu mai admite pete

Peisajul infrafracțional se schimba pe nesimțite. Rămîneau, deși atenuate, diferențele cu iz semirural. ...Doi cumnați au lucrat pînă seara la construirea unei case aparținînd unuia din ei. Se ajutau, cum se cuvine între cumnați. Dar seara, după muncă, unul i-a scos ochiul celuilalt, favorizat de niște rude comune, oieri, în împărțirea brinzei. Un ochi pentru o puțînă de brinză. ...Un altul, tot localnic, se puse pe furat metodic, exclusiv pentru nevoile gospodăriei, subtilizînd de la vecinii damigene cu vișinată, scinduri, foarfeci, un transformator, o cuvertură, suporturi de flori, lemne de salcim, scule de timplărie, tablă galvanizată, roțile de cărucior pentru aragaz, o roabă etc. ...Un copilandru s-a profilat pe furtul găinilor în stil mare (de la 17 vecini!), după ce maică-sa și-a luat lumea în cap, fugărită de laică-su, care agita amenințător coasa, într-un lan de porumb.

În acest context, grupurile — e drept, restrînse — de tineri trîndavi, fiind Kent, trînd din expediente și brutalizîndu-și părinții pentru a le smulge cîtiva lei cînd „afacerile“ stagnau, reprezentau un fenomen nou în viața acestei comunități pendulînd între două lumi. Deși cei în culpă nu reprezentau decît o fracțiune infimă, o picătură într-un fluviu, nici autoritățile și nici simplii locuitori nu puteau admite să stea cu mîinile încruciate. Măsurile luate de ei porneau, în cuvintele documentelor Conferinței Naționale a partidului, ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, „de la necesitatea ca pe primul plan să stea activitatea politico-educativă, de convingere a fiecărui cetățean asupra răspunderii ce-i revine de a respecta neabătut legile fărăi, normele de conviețuire socială, disciplina și ordinea societății noastre.“ Toate acestea căpătau, în Voluntari, o dimensiune specială prin aceea că locuitorii se simțeau prea mindri de noua înfățișare a comunei pentru a admite „pete“ pe fața ei.

Saltul este, realmente, spectaculos, deși, firește, nu singular în societatea noastră dinamică. Ascultați-l pe moș Neagu Ionescu („Sint în poștă din 1931, am muncit 43 de ani în Voluntari și primprejur, numai consecutiv, fără întrerupere vreau să zic; am servit clasa muncitoare 43 de ani cu scrisori și saci de poștă, numai la valori am conlucrat“). Să vă povestească el de cite ori, cu ani în urmă, era să piară mușcat de lupi, impuscat și omorît pe aceste drumuri mărginate, „în exercițiul funcțiunii“. Să vă spună cum îi tînuia la ureche cartușele tilharilor pitulați în pădurea de la Nucii și cum l-a salvat de la pieire calul său, Cotofana cea dresată ca la circ. Odată, după o urmărire ce în Vestul sălbatic, l-a scăpat pe el și cei 500 000 pe care-i transporta în șaretă de poștă, doar... ca să nimerască, peste un ceas,

în mîinile faimosului Titi a lui Rujancu și ale bandei sale, aciuete în jurul Morii Colentina. L-au bătut și ci măr, de dragul artei, fără să bănuiască nimic despre averea ce o purta ascunsă în șaretă. Povestirile modestului poștas, care prin cîntea sa ireproșabilă a servit realmente clasa muncitoare, etica ei, reînvie lumea crepusculară a Colentinei, a vechilor mahalale bucureștene, amintind involuntar, pe alocuri, tragicomicul „Cîntecelor“ lui Miron Radu Paraschivescu.

S-ar putea replica: „Asta a fost cîndva...“ Dar și pînă acum patru sau cinci ani în așa-zisul centru al comunei se adunau broastele ca pe malul Dunării, iar cetățenii din fostul cartier Negroponte se obișnuiseră de mult cu ideea că într-o zi sau alta se vor trezi ca pe o insulă, inconjurați de apele care se revărsau periodic. În unica alimentară, cînd începea să ture a ploaie din depărtări, responsabilul ofta și sălta în grabă pe lăzi sacii cu făină și biscuiți, fiindcă știa ce va urma: după primul ropot, magazinul va fi, matematic, inundat. Ca să ajungi la școală sau la cîmînilui cultural fără să te umpli de noroi cel mai sigur era să mergi călare. Așa era traiul în comuna de la porțile Bucureștiului.

Un divorț și semnificațiile sale

În ultimii ani, cum spuneam, fața comunei s-a schimbat mult în bine. O confirmă și avalanșa de premii și distincții acordate pentru realizări edilitare și buna gospodărire, o confirmă cele 600 autoturisme în proprietate personală — „încercătură“ superioară, proporțional, multor orașe din țară — o confirmă noul Supercoop, vilisoarele cochete, străzile pietruite, străjuite de brazi argintii. Toate aceasta prin muncă, nu prin chiul s-au ridicat. Într-un anumit sens, Voluntari au reprezentat, în adevăr, o trambulină spre București, dar nu spre un huzur himeric, ci spre industriile Capitalei. Într-un asemenea context, în climatul societății socialiste, nu putea fi admisă cea mai mică

încălcare a normelor și principiilor generale ale orînduirii noastre. Pentru explicarea acestui adevăr simplu, dar fundamental, judecătoarei sectorului 2, în colaborare cu primarul, cu milita și organizațiile obștești, au avut numeroase convorbiri cu „tinerii-problemă“ și cu părinții lor, au întreprins acțiuni susținute, bazate, în esență, pe munca de convingere asupra căreia a atras atenția cu alita pregnantă tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a partidului.

— Rezultatele sint foarte încurajatoare — subliniază președintele Gheorghe Bărbulescu. Chiar și puținii tineri care se eschivau de la muncă s-au încadrat, în special după ultima întîlnire, din decembrie, infrafracțiunile s-au reșus simțitor, pe scurt, prevenirea și-a dat roadele. Firește, niciodată nu ne putem declara pe deplin mulțumiți și-i dau dreptate, în această privință, școlului postului de miliție, maiorul Gheorghe Dobre, obligat prin profesione să fie un vesnic nemulțumit. Ceea ce nu înseamnă că trebuie subapreciată eficiența activității politico-educative desfășurate aci.

Uneori, în chip ciudat, chiar și inevitabilele eșecuri pot fi pilduitoare. Povestește bătrînul mecanic Ion Ceară:

— Tînărul de care vă vorbesc se lăsa întîlnit de nevastă. Îi spun, pe jumătate în glumă, pe jumătate în serios: „Să admitem că nu e nimic că nu muncеști. La urma urmei, trebuie să vadă careva și de gospodărie. Dar pînă vine nevasta de la lucru speli tu copilul, stringi paturile, freci dusumcaua, faci tu pe gospodina?“ Omul răspunde: „Nu.“ Soția lui izbucnește în plîns. „Iar eu mă scol de cu noaptea ca să-i spal și să-i calc cămășile, că dumnealui vrea să fie prezentabil, îi stă bine albul. Și eu nu-mi văd capul de treabă, acasă și la serviciu.“

— Și cum s-au rezolvat, pînă la urmă, lucrurile, nea Ceară?

— Nicidecum. Nevasta dă divorț. Dacă te gîndești bine, și asta-i un fel de rezolvare. Semn că nu mai ține viața lejeră.

LIONEL NIȚESCU

Mă numesc **Eufrosina Stere**, domiciliu în Slobozia, strada Matei Basarab nr. 155 și vă scriu următoarele: sînt în vîrstă de 94 de ani, sint suferindă, vîde-rea am pierdut-o aproape în întregime, cu greu mai pot desluși lucrurile din jur. În 1916 soțul meu a murit pe front, iar eu am rămas văduvă și am crescut cu greu, singură, cei patru copii cu care m-a lăsat cînd a plecat în război, trei băieți — Teodor, Dumitru, Pavel — și o fată. În ultimul război mondial fiul meu Teodor a căzut la datorie și după aceea mi-a murit și fata. Acum șapte ani, Dumitru, fiul cel mare, cu care am locuit tot timpul împreună și care mi-a purtat în permanență de grijă, a decedat și el. De șapte ani de zile îmi duc din ce în ce mai greu bătrînețea și amarul singurii. Unicul meu fiu în viață, Pavel, domiciliat în Cimpulung, strada Negru Vodă nr. 164 bis, apartamentul 15, de la care toată viața nu am primit nici măcar o pereche de ciorapi sau o basma, nu vrea să mai știe nimic de mine, nici chiar acum, cînd nu-l mai am decît pe el. Mi-au spus vecinii că din cînd în cînd l-au mai zărit prin Slobozia, dar mie ușa casei în care a crescut nu mi-a mai deschis-o de la moartea fratelui său Dumitru. Zice că s-a supărat pentru că după moartea lui Dumitru n-am vrut să vind casa în care m-am zbuiciumat de i-am crescut pe toți patru și să-i dau lui toți banii. Am fost nevoită ca în urma unei scrisori pe care mi-a trimis-o din Cimpulung, prin care mă soma să mă retrag în bucătărie, ca să poată vinde casa, socotindu-se proprietar direct, să ajung să mă judec cu el. Instanța din Slobozia nu i-a dat cîștig de cauză. Este adevărat că am pensie, dar pentru o bătrînă neputincioasă ca mine, care sint nevoită să plătesc orice ajutor ce mi se dă, chiar și fiecare cană de apă care mi se aduce, este nespun de greu. Doresc din toată inima și aș ierta totul ca măcar această cană de apă să-mi fie dată de minile băiatului meu. Oare a uitat toate sacrificiile pe care le-am făcut și pentru el? Apeloz acum la dumneavoastră, poate astfel se va îndupleca să vină să mă vadă, deși la toate scrisorile pe care i le-am trimis n-a dat nici un semn de viață. Paulică, băiatul mamei, m-a uitat... Vă rog din toată inima să nu vă supărați că v-am deranjat, dar poate că în felul ăsta dați o mîna de ajutor unei bătrîne care se chinuie deși mai are pe lume un băiat, cu rostul lui, dar care nu vrea să mai știe nimic de mama lui. Vă mulțumesc.

N.R. — Ca să fim sinceri, serisoarea ni s-a părut în primul moment incredibilă; apoi ne-am gîndit la o farsă de prost gust. Luînd legătura însă telefonic cu tovarășul Orășanu, vicepreședinte al Consiliului popular al orașului Slobozia, și cu tovarășa Serghiuță, lucrătoare la același consiliu, am aflat că, din păcate, situația descrisă în serisoarea de mai sus **SE CONFIRMĂ.**

În spiritul eticii și echității socialiste, vă rog să publicați acest răspuns, referitor la articolul apărut în revista **FLACĂRA** din 14 aprilie 1977, intitulat „CertIFICATE medicale pentru bolnavi de ocazie”, semnat de tovarășa Cici Iordache. Mă numesc **Ioan Nicolau** și lucrez ca inspector principal învățămînt la U.J.C.M. Ilfov. În articolul amintit am fost acuzat că: 1. Simulînd simptomele unei trecute maladii, ulcer, mi s-a eliberat fără temei certificatul medical M.M. 1769 nr. 09142 pe perioada 17—26 martie. În urma examenului medical și anchetei făcute după apariția articolului de către o comisie de expertiză medicală constituită din prof. dr. Nicolae Ursea, șef de clinică medicală, prof. dr. Emanoil Popescu, șef clinică medicală, și dr. Florin Alexe, medic primar chirurg, s-a stabilit că certificatul medical respectiv a fost acordat **corect**, plătindu-mi-se drepturile cuvenite. 2. În legătură cu litigiul de muncă, e vorba nu de pretinderea unei clase de retribuție în plus, cum se spune în articol, ci de faptul că, citez din sentința civilă nr. 2167 a Judecătorei sectorului 1 București: „...petiționarul (eu — n.n.) a fost prejudiciat prin aceea că retribuția i-a fost stabilită conform cl. 22 bază, deși între timp cîștigase trei grada-

ții pe care intimata (instituția — n.n.) nu i le-a respectat”. În consecință, citez din aceeași sentință: „...apreciînd că „măsură luată de unitate este nelegală... obligă pe unitatea U.J.C.M. Ilfov să mențină încadrarea lui Nicolau Ioan la cl. 22 gradația III”. Cit privește „minima rezistență” este un calificativ atribuit pe nedrept activității mele intrucit în ultimii ani munca mea a fost apreciată oficial prin calificativele de „Bine” și „Foarte bine”.

Din partea Consiliului popular al județului Galați:

Urmare scrisorii adresate revistei **FLACĂRA** de către **Filip Tinea**, privind refuzul eliberării unei butelii aragaz, pentru care comitetul de întreprindere a avizat favorabil, vă informăm: conform indicației M.C.I. transmise prin circulara nr. 8/13201 din 26 noiembrie 1976, buteliile pentru gaze lichificate sint asigurate în exclusivitate pentru beneficiarii de apartamente noi care nu dispun de instalații de gaze naturale la bucătării și coș de fum, criteriile de repartizare care au fost cu strictețe respectate. Analizîndu-se și verificîndu-se la fața locului situația tov. **Filip Tinea** și constatîndu-se că este un caz cu totul deosebit, creșterea a fost soluționată favorabil, aflîndu-se în prezent în posesia buteliei solicitate.

Intr-una din zilele trecute, trecînd pe strada Nufierilor, privirea mi-a fost surprinsă de o statuie masivă reprezentîndu-l pe marcel nostru dramaturg **I.L. Caragiale**, într-o mică curte, înghesuită între ziduri. Chiar dacă această statuie este amplasată în vecinătatea președintelui noastre edituri „Cartea Românească” și a librăriei acesteia, socotesc că s-ar putea totuși găsi un alt loc, pentru ca această statuie să poată fi admirată așa cum se cuvine. Ca ieșcan de obîrsie, am făcut imediat legătura cu statuia lui **Vasile Alecsandri** care este amplasată la Iasi la loc de cinste, în fața Teatrului Național din localitate. Cred că și în cazul statuii lui **Caragiale**, cei în drept pot găsi o soluție de amplasare mai fericită decît cea actuală (**N. Miculescu**).

După apariția articolului „Un anunț nu tocmai hazliu: Confectionăm cojoace cu (pe) pielea clientului” apărut în revista **FLACĂRA**, **Neagu Petre**, colabator cu subsemnata — **Sinaia**, strada Prahovei, nr. 22 — a început să care cu mașina lui **Piticăș** materialele ce le au în diverse ascunzători. Organele de miliție nu au făcut nici o percheziție, nimeni nu se interesează de unde are **Piticăș** mașina, din ce plătește șoferul și benzina etc. În plus, crezînd că eu sint cea care a făcut serisoarea către redacție, au început să-mi facă necazuri, susținînd că eu sint cea care le-a adus reporterul dumneavoastră pe cap (**Elena Caraion**).

Și în legătură cu același articol din FLACĂRA, nr. 51:

Mă numesc **S.C.** și sint ospătar la restaurantul „G” din Capitală. În luna septembrie 1975, cînd lucram la restaurantul „F”, s-a prezentat la mine **Neagu Petre** care mi-a promis că-mi poate confectiona un cojoc în schimbul sumei de 3500 lei. În aceeași zi, de față fiind colega mea **B.M.**, am adus de acasă suma de 2000 lei pe care i-am înmînat-o lui **Neagu Petre** sub formă de aconto. Respectivul „meseriaș”, deși mi-a promis că-mi aduce cojocul peste 10 zile, a dispărut o perioadă îndelungată, reapărînd în localul restaurantului abia în luna decembrie 1976 cînd m-a rugat să-l iert de întîrziere. Am profitat de acel moment, obligîndu-l să-mi dea un bon de mină prin care să confirme primirea celor 2000 lei din partea subsemnatei, bon în a cărui posesie mă aflu. Numitul **Neagu Petre** mi-a promis din nou că-mi aduce cojocul peste 2—3 zile, pentru ca să dispară și să aflu de el citînd revista dumneavoastră. Îmi permit să vă rog să-mi acordați sprijinul dv. în a determina organele în drept să-l oblige pe **Neagu Petre** la restituirea sumei de 2000 lei. Vă mai rog să mă credeți că voi ști cum trebuie să procedez în viitor cu astfel de escroci și totodată vă rog să nu-mi dați numele complet în revistă (**S.C.**, Bd. Păcii nr. 35, bloc 4, sc. 1, et. 10, apartamentul 41, București).

În prestigioasa emisiune „Antena vă aparține”, a televiziunii, poezia „O stea se deschide” recitată de o poetesă cu numele **Deheleanu** (jud. Sălaj) nu îi aparținea, așa cum scria pe ecran („versuri proprii”), ea aparținîndu-mi și fiind publicată în luna iulie 1977 în România literară. Pentru a vă convinge de acest adevăr, vă trimit colajul cu poezia mai sus numită. Consider că un astfel de gest este incompatibil cu etica unui scriitor, substituîndu sa, în cadrul unei emisiuni de mare audiență fiind un act condamnabil. Prin urmare atragem atenția asupra acestei fapte. (**Eugen Evu**)

În cursul anului 1974, conducerea I.C.S. Alimentația Publică — Galați, a achiziționat de la București de la fabrica **STIREX** cîteva mii de pahare „cracate” și altele, ce au fost repartizate restaurantului „Universității” de pe strada Republicii, unitate nou înființată. Din cauza unor defecte de fabricație, paharele nu au putut fi folosite nici măcar în proporție de 30%. Intrucit conducerea nu a recunoscut că a achiziționat pahare fără un control riguros al calității, suma a fost imputată personalului unității, deși șeful nostru de unitate a făcut mai multe referate, propunînd casarea acestor pahare. În decurs de 2 ani, colectivul acestei unități a suportat imputații de 40000 lei. Sintem 26 de lucrători în acest colectiv care suferă pentru că direcția nu-l are la inimă pe șeful nostru de unitate. La ultimul inventar din iulie 1977 am fost puși să plătim circa 1500 de pahare a 12 lei bucata, deci încă 18000 lei, pe lingă cei 40000 plătiți anterior; reținerile se fac din decembrie. În numele celor 26 de lucrători ai acestei unități, vă rog să publicați aceste rînduri (**Aneta Popovici**).

Mă numesc **Ion Moroșanu**, locuiesc în satul Ciutirești, comuna Secuieni, județul Bacău. La 1 septembrie anul trecut mi-am înscris băiatul, **Moroșanu Ion**, la Liceul industrial nr. 8 din Galați, încheiînd contract cu conducerea liceului. În două rînduri băiatului i s-au furat pachetele cu mîncare pe care i le-am trimis, precum și unele articole de lenjerie corporală, două pulovere, căciula, ceasul etc. Dacă eu am înțeles să respect clauzele contractului, cum intelege conducerea liceului să organizeze viața în internat a copiilor? Dulapurile în care elevii își păstrează lucrurile sint stricute, în dormitoare intră oricine vrea. Din aceste cauze, mai multor elevi li s-au furat diverse lucruri, fapt ce se poate constata dintr-o cercetare la fața locului. Copilul meu a spus asta pedagogului, iar acesta i-a răspuns: „bine v-a făcut”. Nu este un răspuns prea pedagogic. Și ca părinte al unuia din cei peste 1000 elevi ai școlii, cred că trebuie întreprins ceva pentru a înceta această stare de lucruri.

Locatarii din blocul 27, strada Reconstrucției nr. 4, sectorul 4, vă aducem la cunoștință următoarele: din cauza temperaturii scăzute din apartamentele de locuit, +14C, sintem expuși atît noi, cei maturi, cit și copiii noștri la răceli ce duc la lipsa de la locul de muncă sau școală. Cu toate apelurile noastre către Dispeceratul punctului de termoficare Titan din bd. Muncii nr. 96, cit și către Corpul întreprinderilor de gospodărie comunale din strada Cavafii Vechi nr. 15, problema căldurii a rămas nesoluționată, fapt ce ne face să ne adresăm și revistei **FLACĂRA**, cu rugămîntea de a publica aceste rînduri. Menționăm că locatarii din blocul ale unor cartiere învecinate nouă, din cauza temperaturii ridicate sint obligați să stea cu ferestrele deschise, iar nouă, repet, ni se asigură maximum 14°—15°C (serisoarea este semnată de un număr de 16 familii).

Mă numesc **Justian Locusteanu** și locuiesc în București, pe șoseaua Pantelimon, nr. 258, blocul 47, apartamentul 217, sectorul 3. În baza Legii nr. 4/1973 și a H.C.M. nr. 880/1973 am contractat cu I.C.V.L. București construirea unui apartament cu trei camere, termen de livrare fiind 1 august 1976. Acest apartament mi s-a livrat cu 6 luni mai tîrziu, la 6 februarie 1977. Deși în Articolul 16 din H.C.M. 880/16 iulie 1973 se precizează

următoarele: „În cazul nepredării locuinței la termenul stabilit prin contractul de construire, unitatea contractantă fiind de drept în întîrziere, va plăti pe fiecare zi de întîrziere o penalizare calculată la prețul locuinței prevăzut în contract, astfel: de 0,03% pentru zilele din primele două luni de depășire, de 0,04% pentru zilele din luna a treia de depășire și de 0,05% pentru zilele care depășesc termenul de trei luni. Penalizările stabilite potrivit aliniatului precedent vor fi recuperate de la unitățile sau persoanele vinovate de nepredarea în termen a locuințelor”, deși a trecut mai bine de un an de zile, I.C.V.L. nu a întreprins nimic pentru respectarea acestor prevederi legale. Oare de ce I.C.V.L. nu respectă legea cu aceeași promptitudine cu care știe să încaseze ratele lunare?

Sintem mai mulți locuitori din orașul Petrosani, județul Hunedoara, din zona străzii **Karl Marx**, locuind circa 4000 de oameni. Prin desființarea pasarelilor ce făcea legătura cu orașul, ne-am trezit izolați de restul avînd greutăți în ceea ce privește transportul în comun și mai ales în ceea ce privește comunicațiile telefonice. Am fost în audiență la diverse foruri, rugînd să ni se instaleze un telefon public în fața Alimentării sau în fața magazinului C.L.F. de pe strada **Karl Marx**. Șeful de secție al celălalt capăt al orașului, pînă sîcîm salvarea starea bolnavului se poate agrava. Desi centrala P.T.T. s-a mărit cu un număr de 1000 de numere, pentru locuitorii cartierului nostru nu s-a adus nici o îmbunătățire în acest sens (serisoarea este semnată de **Petru Musteașu**, împreună cu 6 locuitori).

Mă numesc **Verginica Iliuță**, din comuna Ostroveni, județul Dolj. Lucrez la I.C.S. Alimentația Publică Craiova din 1968 și pînă în prezent. Am dat examen de vînzătoare din anul 1975, cu tovarășul director **Vlădoiu** și tovarășul **Dima**. La cîteva zile după examen am fost chemată de către tovarășa **Ciuguliu** de la retribuție pentru primirea deciziei de vînzătoare, deci am fost promovată la examen, dar cînd m-am prezentat după 3—4 zile, mi s-a spus că nu mi se găsește lucrarea de examen. În fața comisiei de examinare s-au prezentat șapte fete, unele au reușit, altele nu, dar vreau să vă arăt că toate lucrările sint anexate la dosar, dar a mea nu se găsește deloc, cu toate că după examen, repet, am fost anunțată să merg să-mi iau decizia. Desi direcția mi-a promis că situația mea se va rezolva nu s-a făcut nimic nici pînă în ziua de astăzi.

Întreprinderea de stofe ARGESANA, Pitești: Referitor la articolul „Noi ne facem datoria, dar să și-o facă și controlorii de calitate de la unele întreprinderi cu care colaborăm”, publicat în revista **FLACĂRA** nr. 51 din 1977, vă comunicăm următoarele: **I. S. ARGESANA-Pitești** colaborează de multă vreme cu **I. C. Vaslui** și relațiile statonice între aceste două

mari întreprinderi au presupus întotdeauna un spirit tovarășesc de intrajutorare reciprocă, colegială. Astfel, atunci cînd **ARGESANA** a livrat acestui beneficiar stofe care au prezentat anumite defecte de calitate, noi am fost imediat sesizați — fapt ce ne-a determinat să luăm măsuri operative de înlăturare a lipsurilor constatate. Dar situația prezentată în articolul amintit contravine spiritului colegial despre care vorbeam și lată de ce: se spune în articol că am fost „bombardați” cu reclamații și sesizări ale conducerii **I. C. Vaslui**. Este adevărat, aceasta s-a întimplat și de fiecare dată am fost receptivi la criticile aduse. Dar este la fel de adevărat că din martie 1977 pe adresa întreprinderii noastre nu a mai sosit de la **I. C. Vaslui** nici o sesizare (nici măcar telefonică) privind calitatea produselor noastre. Aceasta, desigur, nu înseamnă că excludem posibilitatea ca în lotul de stofă la care se referă articolul să fi existat și unele defecte de calitate nesemnificate de noi. Era însă de datoria beneficiarului ca încă de la recepția mării să sesizeze toate acestea, așa cum se prevede, dealtfel, în **STAS** și în **Legea nr. 7/1977** privind calitatea produselor... Asigurăm pe această cale pe beneficiarii noștri că va orificăm permanent informațiile privind calitatea, că am luat și vom lua în continuare măsuri pentru îmbunătățirea calității produselor noastre.

A trecut mult timp de cînd am avut și eu un caz, relatat în revista „Flacăra” sub titlul „Un om nu e un petic de hîrtie”. Astăzi, cînd **Florinel**, a cărui viață fusese pusă în pericol de situația mea, a implinit trei luni, vreau să vă aduc mulțumiri pentru ceea ce a făcut revista pentru mine, ajutîndu-mă să mă reincadrez și să redevin om. Muncesc lîngă fostele mele colege la Filatura de lînă din Buzău, unde sint privită cu înțelegere și omenie. **Florin** e bine și crește. Voi rămîne toată viața recunoscătoare pentru interesul și sufletul pe care l-ați depus în rezolvarea cazului meu (**Aurelia Istrate**, Buzău)

Nota redacției: Tovarășa **Istrate**, firește, emotionantele dv. rînduri ne-au prilejuit o deosebită satisfacție. Dar noi nu ne-am făcut decît datoria. Mulțumirile dv. trebuie adresate în primul rînd Comitetului județean de partid Buzău, care, la sesizarea noastră, a înțeles pe dată gravitatea situației, intervenînd imediat pentru restabilirea adevărului.

● **Anunțăm pe cititorii noștri** care doresc să ni se adreseze personal în rezolvarea diferitelor probleme că o pot face în fiecare zi între orele 10—13 iar luni, marți și miercuri între orele 10—17.

● **„FLACĂRA” nu ia în considerare scrisorile anonime.** Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți.

Poșta redacției

■ **Harie Jidoi** — Moneașa, Arad. Nu mai aveți dreptul să vă sustineți examenul de definitivat, intrucit, conform prevederilor art. 239 din Statutul personalului didactic, erați obligat să dați acest examen pînă în anul 1970, cînd a fost organizată o sesiune de lichidare pentru toate cadrele care nu obținuseră examenul de definitivare pînă în luna aprilie 1970.

■ **Aurel Dănilă** — Pașcani. Am fost informați că vi s-a aprobat de către **I.M.M.R. Pașcani** transferul în interesul serviciului la **I.T.P. Pașcani**.

■ **Ioan Nițu** — București. Vi s-a soluționat favorabil situația locativă, în sensul că vi s-a atribuit un apartament cu două camere în blocul E, strada **Tunsu Petre**, sectorul 6.

■ **Vasile Moraru** — Birlad. Intervenînd pentru dv. la forul competent, am fost informați că ați primit butelie de aragaz de la **I.R.B.**

■ **Ion Lungescu** — Timișoara. La pensiile de asigurări sociale de stat și asistență socială nu se restituie contribuția de 2% celor care beneficiază de pensie suplimentară. În cazul în care prin luarea în considerare a timpului cit după pensionare ați plătit contribuția de 2% vise cuvine, în condițiile noii legi, un procent de calcul mai mare, puteți solicita organelor de pensii în evidența cărora sînteți calcularea pensiei suplimentare pe baza noului procent.

■ **Aurel Nedelcu** — București. Doctorului **Constantin Băcanu** îi puteți telefona la numărul 50 68 23.

MARGA NEDELEA

INTRE CLASIC SI BAROC

Venus din Milo

2.

Vaticanul a primit acum trei secole, mai exact în 1680, din partea călugărilor unei minăstiri o cerere solemnă de canonizare a lui Don Miguel de Manara, mai cunoscut sub numele de Don Juan. Cine era acest Don Miguel, concetăean al legendarului „seducător din Sevilla”? În tinerețe, asistând la o reprezentație cu Burlador a ieșit de la teatru declarând: „Voi fi Don Juan!” Și s-a ținut de cuvânt, egalându-și și chiar întrecându-și modelul. Apoi a căzut pradă halucinațiilor și s-a hotărât să-și expieze aventurile, a fondat ospici și a ajuns în fruntea unei minăstiri, ținând la zi lista daniilor așa cum odinioară ținea o contabilitate scrupuloasă a victimelor... După zece ani de anchetă, i s-a acordat lui Don Miguel titlul de Venerabil, primul grad sanctificator înainte de beatificare. Mai recent, am auzit că ar fi fost pusă din nou pe rol canonizarea lui Don Miguel. În fond, la bătrânețe Casanova își făcuse printre cunoscuți reputație de filosof. De ce n-ar fi un asemenea „filosof” amestecat și printre sfinți? Deși, poate că Sfintul Scaun ar fi trebuit să înceapă această delicată operație cu Filippo Lippi, cunoscutul pictor florentin despre care Vasari povestește că în timp ce lucra la un tablou comandat de minăstirea Santa Margherita s-a îndrăgostit de o fată ce aștepta să devină călugăriță și a pictat-o într-unul din personajele din jurul Sfintei Fecioare, după care a răpit-o. Dealtfel, nu e o noutate faptul că, sub ocrotirea legendei, pictorii din Renaștere au umplut cerul cu femei pe care le-au iubit.

Dincolo de ironia situației, există și un adevăr serios. Într-o istorie a dragostei figurează nu numai lucruri sublimite, ci și unele penibile. La Arcachon, unde venea să-și petreacă vacanțele, D'Annunzio trimitea în fiecare zi zece telegrame la zece adrese diferite, cu aceeași formulă finală: „Ești singura, Gabriele...” Poate că dragostea ar trebui apărată în primul rând împotriva celor care au disprețuit-o transformând-o într-un joc fără semnificație, căci într-o asemenea situație ea nu mai are nici o speranță; mai mult decît o „suferință reciprocă”, după expresia lui Proust, devine o zădărnice reciprocă.

În privința asta, n-avem de ce să căutăm o morală la grecii antici. Alcibiade, cu trufia seducătorului, nu s-a sfîșit să-și reprezinte pe scutul său de aur un Eros cu fulgerul în mînă. Și Afrodita însăși n-a fost un exemplu de fidelitate. Dar dacă dăm iubirii un sens mai larg, de participare a inimii la frumusețea lumii, Venus din Milo este ea însăși o dovadă că grecii au limitat partea zeilor, așa cum, în povestea lui Ulise, au limitat partea mării. Afrodita e frumoasă abia în clipa cînd ieșind din mare, pe nisip, are un trup.

Istoria artei ne vorbește de desenul lui Rafael, de culoarea lui Rubens, de umbrele lui Rembrandt și uită să ne vorbească despre fericire; sau despre ceea ce au căutat în fond cu toții, pentru că nu-mi închipui că erta și-a urmat drumul cu atîta incăpăținare numai pentru a da cîștig de cauză desenului sau culorii. Și n-ar trebui, poate, să uităm că unul din rosturile artei este același ca al iubirii. De a împuțina singurătatea. Mă tentează o istorie etică a artei și, fără îndoială, într-o asemenea istorie n-am putea neglija faptul că adevărata libertate în fața cerului n-a cîștigat-o Nietzsche, „ucigașul lui Dumnezeu”, ci primul sculptor grec care, sculptînd-o pe Afrodita, s-a hotărît să-i dea frumusețea unei femei. Și că țărîmul însuși numește, de fapt, o morală.

Iată, dragostea mea pentru lumină și pentru plajele calde găsește din nou motive să strălucească. Trec din nou pe nisipul unde am stat altădată la soare, undeva între amintiri și speranțe, sub o lumină orbitoare și victorioasă și nimic nu mă mai împiedică să-mi imaginez că pe trupul de marmură sînt urme de sare și picături de apă care abia se usucă.

Dar spunînd asta, de fapt, nu mă mai gîndesc la Venus din Milo, ci la Afrodita din Cnid. Praxitele a întîlnit-o pe Afrodita cînd ea părăsise Olimpul și începuse să iubească viața, știînd că și noi că e singura adevărată. Frumusețea? Da, desigur, frumusețea. Grecii n-au uitat nici o clipă că ei înșiși au aranjat lucrurile în așa fel încît trei zeițe să apeleze la judecata unui cioban pentru a hotărî care dintre ele e cea mai frumoasă; și tot ei n-au ezitat să stea zece ani sub zidurile Troiei cînd au fost frustrați de frumusețe... Dar e greu să surzi pînă la capăt. La un moment dat trebuiau și ei să descopere că frumusețea sîngură nu e deajuns artei și că zeii cei mai apropiați sînt cei care recunosc că și ei sînt muritori, și ei au făcut greșeli, și ei au melancolie, și ei iubesc viața... Atunci cei vechi și-au reamintit că Afrodita este și zeița iubirii. Și sub liniștea marmurei a început să zvicnească o inimă... Iluzie? Poate. În cazul acesta, iată-mă vișînd sub zidurile Troiei altceva decît grecii... Ceasurile plînde de soare cînd am înțeles că se poate vorbi despre fericire cu ajutorul unui țărîm, al nisipului fierbinte și al mării, dar că frumusețea nu se naște din spuma mării, ci din hotărîrea de a pune și marea și nisipul și lumina în slujba inimii unui om... cînd e limpede că fericirea e o problemă mai complicată decît și-au închipuit cei care au vrut s-o rezolve exclusiv prin Frumusețe... cînd nisipul ar putea fi nisipul dintr-un deșert, dar nu este, ceva îl salvează de această rătăcire și construiește cu ajutorul lui, al luminii și al apei o oră care va muri și un criteriu invulnerabil... Dacă ne caracterizează ceea ce căutăm în viață, ne caracterizează și ceea ce iubim din ea. Și dacă am învățat ceva de la statuile grecești, asta am învățat. Să consider o eroare frumusețea despărțită de dragoste, să cred numai în piramidele care nu duc spre cer, ci spre ceea ce face pămîntul să înflorească, și în arta care nu caută argumente în favoarea îndoielilor, ci dovezi în favoarea recunoștinței. Și să-mi spun că, trebuînd să alegem în viață, cel puțin să alegem ceea ce ne înalță; orgoliul de d' o iubi fără măsură.

OCTAVIAN PALER

CARTEA DE ARTĂ

Naivii prin ei înșiși

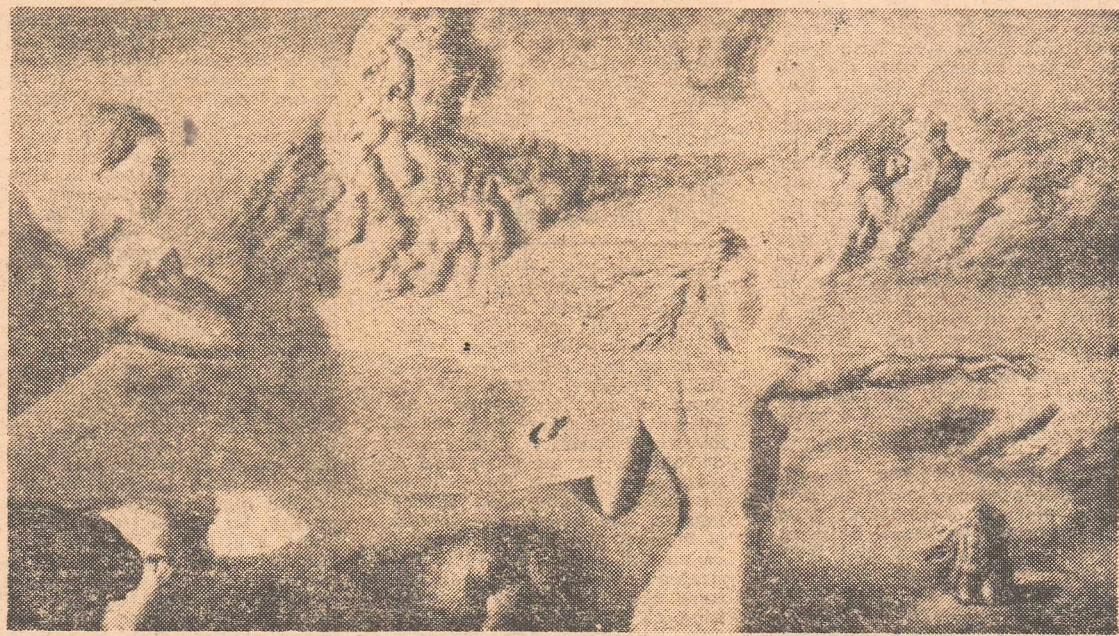
O foarte frumoasă tipăritură, scoasă spre sfîrșitul anului trecut de Editura Meridiane — Pictura naivă iugoslavă — vine în întîmpinarea interesului unui public mare pentru acest fel de creație plastică, pentru producția artiștilor iugoslavi, în special. Lumea știe o seamă de lucruri despre școala pictorilor populari din Hlebine, familia Generalić e cunoscută cel mai bine, oamenii informați comentează în fel și chip cursul artei naive la auțiunile unor vestite galerii europene și de pe aiurea, nu se află cititor de cărți ori publicații de artă care să n-aibă un punct de vedere asupra chestiunii, profesioniștii manifestă anume iritare în conversațiile ce ating problema expresiei naive. Textul lui Nebojša Tomašević, scris pentru editura românească și care toarnă într-un număr redus de pagini ideile unui tom de referință al aceluiași autor — „Naivii prin ei înșiși” — face, după opinia noastră, cea mai convingătoare demonstrație a puterilor și înțeleșurilor operei naive. Meritul principal al scrisului lui Tomašević este proprietatea. Despre naivi se scrie de la o vreme mult, cărți despre tot soiul de imitatori apar pe întrecute în toate țările, se publică studii care tind să facă din lucrul unor cuconițe insingurate fapt de căpătîi în simțirea artistică a veacului, în fine, destule cărți sînt de necitit din pricina sublimiei neînțelegerii din care sînt croite. Criticul iugoslav socotește pe bună dreptate că „spontaneitatea, umanismul, libertatea (necunoașterea sau nerespectarea regulilor)” sînt trăsăturile fundamentale ale artei naive. El ia în discuție atît filosofia din care pleacă opera naivă cît și filosofia publicului căruia i se adresează. Avem de-a face cu o pictură unde frumusețea vieții e spusă cu o copleșitoare sinceritate, unde nici un adevăr nu stă pilit, în folosul numai al citorva. Literatura critică dedicată „miracolului”, „mișcării”, „fenomenului” sau cum vom voi să-i zicem, e datoare să aibă acea limpezime care s-o facă accesibilă și creatorilor înșiși. Nebojša Tomašević vorbește cu măsurată

mîndrie despre artiștii naivi ai Iugoslaviei fără să piardă din vedere niciodată că ei sînt, în majoritatea cazurilor, țărani, oameni cu școală puțină oricum, care au ajuns la șevalet pe niște drumuri drepte și tîrzi, din preaplînul unei vișări. Ei sînt oameni care visează feeric tot ce le apare în cale și de aici armonia misterioasă a unor imagini care, altfel, ne apar extrem de familiare. Într-o excepțională prefață — Bunul sălbatic în cetate — Modest Morariu transcrie cîteva minunate cuvinte ale lui Montaigne născute din reveria primitivității, a naivității de la începuturile lumii: „Ei sînt sălbatici, tot astfel cum noi numim sălbatic peamele pe care le rodește firea de la sine, în mersul său obișnuit... Am încercat într-atîta frumusețea și bogăția făuririlor ei cu născocirile noastre încît am înăbușit-o cu totul”. „Tipologic, scrie Modest Morariu, artistul naiv este un romantic în măsura în care afectul domină intelectul și un naiv în sensul în care definea acest concept Schiller, adică natural, fundamental realist, în opoziție cu sentimentalul care exprimă o atitudine conflictuală între real și ideal”.

Se înțelege că avem multe motive să privim cu înțeleaptă rezervă atît ivirea unor mulțimi de artiști naivi cît și profesionalizarea grabită a acestora. Cînd dulcea candoare devine lucru negociabil pe bani grei, ea se transformă repede, mina pictorului începe să se strice, producția manieristă sporește. Se afla chiar și în cartea lui Tomašević uneleilde de deturnare a naivității (Naumovski, Lacković, urmașii, imitatorii lui Generalić). Un fapt: la una din recentele licitații ale Galeriei Ketterer din München, o lucrare a lui Ivan Generalić s-a vîndut cu 14 000 mărci. Existînd asemenea situații, e firesc să înregistrăm apariția a sumedenie de „pictori naivi” pe tot cuprînsul Europei. Oricum, școala iugoslavă, la începuturile ei mai cu seamă, a dat un mare exemplu de frumusețe omenească, onestă — întîmplare care a fost, între altele, prilejul tulburării spre mai clar a apelor în pictura europeană a ultimelor decenii.

Lăudînd lucrul Editurii Meridiane, nutrim speranța de a vedea în librării o carte despre bunii noștri meșteri naivi, la drept vorbind prea puțin cunoscuți de lume.

TUDOR OCTAVIAN

SABINA BALASA : Mirajul realului

O SCRISOARE PE ADRESA REDACȚIEI

Marinarii preferă liniștea furtunilor

Mircea Novac (autointitulat reporter maritim) face o călătorie pe cargoul „Brașov” consemnîndu-și însemnările în volumul *Delfinii sudului*, apărut în Editura „Ion Creangă” în anul 1976. O carte plină de greșeli și de exagerări care ar fi trecut poate fără replică (errare humanum est), dacă nu ar fi fost urmată de un nou volum apărut în 1977 sub egida Editurii „Albatros”, intitulat *Polar la ecuator*, scris în urma unei călătorii „de documentare” întreprinse pe nava colectoare „Polar” și pe alte cîteva traulere din flota de pescuit oceanic. Perseverare diabolică. O perseverență demnă de cauze mai bune. Am să spicuiesc cîteva din „perlele” cărții *Polar la ecuator* pe care o am la îndemînă în călătoria în care sînt plecat.

Ajuns la Tulcea, portul de plecare, în fața navei cu care urma să plece în voiaj, autorul i-a „admirat înălțimea, de la chilă la catarg” (pag. 5), lucru posibil, zic eu, ori prin punerea la dispoziție de către autoritățile portuare a unui costum de scafandru cu ajutorul căruia să o ia cu admiratul, gospodărește, de la chilă (care, nu avem ce-i face, e sub apă), ori prin urcarea navei pe o cală, lucru de care Tulcea (încă) nu dispune.

Întîlnirea cu comandantul este inedită: „Cîți ani aveți? — Douăzeci și opt! dar să știți că în subordine am oameni mai tineri și chiar mai bătrîni decît mine” (pag. 6). Găselnița mi se pare formidabilă. Auziți, mai tineri chiar și mai bătrîni!

La plecare „vaporul aluneca încet pe apa încrețită de valuri, liniștită a Dunării”. Noțiunile se resping: ori încrețită de valuri, ori liniștită.

Cartul din mașină urmărește „funcționarea continuă a celor 400 parametri ai motoarelor” (pag. 9). Parametrii se obțin ori sînt atinși, ei, săracii, nu funcționează.

Dialog al autorului cu ofițerul II maritim: „— Dar unde sîntem de e atîta liniște? — Ieșim din strîmtoarea Dardanele. — Am trecut de Bosfor,

de Marea Mincei? — Desigur” (pag. 15). Consider că și un elev din clasa a VII-a, corigent la geografie, cunoaște că între Bosfor și Dardanele se află Marea Marmara. Pînă la Marea Mincei ar mai fi trei mări și o bucată de ocean.

În pagina 15 autorul ne descrie cum, în momentul în care nava avea „cap compas 266”, ar fi avut poftă să admire (dacă ar fi fost ziuă) în babord peninsula greacă — referindu-se la Peloponez. Trebuie să precizez că la un astfel de cap compas, aproape pe direcția vest, peninsula cu pricina se poate admira exact în partea opusă, în tribord, însă pentru Mircea Novac, perplex în fața vastității Terrei, o greșală de 180° este o bagatelă nedemnă de considerație.

După plecarea din Malta, în drum spre Gibraltar, autorul susține că trece prin arhipelagul grecesc (pag. 25). Aceeași scripitoare perspicacitate geografică.

Pescarii amatori au și ei satisfacția să învețe din carte că „șaparină este o undiță fără trestie”. Mi-e penibil să vă istorisesc și cum, autorul a făcut de rușine o întregă lume pescărească prin zînd cu șaparină un rechîn lung de un metru, care rechîn, de fapt, datorită unei dențilii bine întreținute, nu se poate prinde decît cu un cirilg legat cu sîrmă (pag. 68—69). La Abidjan, după vizitarea orașului, autorul este condus, absolut întîmplător — după cum susține — la un trib din vecinătate, unde, cucerit de drăgălăsenia copiilor, le dăruiește „bomboane, jucării, cutii de lapte praf de care știam că au mare nevoie”. Ce să spun, pentru o vizită întîmplătoare, mai bine aprovisionat decît un magazin sătesc.

Din șapte foci prinse cu traulul („am dat peste o avalanșă de carnivore marine, cum li se mai spune” — pag. 119), patru sînt din familia Otariidae și Odobenidae, celelalte trei din familia Phocidae, iar două din familia Otaviidae. Păi, să vedem: două la primărie, două la școală...

În pagina 185 aflăm că orașul canadian Saint John „prin funcția lui portuară beneficiază de cel mai ridicat flux înregistrat pe glob, de 19,6 m”. Asadar, prin funcția lui portuară, nu prin acțiunea conjugată a forței de atracție a Lunii și a Soarelui

Scrieri — 30

Această cifră considerabilă reprezintă numărul de volume pe care l-a atins deocamdată în cursul anului trecut publicarea integrală a operei lui Tudor Arghezi în Editura Minerva. Nici unul din scriitorii noștri mari nu l-ar putea concura în această privință pe autorul **Cuvintelor potrivite**, cărui în același moment s-ar fi putut sărbători semicentenarul de la apariția lor (1927). Eleganțul volum, în 16° — ca și precedentele — tipărit pe o hirtie specială, legat în mătase verde și prezentat într-un toc de carton, face parte din seria de **Proze** și cuprinde contribuția rebusistă a marelui poet, cu titlul **Cuvinte potrivite și... încrucișate** (1934), precum și „Sumarul complet al celor 29 de volume apărute în seria de **Scrieri**” (pag. 121—204). Cele peste două mii cinci sute de titluri reprezintă poate numai jumătate și nici atîta din prodigioasa activitate creatoare a meșterului, care pare a fi avut deviza „nulla dies sine linea” (nici o zi fără un rînd scris).

Incomparabil poet în vers (mai ales cel regulat, mai rar cel liber), Tudor Arghezi a rămas poet și în proză, fie că temperamentul său eruptiv se manifestă în pamflet, sau în „tablete” descriptive, în schițe de umor sec și în... cuvinte încrucișate, la invitația lui N. Gh. Popescu-Rebus, care a scris cu acest prilej un lămuritor „Cuvînt pentru cititori”. Față de volumașul apărut în 1934, volumul 30 de **Scrieri** mai aduce „trei careuri alcătuite din materialul rămas din vechiul volum” și „o serie de definiții extrase din careurile lui Tudor Arghezi apărute în **Rebus-Magazin** și, ulterior, în revista **Arges**.”

Pentru cine s-ar mira de contribuția argheziană la exercițiile rebusistice, aș face observa-

ția de ordinul evidenței că un poet nu putea da alte definiții decît cele de ordin metaforic, așadar netrădîndu-și nici vocația, nici măiestria. Astfel cuvîntul **nea** (zăpadă), care circula mai ales în Moldova, este definit: „O făină care se topește la Iași”.

Ce este **menajeria**? „Fabulă în carne și oase”. Dar **lena**? „Vine cu somn și cu abdomen”.

Taurul este prezentat emfatic. „Avem onoare: domnul duce de Siementhal, conte de Pitzgau”. Mai e nevoie să „explic” că este vorba de două renumite rase bovine, ceea ce mărește enorm prețul „nobilelor” specii?

M-am distrat și eu, în 1934, la primirea cărții, în primă ediție, să dezleg o parte din cuvintele încrucișate ale căror legende erau rodul imaginației metaforice a poetului.

Dintre careurile rezolvate mă opresc la „Surpriza”. Tudor Arghezi a definit **parlamentul**: „locul unde se adună ghiozdanele și județele”. Îi trebuie, nu-i așa, oarecare imaginație și dezlegătorului?

Mai dau și alte metafore, dintre cele mai izbutite:

Ten: „obraz obținut cu cosmetice”.

Amuletă: „pandantiv al superstiției”.

Sclavi de toată oara: „iloi”.

Iată, în încheiere, o mai perfrastică figură poetică pentru piatra numită **opal**: „A căzut în inel un strop de iaurt din ciutura lunii”.

Am povestit recent cum, surprinzîndu-l în subsolul ziarului **Adevărul**, semnînd autografe pe cartea respectivă și solicitîndu-l să-mi dea o dedicație, poetul a scris, între numele meu și semnătură, aceste două cuvinte:

„Cu rușine”.

Au trecut de atunci 44 de ani! Pînă astăzi n-am înțeles tîlcul acestui sentiment, cu totul nejustificat. În tot ce scria, și nu mai puțin decît în versuri, Arghezi nu făcea decît... poezie!

ȘERBAN CIOCULESCU ■

Biblioteca lui
Alexandru Philippide

Alexandru Philippide a primit Marele premiu al Uniunii scriitorilor pe anul 1977. Este un gest firesc, care onorează această instituție, acela de a răsplăti cu un astfel de premiu prezența prestigioasă printre noi a Poetului. Pentru că deși lui Alexandru Philippide nu i-a apărut

anul trecut nici un volum inedit, oricare iubitor al poeziei noastre îi simte covârșitoarea prezență. Este reconfortant să știi că undeva, într-o bibliotecă burdușită cu volume în mai multe limbi, de autori al căror nume a dăinuit și va dăinui prin veacuri, trăiește unul din cei mai mari cărturari și poeți pe care i-am avut vreodată, o conștiință care își scrutează cu luciditate veacul, pune întrebări umanității și caută să răspundă la întrebările puse de omenire. Pentru Alexandru Philippide cărțile care îi blindează pereții camerei sale de lucru nu constituie un refugiu care îl izolează de restul lu-

mii ca într-un adăpost impenetrabil. Dimpotrivă, ele îl ajută să distingă mai exact care îi sînt frămîntările, care sînt coordonatele epocii, de unde venim și încotro ne îndreptăm, cine sîntem și cine vrem să fim. Nu este vorba în cazul său de izolarea orgolioasă a poetului romantic, ci de crearea unui spațiu propice meditației la problemele contemporaneității, a meditației puse în slujba omului. Indiferent la zarva literară, pe Alexandru Philippide n-l deranjează faptul că mult dintre cei care îi învață versurile nu știu cum arată și pot să treacă pe lîngă el pe stradă fără să-l recunoască. A publicat puțin — opera sa poetică originală însumează doar patru volume: **Aur sterp**, **Stînci fulgerate**, **Visuri în vîietul vremii**, **Monolog în Babilon** — dar fiecare cuvînt din aceste cărți are acoperire în cugetul său. Creația lui Alexandru Philippide este un imn închinat omului, virtuților sale creatoare, cutezanței sale de a năzui mereu spre alte zări, puterii sale de a triumfa în ciuda oricăror opreliști. Ea este una dintre cele mai valoroase opere ale contemporaneității prin mesajul umanist, prin îndemnul său la apărarea omului de orice încercare de a-i desfigura esența, de înjosire și de înrobire a sa. Cărțile lui Alexandru Philippide sînt un bun de seamă adăugat nu numai literaturii române dar și literaturii universale iar existența lui este o pildă pentru oricare scriitor, pentru oricare locuitor al acestei planete.

GEORGE ARION ■

cum învățasem eu și cum, în naivitatea mea, credeam.

La Copenhaga aflîndu-se, autorul ne descrie frumusețile castelului Christiansborg cam așa: „Statuari, guarzii palatului — cu ireproșabila lor ținută vestimentară din care nu lipsește tradiționala căciulă imblănită — fac ca această construcție să constituie cu adevărat un distins ansamblu arhitectural”. (pag. 200) Ei, da, iată o idee pentru arhitecții noștri, care, dacă ar planta cite un guard, sau măcar cite un caporal, lîngă blocurile noi din prima generație, poate, ar mai salva cite ceva din distincția aspectului arhitectural.

În periplul său autorului i se mai întîmplă și alte chestii nostime: salvează un naufragiat care stătea de 24 de ore, ca pe o saltea pneumatică, pe carapacea unei broaște fetoase uriașe, care, cucerită de nobilul țel al salvării unei ființe umane, nu s-a repezit și ea după hrană o zi întreagă, trăind din rezerve, probabil (pag. 138). Ni se istorisește cum dăta traulerul — cu precize sarcini economice, de fapt, și pentru care fiecare minut contează — se întoarce din drumul său pentru a salva un leu de mare încolțit de rechini. Citez, pagina 138: „În ultimul moment, cînd rechini stîrșiseră cercul în jurul lui gata să-l sfîșie, văzîndu-ne, leu de mare făcu un salt uriaș drept în barca noastră și rămase întins, frînt de efort. Sîntem uimiți”. Noi și mai mult. Oricum, să vezi un animal (descrie mai departe drept „colos”), cîntărind citeva sute de kilograme, sîrînd în barcă grațios ca o broscuță, nu-i puțin lucru. În continuare, doctorul prinde în citeva copci „tăieturile adînci făcute pe spate de cozile rechinelor”, care rechini, culmea sadismului, întii își zgîrie victimele cu cozile în loc să le devoreze ca niște fiare oneste ce sînt.

La pag. 150 ni se descrie cum un membru din echipaj este luat de o pală puternică de vînt și aruncat în apă. Este salvat cu toate că nu știa să înoate, fiindcă (ni se explică în pag. 153) în cădere a făcut citeva tumbă, „geaca de piele” cu care era îmbrăcat s-a umplut cu aer și l-a ținut, așa, la suprafață. Fiți prudenți! Folosiți gecele de piele! Mircea Novac are o predilecție deosebită pentru

clîșeul cu omul neputincios smuls ca o biată păpădie de vîntul nebun. Ni se mai bate un apropo pe aceeași temă la pag. 151, unde ni se povestește despre un caz la care autorul a fost martor: un marinar român, urmîrit de neșansă (probabil nu avea nici geacă de piele), după smulgerea de către vînt și aruncarea în mare, a fost înghițit pur și simplu de către un casalot, acesta vinat la rîndul lui de către o balenieră, umflat cu aer, remorcat, urcat pe nava de prelucrare, spintecat și extras dintre măruntaie, încă viu, sărmanul Iov. Comentariile mi se par inutile. Doar să pomenesc că și în **Delfinii sudului** un motorist este luat de vînt de pe covertă și aruncat în apă în dreptul Siciliei (în ultimul timp mi-e frică și de curentul provocat de o ușă și un geam concomitent deschise), nu mai este găsit, echipajul îl plînge bărbătește, adică deloc, și tocmai cînd se împăcaseră cu dispariția lui, în momentul în care nava intra în portul Gibraltar (la o distanță de circa 1000 mile marine = 1852 km) cine credeți că îi întîmpină pe cheu? Ei, hai, că nu ghiciți: motoristul cu pricina, care fusese găsit de un delfin — bun samaritean — transportat de acesta pînă în Sicilia, de acolo mai departe cu elicopterul pînă în Gibraltar (îmi închipui ce despărțire dureroasă a fost aceea cu delfinul; poate și-au dat și adresele). Așa surpriză mai zic și eu.

La pagina 186 a cărții **Polar la ecuator** ni se mai descrie fantastică prindere în traul a unui submarin, care, încapătînat, trăgea înapoi, nava traul înainte, puterile se încordează, cîștigă submarinul și traulerul începe să fie tîrît înapoi pînă se lămuresc lucrurile și se cer scuzele convenite în astfel de situații. Auziți, un traul făcut să ridice citeva zeci de tone de pește, cu o rezistență de siguranță poate dublă, să facă obiectul forțelor de tracțiune ale unui submarin (care, chiar de buzunar fiind, tot cîntărește citeva sute de tone) și o navă trauler care să aibă și ea citeva mii de tone. Baroane, trebuie să recunoști că ești un copil inocent pe lîngă Mircea Novac.

IONESCU AUREL ■
ofițer mcrîtim I

CRONICA LITERARĂ

Mihail Diaconescu:
„Adevărul retorului Lucaci”

Oricît de mare ar fi atracția, în romanul istoric mai nou, pentru ideile moderne transpuse ori chiar disimulate sub aparența celei mai exacte restaurări a faptelor de odinioară, există și aici o limită. Romancierul nu se poate îndepărta prea mult de trecut. Romanul istoric rămîne totuși un gen riguros, cu toate că între timp formula s-a deplasat considerabil spre eseu. Nu mai puțin

aducerea personajului sub incidența psihologiei noi sperede în fond exigența de autenticitate. Fiindcă, în astfel de situații, interesul pentru adevăr covârșește setea însăși de ficțiune. **Adevărul retorului Lucaci** ni se pare un roman valoros, o sinteză de restituire documentară și meditație filosofică. Tabloul epocii este complet, impresionînd mai ales prin forța detaliilor. Inutil să ne mai întrebăm care e raportul dintre invenție și realitate. Aici totul este istoric. Propriu-zis autorul nu explică nimic, evenimentele se desfășoară de la sine conform unui ritm aproape impenetrabil. În orice caz intenția de a clarifica mecanismul interior al istoriei nu transpare în chip tezig. Dovadă ultimul capitol, în care individualitățile și orice efort de inițiativă se neantizează complet. Citeva pagini numai concentrează de două ori mai mulți ani decît în timpul roman. Tonul se solemnizează și recade brusc în apatia cronicărească. Parcă ar fi un fragment de letopisesc, în care faptele sînt văzute de sus de tot. O undă vagă de dramatism mai persistă totuși: istoria își răscumpără într-un fel victimele.

Dar să revenim la firul romanului. Fără să romantizeze, narațiunea ne rezervă multe surprize: fapte nu atît umile sau extraordinare, cît memorabile. Nimic previzibil dinainte, cel puțin în ce privește evenimentele mari. Cartea se poate ușor rezuma, respectînd riguroso planurile; am schematiza-o însă, Mihail Diaconescu nu proiectează istoria în mit: au loc uneori întîmplări atît de absurde, încît nu e nici măcar de conceput că ele s-ar putea repeta. Nici nu demitizează: aceasta ar fi desigur suprema mistificare. Acțiunea se petrece în timpul domniilor lui Iancu Sasu și a lui Petru Șchiopu. Singură luptă pentru putere ia forme de excepție, de-a dreptul fabuloase. Țărani, la rîndul lor, se răscoală sub conducerea lui Ion Lungu. Moldova trece într-adevăr prin momente grele. Epoca nu e demnă de o epopee, cei care conduc „destinele” țării sînt niște bicisnici. Autorul nu-i neglijează totuși pe domnitori și pe boieri: ba îi individualizează cu destulă pregnanță. Preferința merge însă către un alt personaj. E vorba de retorul Lucaci, **magister principalis** și egumen (o vreme) la Putna. Indiscutabil el este „eroul”. Un erou al adevărului. Vrea să instaureze, în lumea aceea cumplită, legea — în locul violenței și cruzimii. Numai că înainte de a-și redacta cartea despre **Pravili** el trebuie să lupte pentru adevăr. Traiectul vieții sale (cu peregrinările și anfenințările de moarte la tot pasul, moartea însăși) n-ar fi decît o încarnare a acestei lupte. Numai astfel, cu prețul vieții, utopia retorului se transformă în realitate și deci în adevăr.

Nu e greu să ne dăm seama că **Adevărul retorului Lucaci** aspiră să fie și un roman politic. Cu atît mai mult ne surprinde faptul că uneori autorul preferă, în comentariul direct, un soi de înțelepciune sfătoasă — paremiologică — în locul unei gîndiri mai incisive. Ideile își pierd astfel vivacitatea, pagina ia aspect greoi, livresc. Se mizează poate exagerat de mult pe efectul de limbaj. Dialogul propriu-zis, în schimb, este curat, personajele n-au această superstiție. Izul cronicăresc aparține numai autorului, în calitate de rezonator și povestitor. Firește nu este exclus ca Mihail Diaconescu să aibă și alte rațiuni, vrînd să dea bunăoară relief ideilor și problematicei și chiar prin vorbire: e în ultimă instanță un mod inteligent de a obiectiva (impersonaliza) o atitudine subiectivă și de a face astfel din propria sa voce un personaj (în fond o convenție literară) — CRONICARUL ca mesager nemijlocit al expresiei destinului. Oricum însă o disonanță de stil tot persistă pînă la urmă.

Romanul n-ar însemna prea mult fără personajele sale. Pe lîngă forța epică (deși supravegheată), Mihail Diaconescu are intuiție psihologică. Abulia lui Petru Șchiopu nu e simplă ciudățenie. Domnitorul cunoaște toate etapele sindromului depresiv, mergînd pînă la disprețul de sine. Instinctul puterii ia forme chinuitoare în intimitate: de la reveria răzbumării pe toată lumea, trece la acte de sadism. Victima va fi un prizonier cărui îi zdrobește el însuși capul cu buzduganul. Iancu Sasu, celălalt domnitor, are și el fixații asemănătoare. Nu e numai durerea de deasupra frunții, care-l îndispune cumplit. El se află mai aproape de perversiune: practică alchimia, printre altele. Și alte personaje din roman dovedesc același caracter contradictoriu și insolit. Dacă ne gîndim bine, autorul nu dezertează de la „realitate”. Faptele demente, absurde nu pot fi puse decît pe seama demențelor. Facilă ni se pare totuși prezența celor trei „demoni”: negustorul Anastase, nepotul acestuia, Lucardi, și frumoasa Despinis.

Să nu-l uităm însă pe retorul Lucaci. Din el iradiază întregul roman. Aventura sa e ca o dramă a absolutului. Firesc ar fi să nu-și găsească nicăieri locul și liniștea, nici în tabăra lui Ion Lungu. Atunci violența era universală: el însuși, ca om, avea o fire violentă. Dealtfel, personajul intră la un moment dat în penumbră. Este o pierdere pentru roman.

Adevărul retorului Lucaci este romanul de maturitate al unui prozator înzestrat.

CORNEL MORARU ■

Vă propunem un nume

Mariana Pândaru

● Din acea atit de efervescentă vatră literară a Hunedoarei, indiscutabil la această oră localitatea cu cea mai mare densitate de lirism, robust și autentic, pe suflul de om, iată și o tină vestală, altfel, ca profesie, operatoare la Centrul de calcul al Combinatului siderurgic, membră a cenaclului muncitoresc „Lupta”. Dintr-un florilegiu al reușitelor sale lirice din ultimii doi ani am ales, la rindul nostru, aceste pregnante miniaturi, cind dălturii în piatră, cind efigii delicate, în substanța cărora alternează sublimarea unui sentiment, notația unei revelații sau șoapta unei confesiuni. Nostalgia peisajului montan din preajma celeilalte mari cetăți de foc, Reșița, unde s-a născut, se face simțită într-un adevărat elogiul al pietrei ca și al deschiderii spre universul rustic, care se asociază fericit cu lucrurile gingașe ale naturii și mai ales cu o sinceră, tulburătoare aspirație spre frumusețea și puritatea sufletului omenesc. Precum am înțeles, dintr-o discuție purtată la redacție, Mariana Pândaru este organic un talent care crede în înțeleptul „festina lente”, astfel că nici noi și nici cititorul nu trebuie să ne așteptăm după acest debut la o revărsare imediată și impetuoasă a șarjelor lirice, chiar în selecția de față fiind sesizabile unele imperfecțiuni, motive care se repetă nejustificat. Dintr-un oțel de calitate se pot obține nu numai „profile” de mari dimensiuni, ci și mici mecanisme, îndelung gândite și elaborate, la fel de necesare vieții.

N. S. ■

Stare de fapt

Se stinge ceva în pădurile iernii
copacii prind gustul de fum
e-atit de aproape cimpia
cu urmele ploii

și nu există pace în lucruri
cad peste noapte luceferi
în formă rotundă cresc păsări
fluturii albi se retrag în peșteri
și mai ales în fîntini
se face lumină.

Fotografie

Bunăoară, casa galbenă
în virtejul pămîntului stă
mușcată de toamnă
i se lipesc de pereți ploile
căci, mai incolo, oamenii ei
sint printre brazde, statui.

Deasupra, nelalocul lor,
munții fumegă sub răsăritul
ca o ciupercă.

Autoportret

Ieri trăiam într-un minz
Din preajma cascadelor
Și fugeam de păduri
Ca de biciul cuvintelor

Azi crește griul
Din tîlpile mele albe de ploi
Și mi se despletesc miinile
În rădăcini de izvoare

Miine vor cînta în mine mestecenii
Sau vor înflori pietre incinse.

Drum de toamnă

Mi s-au urcat în spate pădurile
și cu ele aprinse fug înspre ape ;
Totul e foc
Din răsărit, păsări înroșite mă urmează,

Cimpiile mă așteaptă
ca niște corăbii
cu florile soarelui intoarse spre mine

Trec peste poduri de piatră ;
Mă fac un virtej
și arunc în urmă cu ierburi

Fluturi liberi mi se ridică din păr
ca o ceață din lanul de griu
Ajung la țărături
și aud
că-mi ninge pe umărul sting.

Vin călătoare

Vin călătoare prin dimineața de iarnă
De parcă m-aș naște acum
Și mi se răsucește sub coastă
O mină de gheață.

M-am schimbat în tăcere
Cu fața spre oglinda zăpezilor
Și larma din mine
N-o simt decit iepurii slobozi.

Undeva pe aproape

N-auzisem pe nimeni
dar undeva pe aproape
pietrele albe se făceau
temelii pentru arbori
și în mine se preschimba
gustul iernii în piine.

N-auzisem pe nimeni
dar ploile rostogoleau
floarea-soarelui înspre cenușă
și miinile mele deveneau abur
în apele zorilor.

Cîntec înspre mama

Cu părul plin de chiciură
mama mea fuge în păduri și
mă renege
pentru că trăiesc într-o casă a ploilor
ca o pasăre Phoenix
și în fîntinile mele cad vulturi
pentru că mă înstrăinez de pămînt
cu neodihnă și dor

În somnul meu iepuresc
brațele mi se aprind ca niște ruguri
și cheamă iarba
răsărită pe urmele mamei...

Dialog literar:

Hunedoara — Reșița

Între diversele manifestări organizate de cenaclurile hunedorene se numără și schimbul de experiență cu alte cenacluri literare din țară. La sfîrșitul anului trecut un număr de membri ai cenaclurilor hunedorene, cuprinzînd și doi membri ai Uniunii scriitorilor, poeții și traducătorii Dan Constantinescu și Neculai Chirica au fost oaspeții cenaclului literar „Semenicul” din Reșița — răspunzînd vizitei făcute de cenaclul reșițean în vara trecută hunedorenilor. Cele două orașe, înfrățite în țelul lor suprem de a da cit mai multă fontă și oțel țării, au dorit să colaboreze și pe plan spiritual. Nimic mai simplu decit un dialog între scriitorii reșițeni și cei hunedoreni care a debutat la Casa de cultură din Reșița prin citirea de către Gheorghe Nistor, oțelar hunedorean, a citorva poeme de un autentic fior. În cadrul întîlnirii de la Reșița au citit numai membri ai cenaclurilor din Hunedoara. Adică : Martin Seghedi, muncitor, Ioan Evu — muncitor, Aurel Manta — muncitor, Adrian Demea — muncitor, Ana Ciontea — elevă. Au citit și cîțiva pionieri hunedoreni, membri ai cenaclului pionieresc „Muguri” al Casei pionierilor. La discuții pe marginea poemelor citite s-au înscris numeroși scriitori reșițeni, iubitori de literatură, care au scos în evidență în primul rînd climatul cu adevărat propice dezvoltării talentelor ce există la Hunedoara. Pentru o mai bună ilustrare a discuțiilor purtate reluăm textual : Gheorghe Jurmă, ziarist, secretarul cenaclului literar „Semenicul” : „Climatul literar de la Hunedoara nu se deosebește cu mult de cel al Reșiței. Îmi pare într-adevăr ceva mai nuanțat. Îmi place că poezia hunedorenilor este în afara oricăror șabloane ieftine. Ei se integrează în real scriind o poezie patriotică de cea mai bună calitate. Sint în continuare pentru asemenea schimburi de experiență”. Doru Andreescu, bibliotecar și poet : „Mi se pare foarte interesant climatul literar și de muncă al Hunedoarei”. Remarcă apoi creațiile lui Aurel Manta și Gheorghe Nistor. Nicolae Irimia, poet premiat în prima ediție a Festivalului național „Cîntarea României” : „Hunedoreni au niște poezi cu care se pot mîndri la fel cum se mîndresc cu oțelul de cea mai bună calitate”. Crede că Ioan Evu poate aspira pe bună dreptate la un volum personal. „Interesantă și posibilă de mari surprize mi se pare Ana Ciontea”. „Gheorghe Nistor ar trebui să nu-și mai cenzureze prea mult elanul său de oțelar bine înfipt în pămînt”. Gheorghe Zinescu, prozator premiat în „Cîntarea României” : „Remarc pe Ioan Evu”. Are loc apoi o discuție despre climatul literar de la Reșița și Hunedoara, despre concursurile de debut care nu se dovedesc întotdeauna, eficace în descoperirea de talente. „Îmi place poezia lui Gheorghe Nistor și Aurel Manta”. Marin Dobre : „Sint interesanți toți poeții hunedoreni. Foarte interesanți mi se păr Adrian Demea și Aurel Manta. Sint interesanți pentru noutatea, prospețimea versurilor pe care le scriu”. Jeana Morărescu, secretar literar la teatrul din localitate : „Hunedoara se dovedește a fi o geografie de talente, temperamente. Facturile poetice ale celor care au citit nu se aseamănă una cu alta. Asta dovedește multă seriozitate în abordarea literaturii”. În continuare a urmat un recital de muzică folk și poezie. Au citit : Neculai Chirica, Eugen Evu, Sabina Opreanu, Octavian Docli, Mariana Pândaru, Valeriu Bărgău. Au cîntat frumoase balade hunedoreni Ioan Evu și Mariana Pândaru. De la Reșița au cîntat remarcabil : Ion Milea și Tamara Bădău. „Reușita acțiunii cenaclurilor hunedoreni și reșițeni ni se pare de bun augur acum cînd a început deja a doua ediție a Festivalului național „Cîntarea României”. Vom continua și vom diversifica asemenea acțiuni atit la Reșița cit și la Hunedoara”. Sint cuvintele tovarășului Mihai Deleanu, vicepreședinte al Comitetului județean pentru cultură și educație socialistă Caraș-Severin. Ne alăturăm cu totul acestor acțiuni care implică două orașe și județe înfrățite într-o nobilă misiune de dezvoltare pe multiple planuri a societății noastre socialiste.

NICULAE STOIAN ■

VALERIU BĂRGĂU ■

Dialog

V. Cercel : Semnalele critice pe care le lansăți dv., indiferent dacă răspundeți sau nu la acest nume, sint în bună măsură reale. Speranța ca rubrica nou lansată de revista „Flacăra” ca de altfel spațiul mai larg acordat literaturii să contribuie la cristalizarea unui reviriment literar tînăr, de genul celui de la „Lucafărul” din anii '60, o nutrim și noi. A nu se uita însă că au trebuit cîțiva ani buni și atunci pînă să se producă explozia aceea de talente și de poezie mai ales care a dat o nouă vigoare literaturii noastre. Debutul multora se produsese mult mai înainte, uneori chiar cu mulți ani, dar această nouă calitate a poeziei noastre nu s-a putut naște decit în efervescenta generată de activitatea „Lucafărului” mai întii sub egida lui Miha Dragomir și mai apoi a lui Eugen Barbu. „Flacăra” nefiind publicație de specialitate și nebeneficiind de un spațiu amplu pentru literatură (tinerilor le este destinată pe număr cel mult o pagină, adică o jumătate de pagină format „Lucafărul”), încearcă totuși acea mică schimbare, acea nouă orientare care să satisfacă dacă nu pe toți iubitorii de poezie bună, cum năzuim dv., măcar pe o parte din ei. Fără a avea pretenția că toate numele propuse (sau repuse în atenția publicului) vor rezista la probele grele și aspre ale afirmării, ale maturizării literare, noi ne vom strădui să le orientăm și susținem strădaniile cu mijloacele de care dispunem. Nu credem de aceea că ar trebui să abandonăm aceste talente în favoarea celor pe care le numim dv. cărora de altfel paginile noastre le sint, de asemenea deschise. Și unele și altele suferă, ca mulți dintre poeții altfel talentați ai noii generații, de faptul că ceea ce au de spus contemporanilor e prea puțin și neînsemnat, că substanța de viață și idei e destul de precară, că problematica cea mare a zilei de față nu o stăpînesc, de aici și avalanșa de cuvinte goale, uscăciunea livrescă, vagul, filosofarea searbădă. Prea puțin dintre cei ce vor să-și facă un nume în literatură se încapățînează să aducă în poezie viața însăși, să găsească formule poetice noi fiindcă au de transmis idei noi,

mesaje noi, proprii noii problematice cu care se confruntă literatura și arta noastră de azi. Dacă abătîndu-ne de la cadrul acestui Dialog, am ținut să formulăm aceste cîteva opinii, e pentru că săptămîină de săptămîină, la lectura plicurilor trimise resimțim nevoia unor tentative cu adevărat mari din partea noilor nume care bat la poarta consacrarii. Dar, deocamdată, atît.

Titu Șerban : Notații frumoase ici-colo, mai ales în „Pădurea” și „În așteptare”. Nu reușiți mai mult, pentru că nu vă propuneți mai mult.

Sabina Petruș : Stări poetice disimulate, lipsite de vlagă. Nici o trăire autentică. Iată, la întîmplare, o mostră : Am vrut să caut / formele abstracte / ale fericirii, / dar am găsit / urmele pașilor / din anii mei tineri. / Și-atunci, m-am întors, / mi-am culcat genunchii / pe cioburile speranțelor / trecute și am plîns. Din păcate, compuneri de acest gen care, vorba unui poet, „nici nu înroșesc, nici nu albăstresc hîrtia de turnesol” ne parvin, sub diferite semnături, cam multe din orașul dv.

V. Petrescu Mărgăan : Într-adevăr, cuvintele — la dv. — sint un obstacol pentru poezie, fiindcă în ciuda multor semne ale vocației, sinteți preocupat numai de cuvinte în sine, pîrîndu-vă că dacă ele vor fi puse în asocieri cit mai sonore — „pasăre mondială”, „delicent mondial” etc. — vor reuși să suplinească substanța însăși. O întregă pledoarie pe motivul numelui nu e pînă la urmă decit un cerc vicios care, oricît de poetic v-ar părea dv. după cum îl descrieți vă va împiedica să evoluați : „nu îndrăznesc să-mi părăsesc numele / deși mă strînge / lăsați-mă aici să strig lumii / frica luminii să plutească în mine albastră, / știu că urmele mele vor fi stele”. Starea aceea, prea puțin fertilă pentru scrisul autentic, cred că o definiți extrem de exact în scurta și reușita notație lirică pe care o transcriem : Cuvintele colorate / atît de mult se iubesc / pe ele însele / încît li se face somn / și uită adevărul afară. Încercați să vă confrunțați mai transant scrierile cu asemenea adevăruri.

Iulian M. Terci : Dintre încercările în proză, stîngace încă, o undă de poezie și candoare se insinuează frumos, cu sensibilitate, în cea intitulată „Trecere”, ipostaza pe care însă o întîlnim

destul de des în literatură. Căutările lirice ar putea fi incununate de succes dacă ar fi mai substanțiale în planul ideilor, mai pline de noutate, dacă frămîntări fecunde le-ar fertiliza solul. Versuri frumoase ne-au reținut atenția mai ales în „Baladă pentru Radu Anghel” și „Nesomn” (Somnul dormea în pleoapele străvezii de iubire / ale îndrăgostiților).

Mihai Poenaru : Cîte un vers reușit și o anumită cursivitate a mînuirii cuvintelor te-ar îndemna la prima lectură să întrezărești oarecare semne poetice. Citirea mai atentă îți relevă cu atita evidență gratuitatea acestor compuneri, înșiruirea de platiitudini, lipsa de idei, încît cu toată ezitarea noastră de o vreme trebuie să vă spunem sincer că mergînd pe acest drum n-ați putea decit să sporiiți cantitatea — și așa destul de mare — de maculatură. Transcriem pentru a proba și afirmațiile noastre, lucrarea „Luminile”. Ce-ar fi fost pădurea fără frunze, / copilul fără lumina feței și tu / care n-ai fi știut locul iubirii ? / Ce-ar fi fost muntele fără munte / și apa fără apă, dar omul fără om / și fără beția de vis ? // Naște-mă a cîta oară cum mă știu, / rămînă mai mult decit soarele, mai mult / rămînă semn c-am fost, că s-a-nccercat / și unde apele sint mai adînci fi-vor împărății altfel / și altfel vor nuntii, de-acolo și de-aici luminile.

Marin Dumitrescu : Dintre cele trei poeme incredîntate nouă „Nașterea poetului” e cel mai apropiat de împlinire, atît viziunea de ansamblu cit și derularea ei fiind mai coerente, cu o logică mai stringentă. Tentații ale grotescului nu lipsesc nici aici dar ele nu pot fi estompate în lucrul pe text. Cit privește „Ritmul”, dincolo de unele pasaje reușite, viziunea de ansamblu e cînd edulcorată, cînd grotescă. Un imagism cînd exotic, cînd patriarhal se amplifică printr-o sciziparitate de vieță primare în „Imn stîlpului” din care cu greu se pot reține unele pasaje frumoase spre final, cînd poetul descinde și pe tărîmii natali. Lucrările de largă respirație presupun o experiență poetică mai solidă, ceea ce dv. nu aveți încă și ca atare, carențele începutului apar și mai evidente.

Ionela Prodan :

„Eu n-am făcut carieră. Eu am iubit cîntecul!”

Interpreta de muzică populară Ionela Prodan este o fire extrem de deschisă, „oltenescă” așa zice. Cine n-o cunoaște poate fi, eventual, șocat. Vorbește simplu, intră în subiect fără ocolisuri, spune ce gîndește, fără să menajeze eventuale susceptibilități, ca la ea „acasă”, în comuna Dăbuleni Doljului.

Anii de sedere în București n-au schimbat-o; nici succesele, nici popularitatea. Firul întrebărilor îl deschide ea: mi-a trecut supărarea? Știu foarte bine la ce se referă. Acum aproape doi ani am solicitat-o să cînte la o manifestare a Cenaclului Flacăra al Tineretului Revoluționar, care avea loc în sala teatrului din Piața Amzei. Noi toți, inclusiv conducătorul cenaclului, care făcuse prezentarea în acest sens, ne așteptam ca Ionela Prodan să cînte melodiile sale populare. Din proprie inițiativă însă, ea s-a hotărît să interpreteze... cîntece pentru copii, de pe un disc ce tocmai apăruse, cu melodii compuse de Hari Brauner pe versurile Lenei Constante.

Publicul amator de muzică tînră, de folclor autentic și de poezie, public de acum avizat cu specificul cenaclului, a fost deconcertat. Cîțiva spectatori au început să fluiera. Cîntecele erau de o extremă simplitate, cîntece pentru copii, de cîntat la grădiniță, frumoase în genul lor, dar total inadecvate specificului manifestării noastre și chiar „profilului” știut al cîntăreței pe care, de acum, sala, veselă, a început a o acompania ironică, cu aplauze sacadate, ca la un cîntec ritmat.

Și atunci am avut revelația personalității interpretei. În loc să se oprească, ea a cîntat aceste piese pentru copii cu o asemenea căldură, cu atîta credință, le-a pus în valoare cu atîta acuitate și înțelegere universală lor căld, încît publicul a simțit că se întîmplă ceva. A ascultat cu

atenție și bătaile din palme sacadate s-au transformat la sfîrșit în ropote de aplauze, aplauze adevărate pentru talentul și dăruirea interpretei, pentru simburile de frumusețe și de vrajă al cîntecelor pe care ea știuse și putuse să-l evidențieze în ciuda unei primiri aproape „ostile”.

„Surpriza” însă a rămas. Ionela Prodan cîntase altceva decît se anunțase și pentru acest act de indisciplină eu mă așteptam să trag ponoasele. N-a fost așa pînă la sfîrșit. Ionela Prodan crezuse că m-am supărat. O asigur că n-a fost nimeni supărat pe ea, dovadă că mă aflui aici, în camera ei plină de fotografii, de trofee și de afișe, ca să-i solicit un interviu.

— Îți mărturisesc, îmi spune, că speram în secret să se ajungă la seria interviurilor și la mine. Nu din orgoliu, nu mă cred eu mai mare decît alții — știu exact care îmi este locul — ci pentru că doresc să-mi spun și eu părerea despre unele dintre problemele interpretării și valorificării folclorului nostru muzical, așa cum s-au abordat, s-au dezbătut și se dezbate cu pertință în paginile revistei „Flacăra”. ...Am stat de vorbă și cu alți cîntăreți, colegi de ai mei. Cu toții sintem de acord că inițiativa unei publicații de prestigiu revistei „Flacăra” de a susține cu consecvență dialoguri cu interpreții de muzică populară este, în contextul penuriei unor astfel de discuții la obiect, pertinentă, extrem de valoroasă și se cere salutat.

— Știi că sînteți absolventa unei facultăți de istorie-geografie și că ați profesat un timp la catedră. Spuneți, ce credeți, iubesc intelectualii noștri muzica populară?

— Intelectualul român, adevăratul intelectual iubește muzica populară chiar dacă nu dă drumul tare la aparat și-și cheamă nevasta: „hai repede, dragă, e muzică populară la radio!” Eu cunosc atîția doctori, profesori ori juriști, care vin mereu la concertele mele sau ale altora, ascultători avizați, unii profund cunoscători ai specificului diferitelor zone folclorice și ai stilurilor interpretative. În general, intelectualul iubește muzica populară autentică, pe el îl interesează ideul. Am simțit aceasta mai ales cînd am cîntat cîntece noi în repertoriul meu, la vremea respectivă, fie că a fost vorba de „Codrean haiducul” cules de la nea Floriță, ori de „În pădure la Zăval” pe care mi l-a cîntat prima oară lăutarul Dumăni, sau chiar „Cînd oi zice ca năutul” cules de la lăutarul Sarpe. Publicul obișnuit apreciază mai mult cîntecele arhicunoscute și le vrea mereu, așa că trebuie să fii tare, să refuzi citeodată să cedezi insistențelor lui, și să ai curajul să-i prezinți un cîntec nou cules, chiar dacă primirea nu e tot atît de călduroasă ca în cazul „șlagărelor”.

— Puteți oare vorbi de „șlagăre” în muzica populară?

— Sper că vei scrie cuvîntul între ghilimele. E vorba de cîntecele populare mai cunoscute, care circulă mult, care apar pe discuri, uneori în mai multe interpretări, și care sînt solicitate aproape zilnic la radio. Sînt cîntecele pe care îi le „strigă” publicul din sală să le cînti. Ele sînt frumoase, foarte frumoase chiar, sînt cîntece adevărate — pentru că însuși poporul nostru care le-a creat se regăsește în ele — dar care prin repetare abuzivă riscă să-și piardă din valoarea lor inestimabilă. De fapt, cred că de ele ar trebui să ne „apropiem” mai rar, să avem un repertoriu atît de variat încît să nu apelez mereu la aceleași cîntece „sigure” de succes. De aceea eu aș vrea să cînt „șlagăre” mai rar. Dar parcă poți întotdeauna?

— Dați-mi exemplul unor astfel de cîntece „șlagăre”.

— Nu pot exemplifica decît cu cîntece din repertoriul meu. Iată de pildă „Ascultați tineri la mine”, un cîntec foarte frumos, melodios, care a fost multă vreme în fruntea topurilor, a preferințelor ascultătorilor; și cum să nu fie, cînd e vorba în el de dragoste de părinți, de locurile natale; foarte îndrăgit e și cîntecul „Învoiți-ne flăcăi”, pentru că dintotdeauna dorul fetei rămase acasă e mai puternic după flăcăul plecat în armată. Mai ales acum, cînd fetele fac și ele armată, cîntecul meu e foarte cerut.

— Spuneți-mi, vă rog, versurile acestor cîntece sînt populare sau le-a compus interpretul?

— Intrăm într-o problemă pe care n-aș fi vrut s-o discutăm aici. Eu rămîn la părerea mea că atunci cînd mi se pare mie necesar pot schimba o vîrbă sau un vers ori chiar o strofă, dar întotdeauna în același spirit, cu respect pentru stil. În fond, așa a făcut dintotdeauna poporul, sau fac și lăutarii mai bătrîni, care adaugă cite un cuvînt, un vers nou. Gata!

— În sfîrșit nu prea sîntem într-un tot de acord în această privință intrucît mie mi se pare discutabil „dreptul” unor cîntăreți sau al altora de a asocia melodii vechi cu texte proprii sau așa-zise „noi”.

— Nu este adevărat! Eu nu am făcut niciodată acest lucru! Citeodată am simțit nevoia să schimb, să inversez un vers, o strofă. Intotdeauna însă cîntecele mele, cu text cu tot, au provenit de la lăutarii și de la țărani de la mine, din sudul Doljului. Niciodată nu m-a tentat succesul „facil” la un public „prea generos”. M-a interesat să vad reacția adevărată a publicului, simțămîntele sale încercate la auzul cîntecelor pe care le prezint. Eu nu am pretenția de creatoare ci doar de interpretă. Ce-l drept nu am stat eu totdeauna să judec cit de autentic poate fi un cîntec. Este altceva. Acuma însă știu că nu orice cîntec — care poate plăcea — merită și trebuie pus în circulație. Anul acesta am de gînd să vizitez mai des Arhiva de folclor spre a-mi îmbogăți repertoriul cu piese de valoare, autentice.

— Vorbiți-mi acum despre viața dv., sînteți gospodină?

— Da și mă mîndresc că sînt. Îmi place să gătesc, am învățat de la mama să fac mîncăruri olteneste, de care și bărbatul meu, care e ardelenian nu are a se plînge. Adevărul este că o satisfacție sufletească deosebită îmi dă și reușita în profesia pe care mi-am ales-o, dar și armonia și înțelegerea din casă. Intotdeauna mi-am dorit familie, bărbat, copil. Acum, că le am, știu să le apreciez. De fapt orice artist ar trebui să aibă o viață de familie, să ducă o viață ordonată. Circulau pe vremuri niște versuri „C-așa-i viața de artist: / Noaptea vesel / Ziua trist!” Nu sînt de acord cu ele, nu mai sînt valabile. Mai lansează unii, în meseria noastră, false idealuri: „Să fii liber, să nu ai obligații familiale, gospodărești, că numai așa poți face carieră”. Eu cred că asemenea idei sînt periculoase și mai cred că artistul, care e și el om al muncii, trebuie să se integreze în societate.

— Cum ați făcut carieră, Ionela Prodan?

— Nu-mi place cuvîntul. Și de fapt eu nu am făcut carieră. Eu am iubit cîntecul și am ajuns să-l cînt. Atît. Socot că am avut noroc. La noi, la Dăbuleni, toate fetele știu să cînte. Dacă publicul le-ar auzi...

— Totuși, cum ați ajuns să cîntați?

— Pe scurt: copil fiind, acasă, cîntam în curte, pe prispă, pe uliță, la școală; apoi la cîmînul cultural; m-au trimis la concursuri școlare, pe urmă ca

studentă la Craiova, la concursuri studențești. Am luat premiul I la un astfel de concurs studențesc pe țară, apoi „premiul special” acordat de Uniunea compozitorilor la Festivalul „Maria Tănase” în 1971; în sfîrșit trofeul „Floarea din grădiniță”. Asta e tot. Pe urmă filiera cunoscută: imprimări la radio, apariții la TV, discuri, angajament la „Rapsodia Română” și la Teatrul „Alexandru Davila” din Pitești, turnee în țară și străinătate. N-aș vrea să vorbesc despre mine.

— Bine, atunci să criticăm pe cineva. Pe cine? Radioul, Televiziunea, Electrecordul, presa? În general cîntăreții au mereu ceva de obiectat acestor instituții!

— Uite că eu n-am! Radioul și televiziunea difuzează multă muzică populară și de calitate, iar eu cînt de la radio, deci n-am de ce să mă plîng. La Electrecord mi-au apărut patru discuri de muzică populară și un disc cu cîntece de copii, pe care le știu... Poftim, ai aici albumul cu tăieturi din presă! Mereu s-au scris despre mine articole elogioase, uite cronicile discurilor, uite articole în „Săptămîna”, în „Informația”, în „Săteanca” și în „Flacăra”, apoi în ziarul „Înainte” din Craiova, în ziarul „Oltul” din Slatina! Acum citeva zile Electrecordul a lansat într-un tiraj de masă — care mă onorează — un nou disc cu duete — Ionela Prodan—Ion Dolănescu! În trimestrul al doilea îmi va apărea și al șaptelea disc personal cu melodii olteneste. În șapte ani de activitate — șapte discuri!

— Într-adevăr o activitate bogată. Dar permiteți-mi să vă întreb de ce cîntați cu Ion Dolănescu?

— Cred că am reușit să constituim un cuplu artistic bine armonizat și, în plus, ne asemănăm în preocupările de a descoperi noi cîntece populare. Ion Dolănescu este — cred cu tărie — unul din marii noștri cîntăreți, cu toate criticile care i se aduc. Dar cred că și el, ca și eu dealtfel, am învățat cite ceva din discuțiile acestea; am învățat că tributul plătit modei e adesea greu, că aceste cîntece care poartă sublimite în ele simțămîntele de veacuri ale poporului nostru sînt sfinte și că noi, cei care am avut norocul să le cîntăm în fața publicului, trebuie să ne apropiem de ele cu mult respect, cu infinită grijă. Așa cum o fac sutele de rapsozi populari care s-au afirmat în ediția I a Festivalului național „Cîntarea României”, demonstrînd cu prisosință existența atîtor și atîtor talente adevărate, cu repertoriu uneori extrem de bogate și de variate. Pentru noi ei constituie un exemplu viu de dăruire în slujba cîntecului românesc afirmat acum atît de plenar în cîmînul fertil al Festivalului național „Cîntarea României”.

— Ce proiecte aveți?

— Apariția unui disc LP în care vor fi incluse „Alunelul”, „Glasul fetelor”, „Învoiți-ne flăcăi”, „Mă întîlnii cu o turturea” și altele. Apoi citeva turnee în țară și poate peste hotare, spectacole cu Teatrul „Al Davila” din Pitești în Capitală și în alte localități din țară; Dar marile mele proiecte este îmbogățirea repertoriului. Știu că numai mergînd la izvoarele melosului autentic al poporului nostru voi reuși să-mi afirm eu personalitatea. Și mai știu că resortul succesului nu poate fi decît munca. Aș dori ca în ediția a II-a a Festivalului național „Cîntarea României”, în corul acesta uriaș al muncii și creației libere, să poată fi auzit și glasul meu!

NICOLAE SPIRESCU

Grigoraș Dinicu: Memorii

● Transcrise de fiul său, Grigore Dinicu

● Deceniul al patrulea — ultimul din viața lui Grigoraș Dinicu — a fost marcat de citeva evenimente dure-rose în biografia sa: cutremurul, războiul, operațiile de cancer al laringelui. Foiletoanele de față cuprind anii 1940—1944, cînd violonistul nostru a traversat emoțiile cutremurului de pămînt și a îmbrăcat haina militară spre a cînta la căpătîiul răniților. Însemnările lui Grigoraș Dinicu depășesc cadrul unor simple însemnări personale, înscrîndu-se ca documente zguduitoare de viață ale întregului nostru popor. Aci, literatura de tip memorialistic se transformă în istorie. Furtunul însă nu-l împiedică pe muzician să-și păstreze firea deschisă, umorul, spre a inspira colegilor de breaslă încrederea într-un viitor mai bun.

VIOREL COSMA

Cutremurul

Iată că într-o zi pămîntul, care ne rabdă cu milă și duiosenie pasul nostru ce-l facem pe spinarea sa atît de bătrînă și gîrbovă, s-a cutremurat și s-a cutremurat atît de puternic încît a înghițit în sinul său sute și sute de oameni. Nenorocirea acelei nopți a cutremurului mi-o amintesc în felul următor:

Terminasem mai devreme în noaptea aceea la Continental și cînd ne pregăteam să ne închidem instrumentele, un telefon dat de colegul nostru Nicu Stănescu (un distins violonist, șef de orchestră, care

provine din orașul Ploiești, a terminat Conservatorul la clasa Cecilia Nitzulescu-Lupu în anul 1926). De atunci și pînă-n prezent Nicu Stănescu împreună cu frații săi sînt atracția permanentă pentru restaurantul unde ei cîntă. Are pe cei doi frați, unul pianist, care execută foarte frumos la pian multe cîntece specifice pentru vioară, de exemplu Ciocirîlia. Iar celălalt frate a terminat studiile de violoncel la clasa maestrului Dimitrie Gh. Dinicu (actualul profesor de la Conservatorul de stat). Într-o zi îl rugă pe maestrul Grigoraș Dinicu să vină la el la restaurant, fiindcă patronul său, domnul Floru, care

ținea restaurantul Presei din strada Academiei, preparase o mîncare grecească, anume spre a-l invita pe marele virtuoz și pe băieții din orchestră.

Grigoraș Dinicu a primit invitația și lată-ne cu toții la Nicu Stănescu, la o masă comună.

Tocmai terminasem de mîncat de aproape 20 de minute, cînd văzui pe fratele lui Nicu Stănescu, pianistul, ridicîndu-se spre ușă, clătîndu-se. O proastă impresie îmi făcu, crezîndu-l beat, dar în clipa următoare simții cum pe cap picau bucățele de tencuială, ca în momentul următor să aud pe cineva dintre noi: Auziți? Auziți ce zgomot se aude? Atunci un altul strigă: Cutremur! Atunci, cum vioara lui Grigoraș Dinicu era lîngă mine, ca întotdeauna dealtfel, acesta îmi spuse: Ai grijă și ia și vioara!

Dar eu eram cel mai prost aranjat la acea masă prin poziția unde mă găseam, fiind exact la mijlocul mesei și cu spatele la perete. Micile bucățele de moloz începu-să cadă mai mari și mai dese, cînd cu ochii priveam după Grigoraș Dinicu și ceilalți. Aceștia ieșiseră printro-o ușă care avea un geam cit ținea dimensiunile propriu-zise ale ușii. Au spart geamul și ultimul ieșea acum. Dezmeticîndu-mă din senzația de care eram cuprins, cu vioara lui Grigoraș Dinicu în mină, mă retrăscîi într-un colț unde, pe o masă, era un mal-dăr de fețe de mese. Îmi pusei deasupra capului fețele de masă și, pe vine sezînd, așteptai sfîrșitul. Credeam că nu voi mai ieși viu, fiindcă oscilațiile deveniră foarte puternice, iar bucăți mari de moloz cădeau acum făcînd zgomot și praf. Cînd în sfîrșit se termină cutremurul și ieșii afară, găsiți pe toți băieții foarte neliniștiți și grăbiți să meargă acasă. Sigur că pofta de chef se termină automat și fiecare propuserăm cite o soluție mai bună ca să ajungem mai curînd acasă.

Grigoraș Dinicu, Costică Dinicu, Fane Niculescu zis „Brînzoi” (un contrabasist care și-a găsit sfîrșitul într-un groaznic

accident de acroplan în timpul războiului) și eu am propus să mergem prin str. Regală, ca din colț de la blocul Carlton să luăm un taxi. Dar cînd ajunserăm la hotel Stănescu și privirăm spre bulevard, un nor de praf și strîgăte de ajutor ne înfiorară. Costică Dinicu spuse: Unchiule, întoarceți-vă și luați mașină de la Brătianu, fiindcă eu voi scurta din drum trecînd pe aci.

Trecuseră vreo 10—15 minute și străzile, cu toate că era în puterea nopții, erau populate și lumea îmbrăcată în costume foarte curioase căuta să-și acopere goliciunea cu ce nu te poți gîndi. Dar nouă, și cred că la toți ceilalți oameni, aceste imagini nu ne făcu impresiune spre a le comenta. De abia acum, după 10 ani, îmi vine poate să zîmbesc însă sufletul și mintea mea parcă spun: Ferească Dumnezeu de năpastă!

Ajunși pe Calea Ducești la Pompă și cum trebuia să mă despart de Grigoraș Dinicu, eu de frică, și dînsul acceptînd imediat propunerea mea, îl rugai să meargă la mine acasă și împreună să revenim la dînsul.

Pornirăm la drum. Eu mai nerăbdător ajunssei primul la destinație. Toți erau sculați. Lor și casei nu li se întîmplase nimic, deci puteam să mă duc să-i spun că acasă totul e în ordine.

Cînd ajunssei aproape de Pompă pe Calea Ducești, văzui pe Grigoraș Dinicu, împreună cu soția și fiul meu cel mare, venind spre noi.

Ne-am reîntors la Grigoraș Dinicu și am stat acolo poate vreo 3 zile, pînă ce soției mele și copilului le trecu teama pe care cutremurul le-o inspiră și făcu să o aibă încă multă vreme.

După vreo două sau trei luni de la acest dezastru provocat de natură, alte nenorociri puseră stăpînire pe București și pe întreaga țară: atrocitățile legionarilor și războiul.

(Va urma)

OCHII ȘI URECHILE LUMII

În prima săptămână...

În noaptea de revelion, ziaristul sud-african Donald Woods, redactor-șef la „Dispatch“, unul din principalii fruntași ai luptei împotriva apartheid-ului, având domiciliu forțat de la 19 noiembrie, suspectat de autoritățile rasiste din cauza acuzațiilor aduse de el ministrului justiției după moartea în închisoare a prietenului său, militantul african Steve Biko — își vopsește părul alb în negru, își pune o mustață și o pereche de ochelari care-l fac de nerecunoscut, și, cu autostop, ajunge în bantustanul din Transkei. Aici îl așteaptă soția și cei cinci copii. Donald Woods trece singur, înotînd, riul care desparte Transkei de Lesotho. La Mesera, capitala lui Lesotho, guvernul britanic îi acordă drept de azil. Pe biroul său de la „Dispatch“, Woods a lăsat o scrisoare către directorul ziarului: „Iată de demisia mea. Voi reveni în țara mea, cînd se va schimba regimul“.

În dimineața de 1 ianuarie „Observer“, ziarul londonez, publică pe pagina 1, pe cinci coloane, poza unui lutru superb, anunțînd că, din această zi, lutrul va fi protejat în Anglia, conform unei decizii, a parlamentului, dornic „să asigure speciei o viață mai senină în viitor“.

Pe 2 ianuarie, senzație la Belgrad, unde — după două victorii consecutive, refăcînd un handicap de 4 puncte, — Spaski intrerupe a 14-a partidă cu Korcinoi, avînd „calitatea“ — turn pentru nebun — și un pion avansat. Doar un punct îl va mai despărți de Korcinoi, care, pe 30, părăsise orașul, pretextînd faptul că adversarul său folosește abuziv, în timpul meciului, analiza pe tabla de demonstrație murală.

Pe 3 ianuarie, „Le Monde“ comentează scurt hotărîrea C.I.A.-ei de a reduce din numărul agenților ei: „Spionii vor cunoaște angostă șomajului, dat fiind că C.I.A., îngrijorată de limitarea cheltuielilor ei, a decis să licențieze o parte din agenți. La Mica publicitate se va citi probabil, în curînd, că agentul X-24 caută de lucru. Cine nu se va întreba asupra viitorului acestor specialiști în informații?... Nu ne îndreptăm spre o epocă de înaltă supraveghere în care fiecare cetățean se va însărcina să-și spioneze vecinul, în timpul cînd, bineînțeles, nu va fi ocupat cu propria-i spionare?“

În 4 ianuarie, dispăre Sir Gilbert Roberts, om născut chiar în 1900, odată cu secolul, unul din cei mai pricepuți constructori de poduri din lume. Printre capodoperele lui: podul portului Aukland, podul de peste Volta ganeză și podul Bostonului. La 5 ianuarie se prăpădește — de pneumonie — Hamada, olarul japonez clasic al olăritului, omul declarat în 1955 „comooară națională vie“, cel care prin arta lui a făcut din argilă și noroi materia unei arte. Hamada, ca toți strămoșii lui întru lut, n-a semnat niciodată vre-o operă de-a sa.

La 6 ianuarie, un tinăr poștaș francez, și el anonim, dar fericit cîștigător a două milioane de franci, la ultima tragere Loto, înmînează președintelui Asociației pentru dezvoltarea cercetărilor oncologice un cec de o sută de mil de franci.

Pe 7 ianuarie se anunță că poluarea atmosferică a atins grav calii de bronz aurit care străjuiesc de șapte secole fațada basilicii San-Marco din Veneția. Patina de aur se scorojește — dintr-un cancer al bronzului, zic unii, dintr-o rubeolă a metalului, zic alții. La Longview, în statul american Washington, un puști de 10 ani, Robert Huff, pleacă de acasă fără cheie la el și cînd se întoarce constată că nici mama și nici tata nu-s acasă; atunci el îl roagă pe un prieten să-l ajute ca să urce pe acoperiș și de acolo să coboare pe coș, în casă, ca Moș Gerilă. Robert rămîne blocat pe coș cîteva ore, pînă vin pompierii. Negru de cenușă, îndemn, Robert declară presei că nu va mai crede niciodată în Moș Gerilă.

RADU COSAȘU ■

Un brad în iarna carpatină visează la un mango înflorind

Poate și pentru că la plecarea din statul mexican Tabasco guvernatorul acestuia, distinsul om politic și de știință Leandro Roviroso Wade, ne oferă fiecărui membru al delegației de ziaristi cite un uriaș fruct de mango, dintr-un soi rar întîlnit, pehotones — satisfăcînd astfel mai ales admirația colegului nostru Octavian Paler pentru această minune a naturii cunoscută din pinzele lui Gauguin pictate în Tahiti — acum, în plină iarnă românească, în memorie îmi revine stăruitor acea privește fabuloasă a grădinilor și pădurilor tropicale întîlnită chiar la reședința unde amfitrionul nostru avusese grijă să ne familiarizeze cu câteva dintre frumusețile acestor meleaguri, inclusiv cu cîtecele vestitilor mariachis și cu nu mai puțin celebra marymbá, instrument popular de genul xilofonului, care are uneori chiar trei metri lungime, la ea cîntînd mai mulți inși simultan. Parafrazînd două viziionar-romantice versuri ale lui Lermontov, aș putea zice, așadar, că în acest ianuarie cu zăpezi și geruri pe paralela 45 a aceleiași emisfere boreale un brad în odăjdii maiestuoase de nea visează la un mango cu o coroană larg boltită ca de nuc bătrîn, înhorbotat de flori.

Dincolo de orice metaforă, realitatea vorbește prin ea însăși, din acest punct de vedere numele orașului reședință al statului Tabasco, Villahermosa (Orașul frumos), găsindu-și cele mai depline corespondențe în multiplele sale înfățișări. Chiar dacă scara ai să străbați un cartier mărginaș în care iluminatul electric e redus considerabil, orașul în ansamblul lui, văzut fie și în fugă, te impresionează deopotrivă prin linia sa clasică, prin ținuta sa așezată, mărturie a vechimii, ca și printr-o exuberanță care nu e numai a naturii atît de generoasă, ci reprezintă permanenta preocupare pentru înnoire a edililor.

Situat în plină cîmpie, în centrul celui arc de cerc pe care golful Campeche, parte a marelui Golf Mexic, îl formează între Veracruz și municipiul cu același nume, traversat de apele larg curgătoare ale riului Grijalva, înconjurat de o salbă de lacuri fluviatil-maritime care comunică între ele, Villahermosa, oraș înființat în urmă cu aproape 400 de ani, este într-adevăr o capitală pe măsura statului Tabasco. Concentrînd ca industrie în cea mai mare parte pe cea alimentară, care pune în valoare marile producții de cacao (85 la sută din producția națională), fructe de cocos, banane, piper, carne, pește etc., orașul e ferit deocamdată de efectele poluării, cu toate că nu prea departe se găsește Ciudad Pemex, „capitala“ petrolului mexican, iar Tabasco este statul care deține 60 la sută din producția na-

țională de petrol și 90 la sută din cea de gaze.

Se înțelege că dispunînd nu numai de mari bogății ale solului și subsolului (subsolul statului Tabasco mai conține, în afara marilor zăcăminte de țiței și gaze, serioase rezerve de dolomită, bauxită, caolin), ci și de impunătoare resurse umane (o populație cu mari virtuți creatoare, în parte moștenitoare strălucitelor tradiții olmece și mayașe, făuritoarele glorioaselor culturi La Venta și Palenque), administrația acestui stat are de soluționat numeroase probleme sociale. Nu singură căci, potrivit unei formule lansate de însuși președintele țării, José López Portillo — „soluția sîntem noi toți“ — se are în vedere o largă activizare socială pentru ca, printr-o participare a tuturor forțelor politice interesate, prin contribuția cetățenilor, să fie promovat progresul în viața de fiecare zi a oamenilor.

Villahermosa se prezintă ca o puternică centru școlar-universitar, învățămîntul se află pe locul 2 în agenda de lucru a administrației, aici funcționînd o universitate autonomă cu 7 facultăți, un institut tehnologic regional cu 5 facultăți și un colegiu superior de agricultură tropicală

NICULAE STOIAN ■

Paradoxurile supercivilizației

Există în presa occidentală, construite cu mai mult sau mai puțin tam-tam (asta rămîne o chestiune ținînd exclusiv de bunul gust), rubrici care nu își propun altceva decît să aducă fericirea pe pămînt. Fie că apar sub genericul concis, dar aproximativ „Pentru dv.“, fie sub un titlu lipsit de echivoc „o funcție corespunzătoare pentru posibilitățile și aspirațiile dv.“ rubricile respective seamănă prin atmosfera care o degajă. Rezultă că întreprinderi de primă mîină sau mici fabricuțe sînt dominate de aceeași puternică obsesie: să ofere posturi cît mai bune, să împartă salarii grase, să se ocupe de liniștea sufletească, atît actuală cît și de perspectivă a salariaților.

În Franța, spre exemplu, o firmă specializată în calculatoare anunță un post bine retribuit și cere, în schimb, solicitanților să aibă cel puțin 35 de ani (vîrstă în general căutată), să cunoască în afară de franceză (care pentru autohtoni e un bun cîștigat) engleza și germana, să fie căsătoriți, să nu aibă idei preconcepționate în legătură cu domiciliul (meseria cerîndu-le frecvente deplasări), să aibă o experiență de cel puțin 12 ani în domeniul profesional, să prezinte un acut simț al relațiilor publice etc. Condițiile de selecție sînt profund chibzuite și atît de numeroase încît cititorii le pot contabiliza, mintal, la capitolul „aspirații“. În privința „posibilităților“ lucrurile sînt mai simple, deși mai crude: pentru fiecare post scos la concurs, în domeniul tehnic, concurează aproximativ 700—800 de candidați. O dată, de două ori, de nenumărate ori pînă își perfecționează simțul relațiilor publice... Pentru așa ceva există și timp: de la 22—23 de ani cînd solicitanții își termină facultatea și pînă la minimum 35 de ani cînd „experiența“ pare să devină convingătoare.

Fluturașii. Două firme americane specializate în sondaje publice, „Nielsen“ și „Arbitron“, au ajuns separat la aceeași concluzie: în Statele Unite se manifestă în ultimul an o netă descreștere a audienței programelor de televiziune. Cum programele respective sînt împănate de reclame, concluzia cu pricina a pus pe gînduri factorii specializați în propaganda comercială. Dilema are implicații dintre cele mai serioase dacă ținem seama nu atît că reclama e sufletul comerțului, ci că cea practică la televiziune este și cea mai percutantă. O precizare: pe un canal oarecare se difuzează un film oarecare. De suspense spre exemplu. În cele 20—30 de momente tari (dacă scenariul nu este exagerat) în secvențele culme filmul se înterupe și pe ecran apar sticle aburite de bere, spume delicioase de săpun, dinți albi și strălucitori, peluze tunse ordonat și drăgăstos de mașini automate drăguțe și silențioase etc. Totul dublat de voci ațîțătoare și îndelung experimentate care gem de plăcerea berii, a spălăturii cu cutare săpun și cutare pastă de dinți etc.

Așadar, scăzînd audiența programelor se poate calcula limitarea efectelor reclamelor de „întrerupere“ asupra publicului surd și orb sau, mai clar, absent. În consecință cîteva firme, cu viziune tactică, și-au retras o cotă serioasă din investițiile pentru reclama de televiziune și le-au îndreptat spre „fluturași“. Oamenii în loc să mai fie asediați de vocile și imaginile TV sînt niși din elicoptere cu hîrtiuțe insinuante, le găsesc în metrou și trenuri, sub tacimurile din restaurant, în cutia de scrisori etc. De peste tot năpădesc fluturași, ob-

cu 3 facultăți. Cuvîntul la ordinea zilei — legătura cu practica economico-socială, cu dezvoltarea statului (sînt în perspectivă, proiectate a fi construite, fabrici de poliolenă, de ciment, de industrializarea cărnii, porumbului, a fructelor, a peștelui etc.). Drept pentru care nu numai facultățile au specializare precisă, ci și cele mai multe dintre licee au următoarea structură: 17 sînt agroalimentare, 6 tehnic industriale, 3 de tehnica pescuitului, la care se adaugă centre ale tehnologiei agroalimentare, studii științifice și tehnologice.

Nu pot să închei această „repede ochire“, ca într-un „zbor de pasăre“, cum se autointitulează unele ghiduri mexicane, fără a aminti momentul cu care ar fi trebuit să încep ca literat, dat fiind insolitul său. Timpul scurt pe care l-am avut la dispoziție pentru popasul la Villahermosa, între marile combinate de la Coatzacoalcos — Minatitlan și străvechea așezare maya cu palatele și piramida sa de la Palenque, a fost totuși dilatat de către gazdele noastre, guvernatorul Roviroso Wade și vrednicii săi colaboratori, astfel că la ora amurgului (urmînd parcă îndemnul unui bătrîn cîntec maya — „Să mergem, să mergem, băieți, că-n curînd soarele apune“) pătrundeam pe sub bolțile de frunze ale aleilor unui parc-muzeu, care adăpostește acea miraculoasă cultură La Venta cu uriașele capete de olmece (2—3 metri) sculptate în blocuri de bazalt, unele dintre ele cîntărînd 20 de tone. Sigur, la prima vedere, poate și datorită reputației mondiale, a ipotezelor potrivit cărora aceste capete ar fi opera și chipurile unor extraterestri, atenția ne-a fost concentrată asupra lor, dar pas cu pas în figurile de copii, micile ființe care surîd printre atîtca expresii de un scepticism ancestral, în sculpturile reprezentînd maternitatea, în compozițiile alegorice cu chipul jaguarului, simbolul soarelui, am descoperit în fapt, la lumina lanternelor și mai ales a lunii care răsărise, o întregă lume, o lume către care ne-a deschis noi orizonturi muzeul din localitate, cel mai bogat din țară după cel de faimă universală din Mexico. Fericită situație, nici un moment n-am avut impresia unui hiatus între acele creații monumentale, purtînd pecetea miraculosului, a duratei și între opera pe care am văzut-o realizîndu-se cotidian în secolul nostru popas. Înaintași sau contemporani, și unii și alții și-au dăltuit și își dăltuiesc destinul cu viziionarismul și tenacitatea cu care au fost intrupate în piatră acele capete gînditoare în fața cărora însuși Sfinxul nu mai are de pus întrebări.

sesivi, multicolori, lipicioși și neiertători. Dacă aparatul de televiziune se poate închide, în schimb viața cea de toate zilele nu. Spațiul de reclamă este, oh, nelimitat.

O jucărie de mare serie. Asta e situația, nu mai se poate face nimic: premiul Oscar pentru jucării reglează soarta viselor citorva sute de milioane de copii. Practica a demonstrat că odată primit Oscarul deschide larg pungile părinților care, înainte de a-și bucura odraslele, se uită sub păpuși sau sub trenulețe pentru a vedea dacă eticheta, relativ discretă, cu specificarea premiului se află sau nu se află la locul ei. Fabricanții de jucării din Marea Britanie, cîndva posesori ai unei interminabile serii de Oscaruri, trebuie să-și plece acum jucăriile în fața celor spaniole sau japoneze. Pe piața obiectelor respective, concurența nu este nici mai blajină, nici mai modestă decît pe cea a automobilelor, cu deosebirea că onorata clientelă matură nu a ajuns, dincolo de cîteva pasiuni bolnăvicioase, să-și ia jucăriile în serios.

Producătorii niponi, cu un sensibil simț al nivelului de recepție și al predispozițiilor beneficiarilor, au trecut de la fabricarea pistoalelor, mitralierelor, stiletelor și a altor fermecătoare, dar naive jucării la miniaturizarea unei gorile firoase care în filme e realizată, dimpotrivă, uriașă de tot: King-Kong. Gorila arată teribil, își rotește ochii fosforescenți și emite pe nări noruleți de sulf ars produși prin capsarea unor pastile care nu costă cîteva știe ce. Părinții nu agreează bestia, dar băieții și fetele crescute la școala filmelor de groază apreciază picanterea situației... Curiozitatea psihologilor față de noile invenții destinate înveselirii copilăriei rămîne, ca și pînă acum, mare.

RADU BUDEANU ■

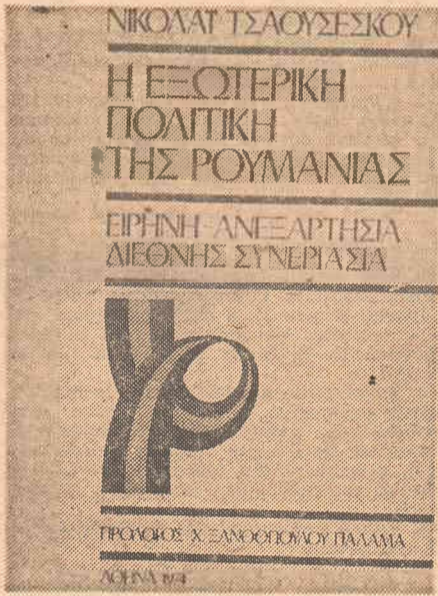
„Unul dintre cei mai profunzi și mai reprezentativi oameni politici ai vremurilor noastre”

Cind, acum cîva timp, în editura „Rombach” apărea volumul „Nicolae Ceaușescu — România pe drumul socialismului”, prefațatorul cărții, prof. univ. Waldemar Besson, sublinia, între altele, că șeful statului român este „un bărbat de stat care se află în prima linie a politicii mondiale” și că „acest lucru merită tot respectul”. Și iată că în scurta perioadă ce a trecut de atunci această afirmație a primit o strălucită confirmare, fapt atestat de pildă și de numărul de cărți apărute în străinătate și dedicate șefului statului român. Sînt biografii ale președintelui Nicolae Ceaușescu sau culegeri reprezentative din opera secretarului general al partidului nostru, sint antologii ale interviurilor, discursurilor sau articolelor aparținînd șefului statului român sau sint studii de amploare asupra unora din numeroasele sale concepte novatoare, originale și de profundă actualitate.

Zecile de volume tipărite în 25 de țări (Anglia, Argentina, Austria, Belgia, Brazilia, Elveția, Egipt, Finlanda, Franța, R.D.G., R.F.G., Grecia, Israel, Italia, Iugoslavia, Japonia, Liban, Mexic, Olanda, Pakistan, Peru, Polonia, Portugalia, Suedia, Turcia) reflectă cu pregnanță dimensiunea pătrunderii în gîndirea politică a contemporaneității a operei președintelui Nicolae Ceaușescu. Firește, în afara acestor argumente peremptorii există altele, la fel de grăitoare și de numeroase, oferite de interesul major și atenția deosebită cu care au fost întimpinate cărțile tovarășului Nicolae Ceaușescu atît în țările unde au fost editate cit și în altele în care ele au mai fost difuzate. Astfel, volumul publicat în Liban a fost difuzat și în alte țări arabe, cel apărut în 1971, în R.F.G., a mai fost difuzat și în Austria și Elveția; cartea apărută în Franța a fost lansată și în Belgia, volumele tipărite în cele patru state latino-americane au putut fi consultate și în alte țări de pe acest continent. Altele, precum volumul biografic „Ceaușescu”, al publicistului Giancarlo Elia Valori, apărut prima dată în editura italiană „Bulzoni” (1974), care a fost tradus și în limbile franceză și portugheză, au cunoscut versiuni și în alte limbi.

Consemnăm deci o arie vastă pe care gîndirea președintelui Nicolae Ceaușescu s-a bucurat și se bucură de o receptare nemăiîntîlnită pînă acum, receptare ce poartă pecetea exigenței dar și a unui interes crescînd față de personalitatea și de activitatea sa în fruntea partidului și statului nostru. O atestă, de pildă, faptul că într-o serie de țări au apărut mai multe volume din opera secretarului general al Partidului Comunist Român. Astfel, în 1977, în Italia, editura „Il Calendario del Popolo” a publicat al VII-lea volum din seria „Nicolae Ceaușescu — Scrieri alese” și tot anul trecut editura „Sugar” a tipărit cartea „Nicolae Ceaușescu — să schimbăm lumea. Pentru o nouă ordine internațională”. În Grecia, volumul „Nicolae Ceaușescu — Demiurgul României noi” (1977) este al treilea, după cele publicate în 1975 și, respectiv, 1974. În Japonia, volumul „Nicolae Ceaușescu — o politică de pace și de cooperare internațională” (Editura Kobunsha) a cunoscut mai multe ediții.

De asemenea, în fiecare an s-au consemnat alte noi zone de pe glob în care au văzut generoasa lumină a tiparului noi

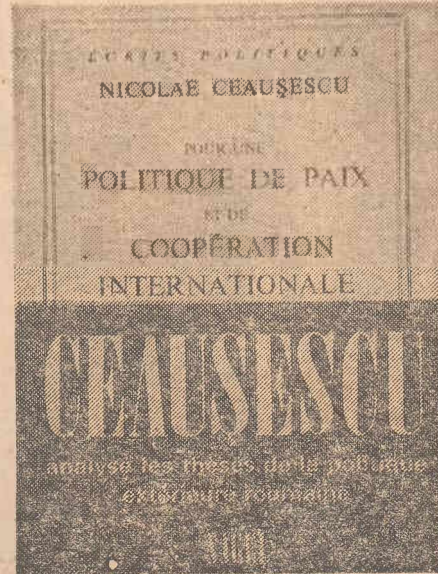
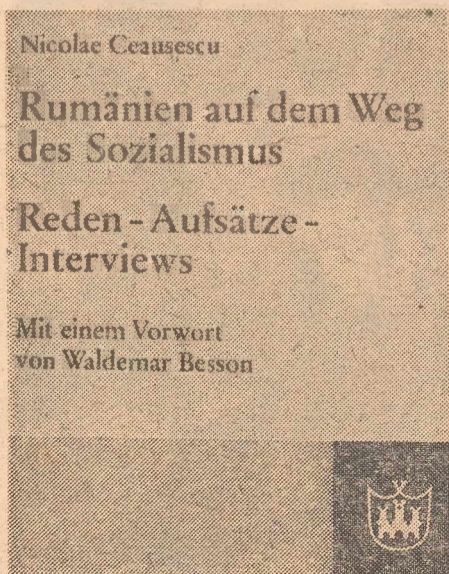
cărți dedicate personalității șefului statului român. Astfel, volumul „Ceaușescu, România, omul și patria sa” (600 pagini) a apărut în Suedia, fiind pentru prima dată cînd în această țară apare o carte dedicată președintelui României. Un alt volum „Nicolae Ceaușescu — Realități și perspective” editat în Pakistan a apărut în limba urdu iar cartea „România în lupta pentru progres, colaborare și pace” constituie o reprezentativă culegere din opera conducătorului partidului nostru tradusă și publicată în limba finlandeză. Se cuvine a mai sublinia că autorii volumelor biografice, ai antologiilor și ai prefețelor la volumele dedicate președintelui Nicolae Ceaușescu sînt prestigioși oameni politici, scriitori, publiciști și editori din țările respective. Astfel, acad. Constantin Tsatsos, președintele Republicii Elene, a prefațat

cartea „Nicolae Ceaușescu — pace și colaborare în Balcani și întreaga lume” (editura Dorikos, Atena). La volumul „Ceaușescu — România pe drumul socialismului — Discursuri politice” (Lisabona) prefața a fost scrisă de Francisco da Costa Gomes, care era pe atunci președintele Portugaliei. Alain Poher, președintele Senatului francez, a prefațat volumul „Ceaușescu” al publicistului italian Giancarlo Elia Valori. Cunoscutul scriitor suedez Per Olof Ekström este autorul volumului recent apărut în Suedia iar scriitorul Menelaos Ludemis a prefațat un volum apărut la Atena. Profesori ca Stan Newens (Anglia), Necip Alpan (Turcia), Carlo Salinari (Italia), Waldemar Besson (R.F.G.), Julio Castro Franco (Peru) ș.a. au îngrijit și prefațat cărți dedicate șefului statului român.

Desigur, în situația acestor succinte considerații dovezile cele mai grăitoare ale acestei receptări nemăiîntîlnite de care vorbeam, le reprezintă cele scrise sau spuse despre viața, opera și acțiunea politică ale tovarășului Nicolae Ceaușescu. Oricît de selectiv am proceda trebuie, totuși, să arătăm că Michel P. Hammelet (Franța, ziarist) sublinia că președintele României este „considerat astăzi unul dintre cei mai remarcabili șefi de state ai epocii noastre”; dr. Fritz Hodeige (directorul editurii „Rombach”) spunea: „cînd am făcut cunoștință cu scrierile lui Nicolae Ceaușescu mi-am dat seama că nu te poți ocupa de științele sociale contemporane fără să cunoști ideile sale”; Tsuneo Ikeda (Japonia) opina: „președintele Nicolae Ceaușescu are o foarte largă viziune asupra lumii și a știut întotdeauna ce trebuie făcut cînd ceva se întîmplă în lume”; autorul antologiei apărute la Belgrad arată că: „Nicolae Ceaușescu a exprimat interesul permanent pentru crearea unui nou tip de relații între țările socialiste care, în concepția lor principială și în aplicarea practică, să ofere un adevărat model al relațiilor viitoare dintre toate statele lumii, ca state independente și egale în drepturi”; Alain Poher (Franța) scria: „după convorbirile avute cu președintele Ceaușescu, mi-am dat seama din nou cu cîtă claritate vede șeful statului român evoluția vieții internaționale”; pentru Stan Newens (Anglia) președintele României este „unul dintre cei mai profunzi și mai reprezentativi oameni politici ai vremurilor noastre”; acad. Constantin Tsatsos, președintele Republicii Elene, subliniază: „Sîntem datori să apreciem în mod deosebit felul în care această personalitate politică proeminentă rămîne credincios teoriei sale filosofice, concepte problemele internaționale atît de larg, cu o asemenea înțelegere a realității istorice și cu atîta justețe și umanism”; la rîndul său, Bedreddin Neiddik (Turcia) arată că președintele României „se numără printre personalitățile al căror nume este evocat frecvent în arena politică a lumii”. Firește, citatele ar putea continua pentru că volumele din care le-am desprins cu la bază prefețe, studii și analize solide dedicate activității însoțite a tovarășului Nicolae Ceaușescu, gîndirii sale profunde și înaripate, personalității sale puternice.

Aparținînd unor oameni cu preocupări diferite, din țări cu sisteme sociale diferite, situate pe meridiane diferite, opiniile înscrise în numeroasele volume dedicate șefului statului român concordă în a sublinia într-un mod definitoriu că președintele Nicolae Ceaușescu reprezintă o adevărată sinteză istorică. Dovedite și de cărțile apărute peste hotare prestigiul și popularitatea mondială ale președintelui Nicolae Ceaușescu — cele mai mari pe care le-a dobîndit un fiu al meleagurilor noastre — au la originea lor concepte și idei profund ancorate în realitățile lumii contemporane, sînt ilustrate de o activitate înaripată pusă în slujba edificării unei lumi mai drepte și mai bune, sînt regăsite în angajarea sa emblematică în a conduce clarvăzător și dinamic destinele poporului nostru într-o lume în care să triumfe înțelegerea și pacea.

DUMITRU CONSTANTIN ■

Centrele de copii și juniori:

Ajutați-i pe sfinți!

Vreau să fac o precizare de la început: nu sunt humorist; nu fumez, supt un băutor moderat și nu-mi plac bețivii. Am spus toate acestea pentru ca nu cumva rindurile care urmează să fie interpretate altfel decât cum aş vrea eu să fie interpretate. Aşadar, să trecem la problemele propriu-zise ale fotbalului despre care din nou se discută și încă la același ton exaltat, ca la fiecare început de an, când ziarele sunt pline de promisiuni, de discursuri abia mascate despre ce va deveni și ce a fost fotbalul românesc. De când scriu săptămânal despre problemele cele mai arzătoare în această materie, nu-mi aduc aminte decât de câteva ocazii în care tonul meu să fi depășit entuziasmul obișnuit și să treacă în exaltare. Acele puține ocazii meritau totuși ieșirea mea din sărite și cred, că recunoașteți, era vorba de performanțe și ele neobișnuite și atunci academismul ar fi fost oricum nepotrivit cu împrejurările. Dar încă o dată angajamentele atât de bine enunțate, măsurile care se vor drastice, intransigențele pe care le știu pierdute la primul colț de campionat, nici asta nu pot să suport. Citesc cu uimire rinduri care îmi amintesc de prohibiția americană care se știe ce rezultate dezastuoase a avut. Iată au apărut reportaje peste noapte care descriu atmosfera bisericăoasă instaurată deja la unele cluburi: Nu mai fumează nimeni, la noi, jucătorii când aud cuvântul bere sar pe fereastră!; echipa F.C. Popindăii de Sus și-a alungat antrenorul care trăgea din pipă de două ori pe zi! etc., etc. Repet, n-am fumut în viața mea, i-am injurat în toată activitatea ziaristică pe chiulangii și pe jucătorii care și beau talentul, așa că vreau să nu se creadă că mi-am schimbat opiniile. Dar iată că limbajul acesta atât de nepotrivit sună și el fals, emfatic și n-are acoperire! Spuneți copiilor, fotbalistii sunt într-un fel niște copii, ca artiști: nu mai umbrați la borcanul cu miere și o să-i găsiți cu miinile pină la cot în micre! Spuneți jucătorilor: nu v-alingeți de vin și o să-i găsiți prin santuri! Nimic nu tentează mai mult decât o interdicție. Omul este construit bine. El nu trebuie silit să facă sau să nu facă ceva. El trebuie învățat, pur și simplu, că munca este o datorie, că seriozitatea este recomandată în orice disciplină și că da întodeauna rezultate pozitive și așa mai departe. Să nu-și imagineze Federația de fotbal că cei aproape 3000 de jucători reprezentând virurile fotbalului nostru se vor culca de săptămîna viitoare la ora opt seara, că vor arde toate tutingeriile întinse în cale și că vor distruge într-un elan nemevăzută toate vile din țară, ca Buerebista. Să nu-și inchipuie cineva că odată scrise pe hirtie aceleași dispoziții nu vor mai exista chiulangii, nu vor mai exista bețivii, nu vor mai exista trișorii în fotbalul nostru. Sigur că un climat de sobrietate la cluburi este recomandabil, dar a sărbători o victorie la o masă comună cu moderație nu e un păcat.

Mi se pare că problema principală pe care trebuie să o rezolvăm în afara capacității individuale a fiecărui antrenor este aceea a posibilităților pedagogice de care dispune fiecare dintre ei. Cunoșc un excelent tehnician care a fost alungat de peste tot, un om dăruit fotbalului din întreaga lui existență, dar care suferă de orgoliul de a crede că fără rolul său de suflor de pe tușă jucătorii pe care-i dirijează uită lecția. Când a fost încadrat la un mare club mi-am permis să spun conducătorilor acelei echipe: „Pe Cutare, lăsați-l să urle toată săptămîna la jucători, dar de duminică dimineață pină luni seara puneți-i un căluș în gură și ascundeți-l la meciurile echipei sale în ultimul rind al unei peluze. Dacă va vorbi cu mîinile sau cu picioarele, legați-l și de mîini și de picioare!” A fi bun pedagog ca antrenor înseamnă să știi un lucru elementar: că nu toți oamenii au ochi albaștri, adică nu sunt trași la tipar, că există individualități și nu serii de caractere, că trebuie să lucrezi cu fiecare pe limba lui, că trebuie să-i iubești și să-i respecti, chit că unii dintre ei, și anume cei mai talentați (nu toți) nu o merită, dintr-o îngîmfare prostească pe care o au când își dau seama că nu pot fi înlocuiți. Dacă știi toate acestea atunci nu va fi nevoie de nici un popă la cluburi care să predice dezbrăcarea de uritele pohte ale fiecărui om. Dacă ar fi altfel, vă asigur că ne-am trezi că în campionat ar juca echipa Minăstirii Neamț cu unsprezecele minăstirii Măxineni, ceea ce, la urma urmei, ar fi interesant, dar numai fotbal nu s-ar numi. Să lăsăm fiecăruia să decidă ce vrea să devină: un om întreg sau un dorbedeu de care n-are nimeni nevoie. Vă asigur că cei mai mulți vor opta pentru prima variantă.

Aşadar, există o măsură în lucruri. Lăsați predicile, lăsați busuolocul de Bobotează, lăsați ipocrizia deoparte, să privim realist dificultățile și să procedăm în consecință.

EUGEN BARBU ■

Mulți bani, puțină muncă!

După cum se știe, în aceste zile se află în plină desfășurare, tot la Snagov, un nou curs de perfecționare organizat de F.R.F. spre folosul antrenorilor de fotbal, curs destinat tehnicienilor din aria celor 46 de centre de copii și juniori. Prezenți la fața locului în prima zi a manifestării, am întreprins o anchetă fulger, rugînd 5 antrenori să completeze chestionarul de mai jos. Plecînd de la judecata, recunoscută de altfel și la nivelul conducerii federației, că munca în centrele de copii și juniori continuă să cunoască, în pofida subvențiilor și a îndrumării tehnice furnizate de forul federal, multe poticneli și multe defecțiuni, n-am ales pentru întreprinderea noastră nici pe reprezentanții unor centre cu rezultate foarte bune (cazul lui F.C. Argeș, F.C. Constanța etc.), nici pe aceia provenind din centre cu productivitate minimă (S.C. Tulcea, Rulmentul Birlad, Unirea Focșani etc.), ci am urmărit o testare cit mai apropiată de medie.

Chestionarul a cuprins următoarele întrebări:

1. Care este numărul antrenorilor, al grupelor, al copiilor și juniorilor centrului? Care este starea bazei materiale? Dar valoarea subvenției F.R.F. pe un an calendaristic?

2. Care sînt durata și intensitatea unui ciclu săptămînal de antrenament?

3. Ce a produs centrul în ultimii 3 ani pentru diviziile A și B? Dar pentru echipa națională de juniori? Ce perspective imediate are el?

4. Ce satisfacții deosebite aveți în activitatea dumneavoastră? Dar greutăți?

5. Cum sprijină clubul (forurile locale sportive) munca din centru? Cum sprijină F.R.F.?

6. Ce propuneri aveți pentru îmbunătățirea activității?

Iată răspunsurile primite:

● UNIVERSITATEA CLUJ-NAPOCA (Nicolae Szoboslay, antrenor coordonator):

1. 3 antrenori, 6 grupe, aproximativ 130 de elevi. Baza materială corespunzătoare din punctul de vedere al terenurilor de antrenament și al aparatelor ajutătoare, deficitară la capitolul echipamentului, 210 000 lei anual;

2. 10-12 ore, cu intensitate în funcție de vîrstă;

3. Lăzăreanu, Cimpeanu, Bichescu, Hurlo, Vaszi și Fîrneu pentru divizia A, Mureșan, Dobrath, Pop, Berindei, Suci și Căpușan pentru B. 6 din ei au jucat în reprezentativa de juniori. Avem în perspectivă 10-12 tineri născuți în 1962 și după;

4. Satisfacțiile au fost legate totemai de aceste promovări. Greutățile provin din insuficienta atenție acordată copiilor și juniorilor de diferite organe competente (!), precum și din faptul că elevilor le rămîne tot mai puțin timp liber pentru fotbal;

5. Există preocupare din partea clubului și a federației;

6. —

● STEAUA BUCUREȘTI (Vasile Zavadă):

1. 8 antrenori, 12 grupe. Avem la dispoziție 2 terenuri de dimensiuni normale și unul redus, betonat;

2. 4 antrenamente săptămînal corespunzînd la 400 de minute. Se adaugă jocul de duminică. Intensitatea diferă;

3. Pentru divizia A: Ionescu la Steaua, Dumitrescu la Petrolul și Greaca la Tirgoviste. Pentru B: Popa, Marin și Gane, toți la Metaliul București. Lascu, Popa, Iordache, Anghelina, Gimfăleanu și Dumitrașcu au jucat sau joacă în echipa națională de juniori. În perspectivă, citeva nume: Ghiță, Butoi, Păun, Minca, Neagra, Oprea, Costache și alții;

4. Ne lovim adesea de puținătatea timpului liber al copiilor și mai ales, al juniorilor. De asemenea, afirmație valabilă

pentru toate echipele divizionare de juniori, ni se permite foarte rar intrarea pe terenurile principale, gazonate;

5. Pe toate căile, sprijinul primit este substanțial;

6. Propun o alegere mai judicioasă a arbitrilor, fiind cunoscut faptul că fotbalistii trebuie deprinși încă din epoca junioratului nu doar cu munca și efortul amplu, ci și cu cinstea și corectitudinea. Cred că și unele programări ar putea fi mai bine gândite. Copiii joacă uneori vara la mijlocul zilei, pe o căldură toridă!

● PETROLUL PLOIEȘTI (Mihai Mocanu):

1. 4 antrenori, 7 grupe, o dotare materială alcătuită din 2 terenuri de iarbă, unul de bitum, unul de zgură, cu grupurile sanitare adecvate, 100 de mingi, din care 70 de plastic. Subvenția F.R.F. se ridică la 280 000 lei pe an;

2. Pină la 14 ore săptămînal;

3. 4 promovări pentru divizia B. Cismaru, Ionescu, Mihalache și Constantin, ultimii folosiți și în reprezentativa de juniori. Pentru divizia A, NIMIC (subl.n.) în anii '75-'77;

4. Clasarea pe locul II la ultimul campionat republican de juniori ne-a produs o mare satisfacție. Greutăți nu avem decât cu puținul timp liber al elevilor;

5. Clubul ne-a sprijinit, mai ales în ultima vreme, dar rămîne loc pentru mai bine. Federația ne-a acordat subvenția și a executat controale periodice;

6. Propun aprobarea de către F.R.F. a organizării de tabere de pregătire pe perioada vacanțelor școlare. Poate că asemenea acțiuni ar fi posibile și la nivelul unor cluburi.

● F.C. BIHOR ORADEA (Anton Ferenczi):

1. 2 antrenori cu normă întregă, ajutați de 2 instructori voluntari, 12 grupe a câte 18-20 de membri. Baza materială este insuficientă, deși F.R.F. alocă anual între 230 000-260 000 lei;

2. 9-12 ore pe săptămîină cu intensitate variabilă;

3. 2 promovări, Naghi și Kiss la divizia A. Pentru perspectivă, aş propune citeva nume, pe Klaus, Dirjan, Vițian, Sripec și Sato;

4. Mult prea multe greutăți, dar nu se pot enumera (n.n. — la insistența noastră, antrenorul orădean a declarat, textual: „Nu zic nimic pentru că mi-e frică de complicații. Am avut destule”). La capitolul satisfacții, cam sărac, aş include prezența fiului meu în grupa pe care o antrenez (n.n. — ceva nepoți nu aveți, tovarășe Ferenczi?!);

5. Sprijinul F.R.F. este cunoscut și recunoscut;

6. Aducerea la centru a încă 2 antrenori tineri, foști jucători, cu calificare superioară. Reorganizarea centrului ca el să intre în rîndul celor fruntașe.

● STEGUL ROȘU BRAȘOV (Ion Alecu):

1. 3 antrenori, Hidîșan, Meszaros și cu mine, ajutați de instructorul voluntar Györfy, fostul jucător. 7 grupe de copii și juniori, 3 grupe de inițiere, fiecare grupă numărînd 20 de elevi. Dotarea este bună (vestiare, magazie, echipament, mingi, aparate ajutătoare etc.), mai puțin terenul de joc. Avem la dispoziție unul singur, de zgură, precum și o porțiune de teren denivelat, necorespunzător. Nu cunoșc dimensiunile subvenției federației;

2. Antrenamentele durează 2 ore și se desfășoară de 5 ori pe săptămîină. Din cauza lipsei unui teren, ne axăm pregătirea mai mult pe dezvoltare fizică, generală și specifică;

3. Pentru A am promovat pe Dan Nicolaescu la Steagul și pe Mihai Cicerone la Sportul studentesc (n.n. — spectaculoase promovări. Cel puțin prima e greu credibilă, de vreme ce gruparea brașoveană

n-a mai jucat în prima divizie în ultimii ani?!). La B, Goga, Szabo, Popescu și Gătăjel fac parte din lotul Steagului roșu, iar Cosma și Glăvan evoluează la I.C.I.M. și respectiv Tractorul. De asemenea, Crăciun, tot pentru Steagul Nicolaescu, Cicerone și Crăciun au trecut pe la reprezentativa de juniori. La capitolul perspectivă, contăm pe Gătăjel, Dima, Stoica și Popa, care activează în lotul de juniori de perspectivă;

4. Profesional, nu am satisfacții personale. Greutăți, da. Lipsesc terenurile, de aceea antrenamentele se suprapun, lipsește o sală de forță. Frecvența juniorilor la antrenamente este foarte slabă. Colaborarea dintre centru și celelalte asociații din Brașov, mai puțin Steagul roșu, mai ales în ultima vreme, este foarte rece. În plus, școlile nu iau în considerare motivările absențelor atunci cînd juniorii participă la meciuri de campionat;

5. Sistem sprijiniți corespunzător;

6. Propun introducerea fotbalului în școlile generale și deschiderea la Brașov, a unui liceu de fotbal cu internat și spații de joc necesare. Cred că Inspectoratul școlar trebuie să dea dovadă de mai multă înțelegere.

● SPORT CLUB BACĂU (Dumitru Chiriță):

1. 3 antrenori, 6 grupe, 120 de sportivi, folosind o dotare materială suficientă (2 terenuri gazonate, 2 de zgură, 2 de bitum, majoritatea lor de dimensiuni reduse). Primum anual de la F.R.F. 328 000 lei;

2. 4-5 antrenamente săptămînal, cu o atenție deosebită acordată elementelor nominalizate în diverse loturi;

3. La A: Antohi, Mindrîlă, Panait, Agachi, Vamanu, Chitaru, Andrieș și Solomon. Mulți dintre ei au evoluat în echipa de juniori a României. Pentru perspectivă, aş înainta citeva nume: Verigeanu, Borcea, Andreiescu, Tănase, Stan, Comănescu etc.;

4. Mulțumirea cea mai mare s-a legat de cîștigarea titlului de campionă divizionară de juniori. Mai avem unele greutăți din cauza faptului că elevii au tot mai puțină vreme pentru antrenamente;

5. Toate forurile, clubul, organele sportive locale și federația, ne sprijină cum trebuie. Nu avem motive să ne plîngem;

6. —

Firește, răspunsurile grupate mai sus se pot preta la îndelungi interpretări și comentarii. Nu vom face acest lucru, multe din opiniile antrenorilor anchetați vorbind de la sine despre faptul că, în pofida ajutoarelor și sprijinului venite pe toate canalele, PRODUCTIVITATEA CENTRELOR DE COPII ȘI JUNIORI RĂMÎNE CANTONATĂ ÎN LIMITE MINIME. Principala explicație a acestei condamnabile stări de lucruri constă în SLABA PREOCUPARE A ANTRENORILOR, ÎN MUNCA LOR SUPERFICIALĂ, ÎN AUTOMULȚUMIREA LOR.

Cursul de la Snagov, la care am fost martori, a venit să tragă un semnal de alarmă din acest punct de vedere, F.R.F. anunțînd că nu are de gînd să mai tolereze sustragerea de la muncă, indisciplina cadrelor, comoditatea și plafonarea lor. Această fermitate, venită poate cam tîrziu, va avea, sperăm, darul să pună lucrurile în matca lor firească, aliniînd fotbalul din aria copiilor și juniorilor la comandamentele muncii, seriozității, perseverenței, disciplinei și metodologiei moderne, știut fiind faptul că, acum și aici, se pun bazele generației de fotbalisti de miine, cu care dorim și trebuie să devenim competitivi. Pină atunci, e de datoria noastră să precizăm că cele 8 milioane de lei date de F.R.F. celor 46 de centre, ca subvenție anuală, se justifică prea puțin sau deloc. Altfel spus, mulți bani, puțină muncă.

OVIDIU IOANIȚAIA ■

Răzoi

Stări de angoasă

Am întrebat o veche cunoștință, admirabilă vârstă bătrână, ce mai face, cum o mai duce cu sănătatea și filodormele și mi-a răspuns foarte mohorit și foarte limpede:

— Sunt angoasat. Nu știu ce se întâmplă cu mine.

Am întrebat o femeie între două vârste, veșnic patulată de o cafeluță cu zahărul separat, cum se mai simte și mi-a răspuns, tragic și prompt, fluturându-și cu demnitate părul:

— Sunt angoasată. Nu știu ce să fac cu viața și cu trusoul meu...

Deci, în concluzie, el e angoasat, ea, la rîndul ei, angoasată.

Ce înseamnă, la drept vorbind, angoasat? După ultimele cuceriri ale științei și ale bunului simț, angoasatul e un individ căruia nimic nu-i place, nu mai crede nici în iubirea veșnică, nici în iubirea provizorie, nici în automobilul personal, nici în transportul în comun, se crede mereu înconjurat, în egală măsură, de beneficii și primejdii, ba că o să plece la Paris în interes de serviciu, ba că o să aibă o criză de reumatism.

Deși tragic și subtil, angoasatul e șmecher. El egalizează fenomenele, îi e indiferent dacă o să fie avansat sau retrogradat, dacă o să fie iubit sau trădat, apreciat la justa valoare sau număi subapreciat.

Angoasatul a ajuns să fie superior propriilor sale escrocherii, ale căror avantaje, culmea grandomaniei, le privește de sus. Nici un avantaj, nici o lașitate nu i se mai par demne de caracterul lui de bronz. Nici o femeie nu-i atît de frumoasă pe cît ar merita manierele lui elegante. Nici un subaltern n-are atîta slugărnice încît să-i măgulească, pînă la refuz, amorul propriu.

Răsfățat, își permite și luxul să fie sincer. E convins că nu dă nimic celorlalți și tocmai de aceea e indignat și insingurat că nu primește totul, absolut totul.

TEODOR MAZILU ■

Poc... Poch!

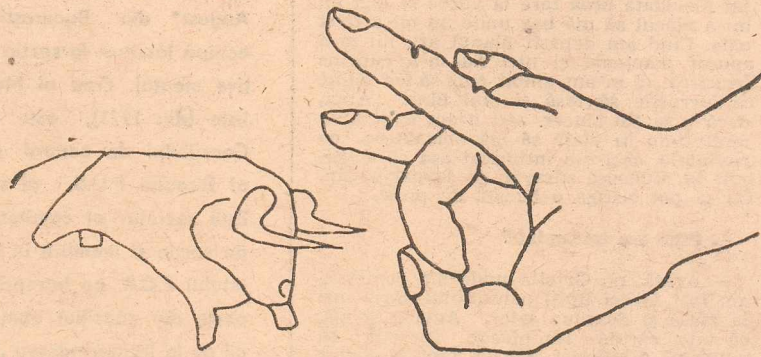
În ultimul număr al revistei „Urzica” (nr. 12) noul croniclear al saloanelor de umor, caricaturistul Albert Poch — la cronica salonului de umor al tineretului de la Tîrgu Mureș — scrie în încheiere: „Am aflat ulterior, dintr-o notă apărută în revista „Luceafărul”, că la salonul amintit s-au acordat nu mai puțin de 20 de premii!” iar în continuare „Greșeala probabil s-a strecurat la... numărătoare”. Desigur, tovarășe Albert Poch, greșeala s-a strecurat la numărătoare, dar cînd ai numărat dumneavoastră. Să vă explicăm: la expoziția de la Tîrgu Mureș s-au acordat 11 premii și au fost 20 de premianți și nicidecum 20 de premii. Dintre acestea 7 premii au fost acordate de ziare și reviste, reușindu-se pentru prima dată în țară să se acorde și să fie antrenate în această activitate afită publicității. Desigur din lista publicațiilor care au ținut să premieze pe expozanți lipsește revista „Urzica”, singura revistă de satiră și umor din țară. Dar, tovarășe critic, după ce ați făcut un drum dus-întors pînă la Tîrgu Mureș, după ce ați scris cronica de la expoziție, după ce ați citit nota în revista „Luceafărul”, după ce v-au plăcut lucrările unui tînar caricaturist pe care chiar îl lăudați în câteva cuvinte nu ați observat că se numește Mircea Bîtcă și nicidecum Vlad Bîtcă. Să știți că acea notă la care vă referiți a apărut și în alte ziare și reviste. Credem că în locul P.S.-ului ar fi încăput perfect toată lista celor premiați la Tîrgu Mureș și poate acesta ar fi fost un gest frumos al revistei „Urzica”. Dar asemenea gesturi față de tinerii caricaturisti „Urzica” nu face. Astă-vară la Costinești a avut loc „Salonul tinerilor caricaturisti — ediția a II-a”, manifestare devenită tradițională. Despre această expoziție s-a amintit, la vremea respectivă, în multe ziare și reviste, la emisiunile de radio din Capitală, cît și în cele de pe litoral. Numai revista „Urzica”, revistă care ar trebui să stimuleze, să îndrume și să încurajeze asemenea manifestări, a privit și privește cu indiferență asemenea manifestări — nescriind nici un rînd, nepublicînd nici o lucrare din expoziție.

Cum rămîne, distins caricaturist Albert Poch, cu principiile etice și echității socialiste? Pe lingă faptul că sînteți caricaturist, lucrați la redacția revistei „Urzica”, semnînd și prezentarea artistică. Foarte bine. Atunci de aceea vă publicați număr de număr 25—30 de desene? De aceea nu uitați să vă lăudați de cîte ori se ivește ocazia. Iată doar cîteva exemple: „La Tolentino (Italia) s-a desfășurat, recent, a IX-a

ediție a Bienalei internaționale „Umorismo nell'Arte”. Directorul festivalului ne anunță că la competiția de caricatură contemporană „Cesare Marcorelli” au fost premiați și doi artiști români: Albert Poch și Eugen Taru. Felicitări!” (Urzica nr. 10 — 1977) (sau: „...Recent... la Festivalul artelor din Istanbul... lucrarea lui Albert Poch a fost distinsă cu premiul special al juriului. Cum s-ar spune, caricaturistii noștri sînt în mîră!” (Urzica nr. 11 — 1977).

În revista Urzica nr. 12 tovarășul

SORIN POSTOLACHE ■

TUDOR VASILIU ■

COSTICA C. CUCOȘ ■

Incredibila... credulitate

Dacă n-aș fi aflat întîmplarea de mai jos direct de la sursă — ofițerii Grigore Dragomir și Silivestru Istrate din circumscripția nr. 5 a Miliției Capitalei, care au cercetat cazul —, dacă n-aș fi citit personal reclamația scrisă chiar de mîna victimei, cu lux de amănunte, pe mai multe pagini, puteam să jur că este vorba de o născocire răutăcioasă, sau cel puțin de o exagerare ieșită din comun...

S-au întîlnit recent într-o dimineață, pe la 9,30, în Cîșmigiu, Dînsa: Aurelia R., contabil principal la o întreprindere din București, 38 ani, văduvă, cu un copil; dumnealui... deocamdată un necunoscut.

A acostat-o brusc, dar deosebit de manierat:

— Sărut-mînuța! Nu vă supărați, nu sînteți cumva din Arad?

— Nu, mă confundați — a răspuns firese A.R.

Pînă aici nimic deosebit. Se mai întîmplă... Dealtfel, nici faptul că un necunoscut, care inițial a făcut, într-adevăr, o confuzie, iar apoi insistă să cunoască persoana respectivă, bineînțeles în limitele bunei-cuviințe și fără gînduri ascunse nu trebuie considerat ca fiind ceva inadmisibil. Chiar și în asemenea împrejurări cunoștința dintre doi oameni poate duce ulterior la legături trainice.

Dar dialogul avea să continue.

— Val, îmi pare foarte rău (!). Semănați atît de mult cu o veche cunoștință. Îmi permiteți? Cristea Constantin, zis Titi, inginer la Fabrica de vagoane din Arad.

Și iată că pașii femeii nu se mai grăbesc în direcția spre care pornise; îndrăzneala necunoscutului nu i se pare a fi un truc impertinent; titlul de in-

giner începe s-o ispitească... Compania bărbatului este acceptată fără nici un fel de reticente.

Astfel, aleile parcului sînt martori muți ai uneia dintre cele mai fulgerătoare idile.

El: dacă v-ar face plăcere, aș dori să vă cunosc...

Ea: n-am nimic împotriva.

El: pînă începe ședința la minister mai am timp...

Ea: eu sînt în concediu...

El: Ooo! perfect. Înseamnă că am putea merge undeva...

Ea: Știți, acasă mă așteaptă copilul. Trebuie să plece la școală...

El: (Manierat din cale-afară). Atunci dacă nu deranjez...

— Mi-ați făcut o impresie bună, dar n-aș vrea să mă considerați o ușuratică...

Și astfel la 9,30 se întîlniseră, iar la 12,00 știau unul despre altul aproape totul...

Că el urmează să plece în Franța, pentru 2 ani, la o specializare. Că nu este și nu a fost căsătorit, dar acum trebuie să realizeze acest act, deoarece plecarea este condiționată de căsătorie.

Că ea ar dori, într-adevăr, să-și refacă viața, dar nu s-a ivit încă un bărbat care s-o înțelege, să-i propună și, bineînțeles, să corespundă idealurilor ei: în primul rînd un om cu un caracter ales...

— Mi-ar părea foarte rău dacă n-aș avea norocul de o femeie ca dumneata — declară sentimental Don Juan de la Arad, celei pe care o confundase, chipurile, cu aproape 3 ore mai înainte în Cîșmigiu.

— Eu, ce să zic, biiguie femeia fictivă de-atîta fericire. N-aș avea nimic împotriva... dar, totuși, trebuie să-mi

anunț părinții. Nu pot lua o asemenea hotărîre fără să-i întreb. Însă sînt sigură că o să fie de acord. Uite, chiar acum le dau un telefon la Brăila.

Ca să vedeți ce repede lucrează neastîmpăratul acela de Cupidon. Cît de mult comprimă el timpul cunoașterii reciproce a doi oameni care pretind să se unească pe viață. El „uită” de ședința de la minister, dar nici ea nu se gîndește să-i aducă aminte. Altfel era mai important în clipele acelea...

Sosesc, între timp, cîteva prietene în vizită care constată cu uimire și, poate și cu puțină invidie, că A.R. este în culmea fericirii. Cum era firese, gazda le face cunoștință cu logodnicul, le împărtășește pe scurt și cîteva din proiectele apropiate — mariajul urgent și voiajul cel mare.

Fapt pentru care sînt puse în discuție destule amănunte.

— Spune-mi, verighete care ți-a rămas de la soțul tău este ceva mai mare decît cele obișnuite? — întrebă la un moment dat, fără nici un fel de ocolișuri, viitorul mire.

În închipuirea ei, preocuparea logodnicului era cu totul justificată: pentru căsătorie le trebuiau, într-adevăr, verighete. De unde să le procure atît de repede și de ce să cheltuiască niște bani în plus, dacă existau alte posibilități, nu?!

— Aaa, nu-ți face probleme. Întîmplător am trei verighete. Le-am procurat cîndva și le-am păstrat. Așa ca să am ceva de valoare în casă. Și satisfăcută că îi poate face alesului inimii o surpriză atît de frumoasă, aduce din camera alăturată caseta cu bijuterii.

Logodnicul le admiră pe rînd — medalioane, inele, verighete.

— În curînd, alături de acestea vor sta și ale mele de la Arad — promite el tandru, rugînd-o pe femeie să pună caseta cu bijuterii la locul ei.

A doua zi, cînd omul uitase iarăși de ședință, a fost rîndul femeii să se scuze că trebuie să plece în oraș după unele cumpărături, deoarece odată cu sosirea părinților vrea să pregătească o

Albert Poch reproduce dintr-o expoziție de caricatură românească de la Varșovia 3 lucrări. Bineînțeles una îi aparține — o lucrare care de fapt a fost publicată și în almanahul „Flacăra” cu un an în urmă. Cît despre trimiterea lucrărilor în străinătate, despre informarea caricaturistilor de aceste expoziții și modul cum sînt aprobate și trimise la concursuri internaționale și despre premii, cu altă ocazie.

masă cu adevărat de zile mari, rugîndu-l pe „Titi” să se odihnească puțin.

— Ia te rog și de la mine 100 lei să fie masa cît mai bogată, i s-a adresat el femeii. După plecarea ei, viitorul tată îl trimite pe copil să cumpere lapte, timp în care el pleacă la... minister, lăsînd un bilet din care rezultă că se va întoarce fix la ora 13,30.

Femeia citește biletul cu răsuflarea întretăiată, aleargă în dreapta și stînga să pregătească în modul cel mai strălucit evenimentul de la prînz.

În sfîrșit, se apropie clipa întîlnirii părinților cu logodnicul, trece această clipă, trec mai multe clipe și minute, dar logodnicul nu mai apare. Abia atunci în mintea femeii incolțeste o bănuială uluitoare. Dă imediat fuga la caseta cu bijuterii. Într-adevăr, era goală. Pune mîna pe telefon și cere o comandă cu Fabrica de vagoane din Arad.

— Nu există la noi nici un inginer cu numele de Cristea Constantin — i-a răspuns centralista.

Bijuteriile dispărute valorau peste 16 000 lei.

După cîtva timp, întîmplător cei doi aveau să se reîntîlnească. Într-o florărie, unde el intrase grăbit. A.R. a profitat de faptul că nu fusese observată, s-a furișat printre cumpărători, oprindu-se în stradă, lingă un agent de circulație.

Cîteva clipe mai tîrziu, la miliție avea să se stabilească, dealtfel, că falsul inginer nu era decît un escroc de profesie cu nu mai puțin de 11 condamnări, totalizînd peste 22 ani închisoare, majoritatea pentru înșelăciuni și furturi...

Și ce om manierat, ce caracter ales, ce promisiuni... Ce mare pacoste mai este și credulitatea pe capul unor oameni care au impresia că tot ce zboară se mîncă.

MIHAI GROZAVU ■

Eu cred că trebuie să dăm mai mult decât cerem

● Gheorghe Buruc (născut 1924) lucrează în cadrul întreprinderii „23 August” din București ca șef de echipă lăcătuși la secția de locomotive montaj. Erou al Muncii Socialiste (din 1971), este membru al Consiliului de control muncitoresc, al Biroului F.U.S. al sectorului 3. Este secretar al comitetului P.C.R. pe secție și membru în biroul comitetului P.C.R. pe întreprindere. Face parte din consiliul oamenilor muncii de la întreprinderea „23 August”.

— S-o spunem.

— Muncim și ne străduim să facem pe pământul românesc o civilizație cum n-a mai fost, o societate a tuturor cetățenilor egali în drepturi și obligații. Chestiunea asta, după Gheorghe Buruc, înseamnă o sarcină nobilă, dar și grea. Poate chiar foarte grea, judecând după faptul că de la patronii ca Lăzărescu sau Malaxa ne-au rămas puține lucruri, dacă ne-o fi rămas ceva. S-ar putea ca nu noi, ci copiii noștri să beneficieze integral de rezultatele acestei strădanii. Eu cred că momentul actual este unul în care, în numele acestor idealuri ce prind tot mai clar contur de realitate, trebuie să dăm mai mult decât cerem. Dar nu toți cred la fel. Fiind vorba de un proces care nu se încheie cit al număra pină la zece, e firesc să apară unele greutăți. Unele, cum zic, firești, altele datorate oamenilor, mentalității unora. La noi, la „23 August”, îndrăznesc să afirm că funcționează un spirit și o conștiință muncitorească dintre cele mai avansate, exemplul plecând de la comunisti, oameni care înțeleg să facă educație politică prin forța exemplului. Eu, ca șef de echipă, am considerat merou de datoria mea să muncesc mai mult ca ceilalți, chit că nu mai mi-e chiar așa ușor să urc, de zece sau cincisprezece ori pe zi, pe locomotivă. Mă încercă un reumatism, dar de urcat, urc înainte. În clipa în care n-aș mai urca, ar însemna să-mi fac mie o concesie. Prima concesie nu e niciodată ultima. Dar nici să ascundem greutățile nu-s de acord, de vreme ce ele există.

— Ascult.

— Pe toate le-am discutat în consiliul oamenilor muncii, dar nu toate s-au rezolvat. La noi, consiliul e o treabă cu adevărat democratică, în sensul că punctul de vedere al muncitorilor, al oamenilor de la saibă, cum se spune, răzbate și se impune. Numai că aplicarea deciziilor se amână uneori fără motiv. Iată un exemplu. Recent, s-a hotărât în C.O.M. ca mecanicul șef să elibereze de la locomotive montaj un spațiu de producție, necesar nouă în vederea organizării secției spre a mări productivitatea muncii la mașinile de două mii patru sute. S-a hotărât, dar nu s-a eliberat, de unde unele necazuri. La fel avem greutăți cu calitatea pieselor venite la montaj din secțiile uzinale, mai ales cu pinioanele de la atacul de osie și de la reductoare. Au fost cazuri când le-am refuzat de mai multe ori.

— Spuneați mai devreme că lucrați numai în schimbul de dimineață. De ce?

— Pentru că în schimbul unui funcționării toate serviciile uzinei.

— Și ce-i cu asta?

— Este, pentru că trebuie să țin legătura cu ele, mai ales cu proiectările, de la care ni se trag unele neajunsuri. Dinșii ne trimit uneori planuri necorespunzătoare, mai ales la instalațiile de aer și motorină, noi le retrimitem spre modificare, iar planificarea le relansează la fel, cu aceeași minusuri! Ce ziceți de asta?

— Nu zic nimic. Notez.

— Foarte bine. Mai notați și că ședințele de analiză pentru diferitele comenzi durează prea mult, angrenind inginerii șefi și producând încurcături producției. Uneori, șeful de secție e indispensabil lucrului, îl cauți să-ți dea un sfat, o soluție, să te consuli cu el într-o problemă, dar află că e în ședință. Într-o discuție care se lungeste deseori prea mult. Am ridicat chestiunea în C.O.M., ne-am cam tampoanat noi acolo opinii, dar cea mai bună soluție încă n-a fost găsită.

— Tovarășe Buruc, s-a făcut noapte. Mai stau, mai plec?

— Pleacă. La zece fix, e necesar să dormi. La cinci, mă scol. Drumul pină la uzină îl fac pe jos. Mișcare. Când mă întorc acasă? Ehe, asta e mai greu de precizat. Când termin.

— Și când termini?

— Când producția nu mai are nevoie de mine. Și-acum ieși cu grijă, căci fiica mea cea mică, Elena, își pregătește lucrarea de stat, la cibernetică. O urmează pe cea mare, pe Tanța, care a făcut tot cibernetică. La revedere.

OIDIU IOANIȚOIA ■

— La urma urmei, tovarășe Buruc, faptul că te consideri un om posac e treaba dumitale. Te privește direct și personal, numai că mi se pare că n-ai dreptate. Chiar așa, pe ce te bazezi când zici ce zici?

— Vezi dumneata, eu nu m-am încurajat niciodată prea tare la vorbe și nici nu mi-a plăcut să mă bag unde nu mi-a fierit oala. Când am depășit planul azi, nu m-a apucat așteptarea și nici nu m-a cuprins fericeala, ci m-am gândit cum să fac miine ca lucrurile să iasă și mai bine. Apoi, dacă e să fiu sincer, nici n-am avut prea mult timp în viață să mă obișnuiesc cu cuvintele, căci s-a întâmplat așa că a trebuit să muncesc zdrăvăn de la paispe ani. Ca să pot ciștița o bucată de piine.

— Cum s-a întâmplat?

— Acasă, pe Grivița unde am copilărit, am fost săraci lipiți pământului. Sase inși la masă și doar un salariu. Amărit și ăla, că tata, căruia i-a plăcut, săracul, să spună că e ceferist, era de fapt muncitor manual la depou. Curăța vagoane. Așa că, la paispe ani, m-au dat la meserie, la unul Lăzărescu, pe Uranus. N-am învățat deci decât elementara, nu în bănci, cum stau copiii de astăzi, ci șezind pe un chituc de lemn, peste care așezam traista, ca să ajung pină la masă.

— Cum a fost la patron?

— Atît de bine, că am vrut să fug de mai multe ori. Cred că n-au existat năpăstuirii mai mari și umilinte mai crinene decât cele pe care le-am suportat eu ca ucenic. Înjurăturile erau o floare la ureche, căci nu lipseau palmele, pumnii, ghionturile și așa mai departe. Uneori, bătînt în toată regula. Când le povestesc copiilor din echipă despre ucenicia mea, îi surprind adesea zîmbind. Nu le vine să creadă, dar nu-i de mirare. S-au născut altfel și au crescut altfel, într-o atmosferă de dreptate socială și de îndestulare, e poate normal să nu dea crezare vorbelor mele. Dar judecata asta nu mă împiedică să le spun lucruri de altădată, care au fost și care nu se mai pot întoarce, pentru că eu, cu stîlnița și cu mintea mea, consider că e bine să le știe.

— Care-s relațiile dintre șeful de echipă Gheorghe Buruc și, cum ziceai dumneata, copiii din echipă? Și-apoi, care copii?

— În echipa mea sînt patruzeci de oameni, dar mai mult de jumătate, ba chiar șaiszeci și cinci la sută, reprezintă tinerii. La Buruc, se zice prin uzină, un băiat de douăzeci și cinci de ani e veteran, ceea ce vrea să spună că știe meseria și pe dinafară și pe dinăuntru. Eu îi tubesc și-i privesc, convins că tineretul nostru e bun, muncitor, serios. Unii, că mai sînt și d-ăștia, susțin că nu-i așa, că tineretul din uzină, că nu avem noi prea mult timp să alergăm cu preocupările la treburile altora, face așa și pe dincolo. Că e prea pretentios, că dă mai puțin decât cere, că e fînjos și alte. Nu-i așa, dar asta nu înseamnă că nu sînt probleme cu tinerii. Sînt, numai că ele nu se rezolvă cu tonul ridicat și nici cu toroipanul.

— Cum se rezolvă?

— În treizeci de ani de cînd sînt în uzină, în aceeași secție, am învățat că, în relațiile cu tinerii, trebuie să ții cont de ambele aspecte ale problemei. Pe de-o parte, că ei au nevoie de noi, de cei mai vîrstnici, care sîntem obligați să-i deprindem la meserie, dar și că noi avem nevoie de ei.

— În ce fel?

— De ce să ne dăm după cîreș, tovarășe, cum se mai dau unii? Cu ei facem planul, nu cu alții. De aceea trebuie să te simți aproape, nu doar cu mina, de la care învață să umble la strung sau la montajul unei instalații, ci și cu sufletul, de la care învață să fie omenosi, corecți, responsabili. Să vă dau niște exemple. Într-o simbătă înainte de prînz, că eu lucrez numai schimbul unu, l-am zărit pe un copil pregătindu-se să plece în comuna lui, undeva în marginea Bucureștiului. L-am luat pe departe, ca să ajung unde voiam, anume la faptul că nu-mi plăcea ținuta lui. Pantofii nefăcuți, pantaloni sifonați, cred că înțelegeți. I-am explicat că la el acasă, parcă la Peris, oamenii satului îl vor judeca nu doar ca individ, ca

pe Nelu al lui cutare, ci și ca pe un muncitor de la „23 August”, ca pe un tînăr venit dintr-una din cele mai mari uzine ale țării. Altfel zis, l-am implicat în prestigiul întreprinderii, nu prin cine știe ce vorbe mari, ci concret, într-o discuție din mers, poate mărunță. A plecat capul și mi-a mulțumit, Luni, cînd am reluat lucrul. L-am chemat la mine pe unul din tovarășii lui de navetă. Mi-a spus că nu l-a văzut pe Nelu la rata de prînz, intrucît și-a amînat plecarea ca să treacă pe la cîmin, să-și calce pantalonii.

— Mai vreau un exemplu.

— Sînt o grămadă. Nu demult, am avut un fel de coartă cu un maistru, om din generația mea. Se plîngea că unul dintre ucenici, un mucos, cum zicea el, l-a salutat în secție cu noroc! Păi asta-i educație, nea Gică, se văita omul, să-mi zică mie noroc, cînd aș putea să-i fiu tată? Într-un fel avea dreptate, numai că băiatul acela, abia venit de la țară, așa învățase el să salute în sat și gata. I-am explicat că greșeste și copilul a înțeles. Aici, tovarășe, cred că intervine o chestiune mai, cum să zic eu, de ansamblu. El vin, marea majoritate, de la țară, unde respectul avea altă noțiune și alte sensuri, îi băgăm în cîmine moderne, cu apă caldă și televizor, dar pentru sufletul lor parcă facem cam puțin. Epoca pe care o trăim, cea mai bună și mai fericită din istoria acestui neam, ne obligă, cred, la mai mult față de tineret, față de problemele lui care nu sînt totdeauna cele ale producției. Firește, asta e numai o părere personală, pe care vreau s-o spun deschis. Chiar dacă mă numesc Erou al Muncii Socialiste, eu sînt înainte de toate comunist, adică un om pe care partidul l-a învățat, în cei treizeci și trei de ani de cînd este soldat devotat al lui, să fie cinstit și să spună drept tot ce gîndește. Pilda pe care ne-o dă din acest punct de vedere și din toate celelalte, tovarășul Nicolae Ceaușescu e minunată. Iar cînd spun asta, nu mă refer la lucruri auzite sau citite ci la întîmplări din viața mea personală.

— Anume?

— Prima dată, m-am aflat în preajma secretarului general al partidului în 1969, cînd a participat la adunarea reprezentanților oamenilor muncii din uzina noastră. Am făcut parte din președințiu, iar tovarășul Nicolae Ceaușescu se afla la doi metri de mine. A fost ziua aceea primul mare prilej de fericire din viața mea, a muncitorului Gheorghe Buruc, fiu de oameni sărmăni, ajuns la aceeași masă cu primul bărbat al țării. Cînd s-a auzit că va veni la noi tovarășul Nicolae Ceaușescu, ne-am făcut scoțala, că, avînd dînsul atîtea probleme de rezolvat, de care s-a achitat și se achită cu o inteligență și o neoboseală de care nu cred că a fost vreodată capabil vreun conducător în istoria românilor, va rămîne la adunare cîteva minute. Poate o jumătate de ceas. Secretarul general al partidului a zăbovit atunci la „23 August” patru ore. Se dezbăteau cifrele de plan, iar intervențiile tovarășului Nicolae Ceaușescu au fost, de fiecare dată, extrem

de precise, la obiect, de parcă ar fi lucrat cot la cot cu noi în întreprindere de cînd lumea și pămîntul. Mi-aduc aminte că, într-o pauză, s-a discutat despre extinderea turnătoriei, care pe atunci nu făcea față la piesele prelucrătoare. Dînsul l-a ascultat pe unul, l-a ascultat pe celălalt, apoi a zis aici cred că ar trebui să faceți așa, aici așa, iar dincolo așa. Viața a demonstrat că toate soluțiile date atunci de secretarul general al partidului, după o analiză profundă și cuprinzătoare, au fost exacte, corespunzînd interesului imediat al uzinei care a ajuns astăzi un colos. Turnătoria s-a extins, iar piesele făcute acolo, din care se încheagau altădată căruțe, da da, căruțe, sînt astăzi competitive pe plan mondial, locomotivele fabricate la „23 August” circulînd în prezent pe mai multe continente. De atunci, am avut nenumărate ocazii să mă aflu în preajma secretarului general al partidului. De fiecare dată de cite ori a parcurs întreprinderea noastră, m-a impresionat extraordinar modul concret în care, rapid și eficient, a găsit rezolvări pentru probleme cărora noi nu le dădeam de cap și pentru care unii experți cereau săptămîni și săptămîni de studiu și cercetare. De altfel, în ultima vreme, tovarășul Nicolae Ceaușescu, pe umerii căruia se află nu doar nevoile unei întreprinderi ca a noastră, ci nevoile întregii țări, nu mai trebuie condus prin „23 August”. Știe drumurile de la o secție la alta la fel de bine ca mine, care am petrecut în uzină o viață de om. Poate că n-ar trebui să spun cele ce urmează, căci n-ar fi exclus să supere pe cite cineva, dar la Buruc, cum ride un priclen de-al meu, ce-i în minte e și-n gură. Nu demult, la o vizită a dînsului, aveam și noi în uzină un necaz. O poteneală. Am vrut să-l ascundem tovarășului Nicolae Ceaușescu necazul nostru și să-l conducem printr-o hală alăturată. Nu, nu, a zis secretarul general al partidului, luați-o voi după mine, că știu eu drumul cel mai scurt.

— Tovarășe Buruc, oprește-te cîteva clipe și la secția în care muncesci. La locomotive montaj. Ce-i nou acolo?

— Totu-i nou, tovarășe dragă. Prin '68-'69, dacă făceam șapte-opt locomotive pe lună, mașini mici, cu putere de maximum patru sute de cai. Într-una din vizitele sale de lucru, tovarășul Nicolae Ceaușescu ne-a cerut și ne-a dat indicații referitoare la organizarea pe fluxuri tehnologice. Noi am aplicat întocmai spusele dînsului, iar astăzi, adică douăzeci și un interval de timp foarte scurt raportat la dimensiunile neobisnuite ale sarcinilor trasate, putem raporta fabricarea unei locomotive și ceva pe zi, de tipuri și ecartamente diferite, cu puteri mergînd pină la două mii patru sute de cai. Firește, pentru a înregistra acest salt cantitativ și, înainte de toate, calitativ, a fost nevoie de multă muncă și de multă abnegație, dar la aceste capitole oamenii de la „23 August” n-au rămas niciodată corijenți.

— Au existat și greutăți?

— Au existat și mai există, de ce să n-o spunem?

FLACARA Redacția : București, Piața Școlii 1, căsuța poștală 4112, oficiul 33, cod 71 341. Telefoane : 17 60 10, 17 60 20, interioare : publicistică social-politică (L. Timbus, I. Purcaru, L. Nătescu - 16 17) ; cultură, știință, învățămînt, sport (I. Octavian, N. Ionescu - 16 19, 16 06) ; scrisori, anchete cetățenești (A. Dohotaru, M. Nedelea, E. Seceleanu - 16 18, 17 87) ; fotoreportaj (15 95) ; documentare (16 23) ; cenaclu, administrație (17 78 82 și interior 17 83) ; secretariat de redacție (Dan Birlădeanu, Cornel Cătană - 17 82, 16 21) ; secretar responsabil de redacție (Nicolae Arsenie - 17 63 16 și interior 17 86) ; redactor șef adjunct (Nicolae Stoian - 17 63 16 și interior 16 11) ; redactor șef - 18 22 96 și interior 18 22. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Școlii”. Cititorii din străinătate se pot abona, adresîndu-se la : ILEXIM - Departamentul Export-import presă. P.O. Box 136-137, telex : 1 12 26, București str. 13 Decembrie nr. 3.

Redactor șef: ADRIAN PĂUNESCU